

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.

**Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
zgodne z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej
zatwierdzonymi przez Unię Europejską
za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku**

ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ - ciąg dalszy	6
ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8

INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ ORAZ PODSTAWA SPORZĄDZENIA ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO 9

1. Informacje ogólne dotyczące Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. oraz jej jednostki dominującej	9
2. Skład Grupy TAURON oraz wspólne przedsięwzięcia	9
3. Oświadczenie o zgodności	11
4. Kontynuacja działalności	11
5. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji	11
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	11
7. Nowe standardy i interpretacje	12
8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	16
9. Sezonowość działalności	17

SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI 18

10. Informacje dotyczące segmentów działalności	18
---	----

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....22

11. Przychody ze sprzedaży	22
12. Koszty według rodzaju	22
13. Przychody i koszty finansowe	23
14. Podatek dochodowy	23
14.1. Obciążenia podatkowe w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	23
14.2. Odroczony podatek dochodowy	24
15. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	24

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ..... 25

16. Rzeczowe aktywa trwałe	25
17. Wartość firmy	29
18. Świadectwa energii i prawa do emisji gazów	30
18.1. Długoterminowe świadectwa energii i prawa do emisji gazów	30
18.2. Krótkoterminowe świadectwa energii i prawa do emisji gazów	31
19. Pozostałe aktywa niematerialne	31
20. Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	32
21. Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć	34
22. Pozostałe aktywa finansowe	36
23. Pozostałe aktywa niefinansowe	36
23.1. Długoterminowe pozostałe aktywa niefinansowe	36
23.2. Krótkoterminowe pozostałe aktywa niefinansowe	36
24. Zapasy	37
25. Należności od odbiorców	37
26. Należności z tytułu podatków i opłat	38
27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	38
28. Kapitał własny	38
28.1. Kapitał podstawowy	38
28.2. Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	39
28.3. Zyski zatrzymane oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	39

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

29. Zobowiązania z tytułu zadłużenia	40
29.1. Kredyty i pożyczki	40
29.2. Wyemitowane obligacje	41
30. Rezerwy na świadczenia pracownicze	44
30.1. Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe	44
30.2. Rezerwy na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	45
31. Rezerwy na koszty demontażu środków trwałych i rekultywację terenu oraz pozostałe	45
31.1. Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych	46
31.2. Rezerwa na koszty rekultywacji i demontażu oraz likwidację środków trwałych	46
31.3. Rezerwy na umowy rodzące obciążenia ze wspólnym przedsięwzięciem i pokrycie kosztów	46
32. Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadectw pochodzenia energii i emisji gazów	47
32.1. Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	48
32.2. Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii	48
33. Pozostałe rezerwy	49
34. Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowej	50
34.1. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe	50
34.2. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	51
35. Zobowiązania wobec dostawców	51
36. Zobowiązania inwestycyjne	51
37. Zobowiązania z tytułu podatków i opłat	52
38. Pozostałe zobowiązania finansowe	53
39. Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe	53

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

40. Istotne pozycje skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	54
40.1. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	54
40.2. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	55
40.3. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	55

INNE INFORMACJE

41. Instrumenty finansowe	57
41.1. Wartość bilansowa i wartość godziwa kategorii i klas instrumentów finansowych	57
41.2. Instrumenty pochodne	59
42. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	60
43. Zarządzanie kapitałem i finansami	60
44. Zobowiązania warunkowe	60
45. Zabezpieczenie spłaty zobowiązań	64
46. Informacja o podmiotach powiązanych	66
46.1. Transakcje ze wspólnymi przedsięwzięciami	66
46.2. Transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa	66
46.3. Wynagrodzenie kadry kierowniczej	67
47. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	68

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2016 (dane przekształcone niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (dane przekształcone niebadane)
Przychody ze sprzedaży	11	4 115 954	12 871 320	4 150 564	12 991 590
Koszt sprzedanych towarów, produktów, materiałów i usług, w tym:	12	(3 502 378)	(10 516 494)	(3 513 313)	(11 690 650)
<i>Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych</i>	12	(9 056)	(42 183)	9 246	(689 824)
Zysk brutto ze sprzedaży		613 576	2 354 826	637 251	1 300 940
Koszty sprzedaży	12	(118 242)	(343 769)	(112 586)	(330 175)
Koszty ogólnego zarządu	12	(150 803)	(455 366)	(154 810)	(472 789)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne		(1 985)	24 049	12 686	27 979
Zysk operacyjny		342 546	1 579 740	382 541	525 955
Udział w zyskach (stratach) wspólnych przedsięwzięć	20	11 205	69 535	18 477	78 338
Koszty odsetkowe od zadłużenia	13	(53 358)	(152 335)	(62 647)	(200 606)
Pozostałe przychody i koszty finansowe	13	(59 330)	(15 285)	(1 260)	(33 901)
Zysk przed opodatkowaniem		241 063	1 481 655	337 111	369 786
Podatek dochodowy	14.1	(52 310)	(287 425)	(65 500)	(93 458)
Zysk netto		188 753	1 194 230	271 611	276 328
Wycena instrumentów zabezpieczających	28.2	748	(8 327)	35 092	83 938
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		14 820	2 145	(7 379)	2 543
Podatek dochodowy	14.1	(142)	1 582	(6 667)	(15 948)
Pozostałe całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy		15 426	(4 600)	21 046	70 533
Zyski/(straty) aktuarialne	30.1	4 037	9 667	1 164	(265)
Podatek dochodowy	14.1	(765)	(1 835)	(220)	50
Udział w pozostałych całkowitych dochodach wspólnych przedsięwzięć	20	53	46	34	75
Pozostałe całkowite dochody nie podlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy		3 325	7 878	978	(140)
Pozostałe całkowite dochody netto		18 751	3 278	22 024	70 393
Łączne całkowite dochody		207 504	1 197 508	293 635	346 721
Zysk netto przypadający:					
Akcjonariuszom jednostki dominującej		188 030	1 192 197	271 044	274 479
Udziałom niekontrolującym		723	2 033	567	1 849
Całkowity dochód przypadający:					
Akcjonariuszom jednostki dominującej		206 778	1 195 466	293 068	344 872
Udziałom niekontrolującym		726	2 042	567	1 849
Zysk na jedną akcję podstawowy i rozwodniony (w złotych)		0,11	0,68	0,16	0,16

ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	16	27 287 025	26 355 189
Wartość firmy	17	40 156	40 156
Świadectwa energii i prawa do emisji gazów do umorzenia	18.1	43 341	126 260
Pozostałe aktywa niematerialne	19	1 201 710	1 224 427
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	20	499 690	461 348
Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć	21	238 620	240 951
Pozostałe aktywa finansowe	22	221 353	227 140
Pozostałe aktywa niefinansowe	23.1	349 675	422 400
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14.2	45 486	50 382
		29 927 056	29 148 253
Aktywa obrotowe			
Świadectwa energii i prawa do emisji gazów do umorzenia	18.2	514 495	980 348
Zapasy	24	334 677	486 120
Należności od odbiorców	25	1 782 874	1 894 065
Należności z tytułu podatków i opłat	26	247 219	263 854
Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć	21	323 514	15 116
Pozostałe aktywa finansowe	22	200 908	79 637
Pozostałe aktywa niefinansowe	23.2	130 127	185 008
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27	2 141 776	384 881
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		17 262	19 612
		5 692 852	4 308 641
SUMA AKTYWÓW		35 619 908	33 456 894

ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ - ciąg dalszy

	Nota	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
PASYWA			
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej			
Kapitał podstawowy	28.1	8 762 747	8 762 747
Kapitał zapasowy		7 657 086	7 823 339
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	28.2	22 915	29 660
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		11 345	9 200
Zyski zatrzymane/(Niepokryte straty)	28.3	1 390 734	24 320
		17 844 827	16 649 266
Udziały niekontrolujące		31 315	30 052
Kapitał własny ogółem		17 876 142	16 679 318
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	29	10 641 045	8 759 789
Rezerwy na świadczenia pracownicze	30	1 371 769	1 373 385
Rezerwy na koszty demontażu środków trwałych i rekultywację terenu oraz pozostałe	31	298 613	449 310
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	34	524 100	554 293
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14.2	780 290	759 568
Pozostałe zobowiązania finansowe	38	75 515	72 374
		13 691 332	11 968 719
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	29	330 216	219 740
Zobowiązania wobec dostawców	35	808 754	829 729
Zobowiązania inwestycyjne	36	328 792	1 033 804
Rezerwy na świadczenia pracownicze	30	123 947	158 228
Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadectw pochodzenia energii i emisji gazów	32	720 580	964 821
Pozostałe rezerwy	33	337 166	366 456
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	34	323 693	267 662
Zobowiązania z tytułu podatków i opłat	37	471 021	410 943
Pozostałe zobowiązania finansowe	38	292 994	256 295
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	39	315 271	301 179
		4 052 434	4 808 857
Zobowiązania razem		17 743 766	16 777 576
SUMA PASYWÓW		35 619 908	33 456 894

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

OKRES 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2017 ROKU (niebadane)

	Nota	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej					Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
		Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane/ (Niepokryte straty)			
Stan na 1 stycznia 2017 roku		8 762 747	7 823 339	29 660	9 200	24 320	16 649 266	30 052	16 679 318
Dywidenda		-	-	-	-	-	-	(564)	(564)
Pozostałe transakcje z udziałowcami niekontrolującymi		-	-	-	-	95	95	(215)	(120)
Pokrycie straty z lat ubiegłych	15	-	(166 253)	-	-	166 253	-	-	-
Transakcje z właścicielami		-	(166 253)	-	-	166 348	95	(779)	(684)
Zysk netto		-	-	-	-	1 192 197	1 192 197	2 033	1 194 230
Pozostałe całkowite dochody		-	-	(6 745)	2 145	7 869	3 269	9	3 278
Łączne całkowite dochody		-	-	(6 745)	2 145	1 200 066	1 195 466	2 042	1 197 508
Stan na 30 września 2017 roku (niebadane)		8 762 747	7 657 086	22 915	11 345	1 390 734	17 844 827	31 315	17 876 142

OKRES 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY DNIA 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU (dane przekształcone niebadane)

		Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej					Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
		Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane/ (Niepokryte straty)			
Stan na 1 stycznia 2016 roku		8 762 747	11 277 247	(73 414)	(791)	(3 947 461)	16 018 328	29 829	16 048 157
Dywidenda		-	-	-	-	-	-	(3 038)	(3 038)
Rozliczenie nabycia ZCP Brzeszcze		-	-	-	-	(14 041)	(14 041)	-	(14 041)
Pozostałe transakcje z udziałowcami niekontrolującymi		-	-	-	-	22	22	(106)	(84)
Pokrycie straty z lat ubiegłych		-	(3 453 908)	-	-	3 453 908	-	-	-
Transakcje z właścicielami		-	(3 453 908)	-	-	3 439 889	(14 019)	(3 144)	(17 163)
Zysk netto		-	-	-	-	274 479	274 479	1 849	276 328
Pozostałe całkowite dochody		-	-	67 990	2 543	(140)	70 393	-	70 393
Łączne całkowite dochody		-	-	67 990	2 543	274 339	344 872	1 849	346 721
Stan na 30 września 2016 roku (dane przekształcone niebadane)		8 762 747	7 823 339	(5 424)	1 752	(233 233)	16 349 181	28 534	16 377 715

Dodatkowe noty objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego
stanowią jego integralną część

ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (dane przekształcone niebadane)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem		1 481 655	369 786
Udział w (zyskach)/stratach wspólnych przedsięwzięć		(69 535)	(78 338)
Amortyzacja		1 256 139	1 245 251
Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		42 185	689 824
Różnice kursowe		(13 177)	6 259
Odsetki i prowizje		150 068	187 072
Pozostałe korekty zysku przed opodatkowaniem		11 003	(12 228)
Zmiana stanu kapitału obrotowego	40.1	145 752	275 406
Podatek dochodowy zapłacony	40.1	(82 599)	(277 678)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		2 921 491	2 405 354
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	40.2	(2 709 422)	(2 629 223)
Udzielenie pożyczek	40.2	(301 542)	(10 775)
Zwrot pomocy publicznej		-	(131 077)
Nabycie jednostek uczestnictwa		(50 000)	(25 000)
Nabycie aktywów finansowych		(5 397)	(5 672)
Razem płatności		(3 066 361)	(2 801 747)
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		27 669	23 836
Dywidendy otrzymane	40.2	24 509	31 020
Pozostałe wpływy		23 959	16 088
Razem wpływy		76 137	70 944
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(2 990 224)	(2 730 803)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wykup dłużnych papierów wartościowych	40.3	(700 000)	(2 550 000)
Splata pożyczek/kredytów	40.3	(81 959)	(66 959)
Odsetki zapłacone	40.3	(52 810)	(114 419)
Pozostałe płatności		(26 289)	(24 225)
Razem płatności		(861 058)	(2 755 603)
Emisja dłużnych papierów wartościowych	40.3	2 707 462	2 860 000
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów/pożyczek		-	916
Otrzymane dotacje		5 423	23 878
Razem wpływy		2 712 885	2 884 794
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		1 851 827	129 191
Zwiększenie/ (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		1 783 094	(196 258)
Różnice kursowe netto		1 134	2 379
Środki pieniężne na początek okresu	27	354 733	327 715
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	27	2 137 827	131 457
o ograniczonej możliwości dysponowania	27	140 488	186 188

INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ ORAZ PODSTAWA SPORZĄDZENIA ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne dotyczące Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. oraz jej jednostki dominującej

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa TAURON”) składa się z TAURON Polska Energia S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”, „Spółka dominująca”) i jej spółek zależnych. TAURON Polska Energia S.A., mająca siedzibę w Katowicach przy ul. ks. Piotra Ściegiennego 3, prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, zawiązanej aktem notarialnym w dniu 6 grudnia 2006 roku. Do dnia 16 listopada 2007 roku Spółka działała pod firmą Energetyka Południe S.A.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Katowice-Wschód Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000271562.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony. Działalność prowadzona jest na podstawie odpowiednich koncesji przyznanych poszczególnym jednostkom wchodzącym w skład Grupy.

Podstawowy przedmiot działalności Grupy TAURON odzwierciedla podział na segmenty: Wydobycie, Wytwarzanie – segment obejmujący wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych i odnawialnych oraz wytwarzanie energii cieplnej, Dystrybucja, Sprzedaż oraz działalność pozostała - w tym obsługa klienta, o czym szerzej w nocy 10 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku. Zamieszczone w niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dane za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku oraz dane porównawcze za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku nie były przedmiotem badania lub przeglądu przez biegłego rewidenta. Dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2016 roku były przedmiotem badania przez biegłego rewidenta.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 3 listopada 2017 roku.

2. Skład Grupy TAURON oraz wspólne przedsięwzięcia

Na dzień 30 września 2017 roku TAURON Polska Energia S.A. posiadała bezpośrednio i pośrednio udziały i akcje w następujących istotnych spółkach zależnych:

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.

*Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)*

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Segment operacyjny	Udział TAURON Polska Energia S.A. w kapitale i organie stanowiącym spółki
1	TAURON Wydobycie S.A.	Jaworzno	Wydobycie	100,00%
2	TAURON Wytwarzanie S.A. ¹	Jaworzno	Wytwarzanie	100,00%
3	Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. ¹	Jaworzno	Wytwarzanie	100,00%
4	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	Jelenia Góra	Wytwarzanie	100,00%
5	Marselwind Sp. z o.o.	Katowice	Wytwarzanie	100,00%
6	TAURON Ciepło Sp. z o.o.	Katowice	Wytwarzanie	100,00%
7	TAURON Serwis Sp. z o.o.	Katowice	Wytwarzanie	95,61%
8	TAURON Dystrybucja S.A.	Kraków	Dystrybucja	99,72%
9	TAURON Dystrybucja Serwis S.A.	Wrocław	Dystrybucja	100,00%
10	TAURON Dystrybucja Pomiary Sp. z o.o. ²	Tarnów	Dystrybucja	99,72%
11	TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.	Kraków	Sprzedaż	100,00%
12	TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.	Gliwice	Sprzedaż	100,00%
13	TAURON Czech Energy s.r.o.	Ostrawa, Republika Czeska	Sprzedaż	100,00%
14	TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o.	Wrocław	Pozostałe	100,00%
15	Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.	Krzeszowice	Pozostałe	100,00%
16	Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. ³	Warszawa	Pozostałe	100,00%
17	TAURON Sweden Energy AB (publ)	Sztokholm, Szwecja	Pozostałe	100,00%
18	Biomasa Grupa TAURON Sp. z o.o.	Stalowa Wola	Pozostałe	100,00%
19	Wsparcie Grupa TAURON Sp. z o.o. ^{2,4}	Tarnów	Pozostałe	99,72%

¹ W dniu 3 kwietnia 2017 roku nastąpił podział spółki TAURON Wytwarzanie S.A. i wydzielenie zorganizowanej części przedsiębiorstwa do spółki Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.

² Udział w TAURON Dystrybucja Pomiary Sp. z o.o. oraz Wsparcie Grupa TAURON Sp. z o.o. (dawniej KOMFORT - ZET Sp. z o.o.) posiadany jest przez TAURON Polska Energia S.A. w sposób pośredni poprzez spółkę zależną TAURON Dystrybucja S.A. TAURON Polska Energia S.A. jest użytkownikiem udziałów spółki TAURON Dystrybucja Pomiary Sp. z o.o.

³ W dniu 8 marca 2017 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. w likwidacji podjęło uchwałę o uchyleniu likwidacji spółki.

⁴ W dniu 6 września 2017 roku Spółka Komfort-Zet Sp. z o.o. zmieniła nazwę na Wsparcie Grupa TAURON Sp. z o.o.

Na dzień 30 września 2017 roku TAURON Polska Energia S.A. posiadała udział pośredni i bezpośredni w następujących istotnych spółkach współzależnych:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Segment operacyjny	Udział TAURON Polska Energia S.A. w kapitale i organie stanowiącym spółki
1	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. ¹	Stalowa Wola	Wytwarzanie	50,00%
2	TAMEH HOLDING Sp. z o.o. ²	Dąbrowa Górnicza	Wytwarzanie	50,00%
3	TAMEH POLSKA Sp. z o.o. ²	Dąbrowa Górnicza	Wytwarzanie	50,00%
4	TAMEH Czech s.r.o. ²	Ostrawa, Republika Czeska	Wytwarzanie	50,00%

¹ Udział w Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. posiadany jest przez TAURON Polska Energia S.A. w sposób pośredni poprzez spółkę zależną TAURON Wytwarzanie S.A.

² Spółki tworzą grupę kapitałową. TAURON Polska Energia S.A. posiada bezpośredni udział w kapitale i organie stanowiącym spółki TAMEH HOLDING Sp. z o.o., która posiada 100% udział w kapitale i organie stanowiącym TAMEH POLSKA Sp. z o.o. oraz TAMEH Czech s.r.o.

3. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 *Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa* („MSR 34”) w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską („UE”).

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy sporządzonym zgodnie z MSSF za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

4. Kontynuacja działalności

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

5. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i spółek zależnych, z wyjątkiem TAURON Czech Energy s.r.o. oraz TAURON Sweden Energy AB (publ) objętych niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym oraz walutą prezentacji niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Walutą funkcjonalną TAURON Czech Energy s.r.o. jest korona czeska („CZK”), a walutą funkcjonalną TAURON Sweden Energy AB (publ) jest euro („EUR”). Pozycje sprawozdań finansowych TAURON Czech Energy s.r.o. oraz TAURON Sweden Energy AB (publ) są przeliczane przy użyciu odpowiednich kursów wymiany na walutę prezentacji Grupy TAURON.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca istotne zmiany wielkości szacunkowych oraz metodologii dokonywania szacunków, które miałyby wpływ na okres bieżący lub na okresy przyszłe, inne niż te przedstawione poniżej lub opisane w dalszej części niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Poniżej przedstawiono pozycje skonsolidowanego sprawozdania finansowego, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione w odpowiednich notach niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jak wskazano w tabeli poniżej.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

Pozycja	Wartość pozycji, której dotyczy szacunek		Szczegóły dotyczące przyjętych założeń i kalkulacji istotnego szacunku
	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016	
Rzeczowe aktywa trwałe	27 287 025	26 355 189	• Wyniki testu na utratę wartości aktywów na dzień 30 czerwca 2017 roku wykazały, iż część aktywów segmentu Wytwarzanie należy objąć dodatkowym odpisem w kwocie 388 358 tysięcy złotych. Przeprowadzony test wykazał możliwość odwrócenia odpisu także w tym segmencie na kwotę 356 695 tysięcy złotych. nota 16
Wartość firmy	40 156	40 156	• Przeprowadzone na dzień 30 czerwca 2017 roku testy na utratę wartości nie wskazały na utratę wartości bilansowej wartości firmy w segmentach. nota 17
Rezerwa na świadczenia pracownicze	1 495 716	1 531 613	• Opis przyjętych założeń aktuarialnych oraz metodologii wyceny. nota 30
Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	238 331	209 736	• Sposób kalkulacji rezerwy. nota 32
Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii	482 249	755 085	• Sposób kalkulacji rezerwy. nota 32
Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych	150 832	146 885	• Sposób kalkulacji rezerwy. nota 31
Rezerwa na koszty rekultywacji i demontażu oraz likwidację środków trwałych	118 111	115 302	• Sposób kalkulacji rezerwy. nota 31
Rezerwa na umowy rodzące obciążenia i pokrycie kosztów	-	198 844	• W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku Spółka rozwiązała w całości rezerwę związaną z umową elektryczną, rezerwę związaną z klauzulą umowną "take or pay" oraz rezerwę na pokrycie kosztów funkcjonowania Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. nota 31
Pozostałe rezerwy	337 166	366 456	• Sposób kalkulacji rezerw. Opis głównych tytułów rezerw. nota 33
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	952 120	957 118	• Realizowalność aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. nota 14.2
Pochodne instrumenty finansowe:			
Aktywa	53 890	56 417	• Wycena wartości godziwej. nota 41.2
Zobowiązania	22 054	560	
Należności od odbiorców	1 782 874	1 894 065	• Odpis aktualizujący - na dzień bilansowy odpisy aktualizujące należności od odbiorców wynosiły 209 501 tysięcy złotych. nota 25

7. Nowe standardy i interpretacje

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, zmiany do standardu lub interpretacji, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

- **Standardy wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) zatwierdzone przez Unię Europejską („UE”), które nie weszły jeszcze w życie**

W ocenie Zarządu następujące nowe standardy mogą mieć istotny wpływ na stosowaną dotychczas politykę rachunkowości:

MSSF 9 Instrumenty finansowe

Data wejścia w życie w UE - okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 lub po tej dacie.

Główne zmiany wprowadzane przez MSSF 9 Instrumenty finansowe:

- zmiana zasad klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, dla których podstawę stanowi model biznesowy stosowany do zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyka umownych przepływów pieniężnych.

Dotychczasowe cztery kategorie aktywów finansowych określone w MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* zastąpione zostaną przez dwie kategorie: amortyzowany koszt i wartość godziwa;

- wprowadzenie nowego modelu oceny utraty wartości opartego o oczekiwane straty kredytowe;
- zmodyfikowany model rachunkowości zabezpieczeń.

Wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Zmiana zasad klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych spowoduje zmianę klasyfikacji aktywów finansowych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy, jednak przeprowadzona analiza wykazała, że nie oczekuje się istotnego wpływu na wycenę oraz wynik finansowy i kapitały Grupy. Analiza posiadanych przez Grupę na dzień 30 września 2017 roku aktywów finansowych wykazała, że przy założeniu utrzymania aktywów finansowych o podobnych charakterystykach na moment wejścia w życie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* zmiana klasyfikacji nie powinna wpłynąć istotnie na zmianę wyceny i tym samym na wynik finansowy i kapitały Grupy. Instrumenty klasyfikowane obecnie do kategorii pożyczek i należności spełniają warunki klasyfikacji do aktywów wycenianych według amortyzowanego kosztu, więc zmiana nie spowoduje zmiany zasad wyceny. Grupa nie posiada aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności. Aktywa finansowe z pozostałych kategorii wyceniane w wartości godziwej zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe* stanowią aktywa wyceniane w wartości godziwej.

Wspomniane wyniki analizy nie obejmują udziałów i akcji posiadanych przez Grupę w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, które ze względu na brak możliwości wiarygodnej wyceny wyceniane są obecnie w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Analiza wpływu MSSF 9 *Instrumenty finansowe* na skonsolidowane sprawozdanie finansowe odnośnie tej grupy aktywów nie została jeszcze zakończona.

W kontekście szacowania oczekiwanych strat kredytowych, Grupa Tauron jest w trakcie analizy w szczególności w stosunku do należności od odbiorców. Ta klasa instrumentów finansowych stanowi najistotniejszą pozycję aktywów finansowych Grupy. W wyniku podziału, którego głównym kryterium była wartość ekspozycji kredytowej poszczególnych kontrahentów, rozumianej jako suma ekspozycji płatności i zastąpienia, z portfela odbiorców wyłoniono dwie grupy.

W powyższy sposób wyznaczona została grupa strategicznych korporacyjnych klientów biznesowych o istotnej ekspozycji kredytowej. W stosunku do tych kontrahentów Grupa w oparciu o indywidualną ocenę prawdopodobieństwa niewypłacalności poszczególnych odbiorców, przy wykorzystaniu modelu scoringowego, planuje szacować oczekiwane straty kredytowe, poprzez przypisanie poszczególnym odbiorcom ratingu, a co za tym idzie odpowiedniego poziomu ryzyka niewywiązywania się każdego kontrahenta ze zobowiązań. Oszacowane w ten sposób oczekiwane straty kredytowe ważone będą ustaloną wcześniej stopą odzysku odzwierciedlającą wartość jaką grupa jest w stanie odzyskać w przypadku materializacji ryzyka niewywiązywania się kontrahenta ze zobowiązań. Na obecnym etapie trwają prace nad weryfikacją modelu scoringowego oraz wyznaczeniem odpowiedniego poziomu stopy odzysku. Konsultowane są również poziomy ryzyka przypisane dla poszczególnych ratingów.

W stosunku do należności od pozostałych odbiorców Grupy, o mniej istotnej ekspozycji kredytowej, analiza i kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych opierać się będzie na modelu wykorzystującym analizę prawdopodobieństwa poniesienia strat kredytowych w poszczególnych grupach należności od odbiorców, podzielonych według terminów wickowania. W szczególności kalkulacja oczekiwanych strat kredytowych będzie oparta na wyznaczaniu poziomów ryzyka niewywiązywania się kontrahentów ze zobowiązań w poszczególnych przedziałach wickowania, a następnie przypisaniu stopy odzysku dla ekspozycji odbiorców w przypadku materializacji ryzyka niewywiązywania się kontrahentów ze zobowiązań. Na obecnym etapie wyznaczane są poziomy ryzyka niewywiązywania się ze zobowiązań w poszczególnych przedziałach przeterminowania należności oraz wyznaczana jest stopa odzysku.

Przeprowadzona na obecny moment analiza wskazuje, że zastosowanie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* nie powinno mieć istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Na dzień 30 września 2017 roku Grupa posiada instrumenty zabezpieczające zmienność przepływów pieniężnych związanych z wyemitowanymi obligacjami z tytułu ryzyka stopy procentowej. Wspomniane instrumenty IRS objęte są rachunkowością zabezpieczeń. Nie oczekuje się, aby wejście w życie MSSF 9 *Instrumenty finansowe* wpłynęło istotnie na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy w odniesieniu do stosowanej rachunkowości zabezpieczeń.

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Data wejścia w życie w UE - okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 lub po tej dacie.

Standard ten określa, w jaki sposób i kiedy ujmuje się przychody, jak i wymaga dostarczenia bardziej szczegółowych

ujawnień. Standard zastępuje MSR 18 *Przychody*, MSR 11 *Umowy o usługę budowlaną*, KIMSF 18 *Przekazanie aktywów przez klientów* oraz wiele interpretacji związanych z ujmowaniem przychodów.

Wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Grupa jest w trakcie przeprowadzania analizy umów z klientami w pięciu krokach, które są niezbędne z punktu widzenia prawidłowego ustalenia przychodów zgodnie z MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* – od identyfikacji umowy (lub ich grup), przez wskazanie pojedynczych zobowiązań i ustalenie cen, przyporządkowanie ich do poszczególnych zobowiązań i rozpoznanie przychodu. Nowy standard wymaga ujawniania w sprawozdaniach finansowych znacznie większej ilości informacji o sprzedaży i przychodach. Ocena wpływu MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, z uwagi na duży zakres zmian, jest przedmiotem dalszej analizy.

W ramach przeprowadzonych do dnia zatwierdzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego prac związanych z wdrożeniem MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* Grupa dokonała także analizy następujących, najistotniejszych zdaniem Grupy, zagadnień mogących mieć wpływ na wyniki oraz poziom przychodów i kosztów Grupy w segmencie Sprzedaż.

- Koszty pozyskania klienta - koszty związane z doprowadzaniem do zawarcia nowych umów z klientami ponoszone przez spółki segmentu Sprzedaż wobec kontrahentów zewnętrznych i innych spółek Grupy.

Grupa przeanalizowała możliwość ujęcia powyższych kosztów jako kosztów pozyskania umowy zgodnie z MSSF 15 i ich kapitalizacji przez okres trwania kontraktu. Przeprowadzona analiza wykazała, iż w przypadku kosztów prowizji których zapłata uzależniona jest od każdego zawartego kontraktu, a które obecnie odnoszone są w wynik okresu jednorazowo, spełnione są warunki uznania ich jako kosztów pozyskania umowy, a tym samym możliwa jest ich kapitalizacja począwszy od dnia 1 stycznia 2018 roku.

- Umowy wieloelementowe – Umowy, w ramach których oferowana jest klientowi łączna sprzedaż produktów Grupy na warunkach korzystniejszych niż w przypadku zawarcia umów sprzedaży tych produktów oddzielnie – dotyczy to głównie łącznej sprzedaży paliwa gazowego i energii elektrycznej.

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzono, iż przypadku sprzedaży energii elektrycznej oraz sprzedaży gazu Grupa może skorzystać z uproszczenia pozwalającego na ujmowanie jako jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia grupy odrębnych towarów/usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przeniesienie na rzecz klienta ma taki sam charakter. Grupa jest na etapie wyznaczania sposobu przypisania upustu do sprzedawanych dóbr (energii i gazu).

- Wynagrodzenie zmienne, rabaty - za podpisanie umowy lub skorzystanie z dodatkowej oferty klientowi przysługuje rabat w postaci otrzymywanych środków pieniężnych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy zapisów umownych, Grupa stoi na stanowisku, iż rabaty udzielane odbiorcom w ramach prowadzonych programów klienckich, stanowią element, który należy uwzględnić przy określaniu ceny transakcyjnej, i który powinien stanowić pomniejszenie przychodu ze sprzedaży produktu lub usługi. Zdaniem Grupy udzielane przez spółki segmentu Sprzedaż rabaty nie stanowią odrębnego zobowiązania do wykonania świadczenia.

- Umowy sprzedaży produktów i usług Grupy połączone z usługami serwisowymi - Grupa posiada z odbiorcą umowę na sprzedaż produktów/usług wraz z dodatkową usługą (np. świadczenie usług elektryka), natomiast z partnerem biznesowym (ubezpieczycielem) posiada umowę ubezpieczenia majątkowego, na podstawie której ubezpieczyciel świadczy wyżej wspomnianą usługę dodatkową bezpośrednio odbiorcy. Odbiorca ma skalkulowaną opłatę za usługę dodatkową w opłacie handlowej.

Grupa dokonała analizy zapisów umownych pod kątem ustalenia czy posiadane przez nią zobowiązanie jest zobowiązaniem do wykonania świadczenia polegającego na dostarczeniu określonych usług - w tym przypadku Grupa byłaby zleceniodawcą, czy też na zleceniu stronie trzeciej dostarczenia tych usług - w tym przypadku Grupa byłaby traktowana jako pośrednik. Po przeanalizowaniu m.in. podziału odpowiedzialności, ryzyk oraz swobody ustalania cen w zakresie usług strony trzeciej, Grupa stoi na stanowisku, iż w ramach powyższych umów pełni rolę pośrednika. W konsekwencji Grupa pod MSSF 15 planuje ująć przychody z tytułu powyższych usług w kwocie wynagrodzenia netto, które zachowa po zapłaceniu stronie trzeciej wynagrodzenia w zamian za usługi dostarczane przez tę stronę.

Obecnie Grupa jest na etapie szacunku ilościowego wpływu powyższych ustaleń na poziom wyniku finansowego oraz wielkość przychodów i kosztów Grupy.

W segmencie Dystrybucja Grupa dokonała analizy w świetle zapisów MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* umów będących podstawą ujęcia przychodów z przyłączenia nowych odbiorców oraz umów o dostarczanie usług dystrybucyjnych i kompleksowych, w kontekście wymaganej przez standard identyfikacji odrębności powyższych usług. Przeprowadzone przez Grupę prace obejmowały m.in. analizę źródeł prawa będących podstawą świadczenia powyższych usług, nałożonych na spółkę obowiązków prawnych w zakresie przyłączenia nowych odbiorców, dowolności w zakresie kształtowania cen usług, powiązania i wzajemnej zależności wynagrodzenia otrzymywanego za świadczenie powyższych usług, możliwości zawarcia obu świadczeń w ramach jednej umowy oraz uprawnień klienta, który zawarł umowy: umowę o przyłączenie i umowę dystrybucji/kompleksową do rezygnacji z zakupu usług dystrybucyjnych/kompleksowych. Na podstawie przeprowadzonych prac Grupa stoi na stanowisku, iż zgodnie z MSSF 15 umowy o dostarczenie usług dystrybucyjnych i kompleksowych oraz umowy o przyłączenie odbiorców nie stanowią jednego zobowiązania i nie powinny być ujmowane łącznie. Skutkiem powyższego, Grupa planuje ujmowanie przychodów z umów o przyłączenie odbiorców jednorazowo w momencie przekazania przyrzeczonej usługi tj. przyłączenia odbiorcy do sieci. Planowanie ujęcie jest zgodne z obecną polityką rachunkowości Grupy i nie wpłynie na zmianę jej wyników. Jednocześnie w zakresie ujęcia przychodów z tytułu opłat przyłączeniowych dla zadań zakończonych przed 1 lipca 2009 roku, Grupa stoi na stanowisku, iż zastosowanie podejścia retrospektywnego skutkować będzie przeniesieniem na dzień 1 stycznia 2018 roku salda rozliczeń międzyokresowych przychodów w kwocie około 200 milionów złotych do pozycji kapitałów własnych Grupy oraz konsekwentnie zmniejszeniem przychodów z tytułu ujęcia powyższych rozliczeń międzyokresowych w wyniku Grupy w kolejnych latach obrotowych (w tym, w roku zakończonym 31 grudnia 2018 o około 22 mln zł).

- **Standardy wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, zmiany do standardów oraz interpretacje, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską i nie weszły jeszcze w życie**

W ocenie Zarządu następujące standardy mogą mieć istotny wpływ na stosowaną dotychczas politykę rachunkowości:

MSSF 16 *Leasing*

Data wejścia w życie według standardu, niezatwierdzone przez UE - okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2019 lub po tej dacie.

Zgodnie z MSSF 16 *Leasing* leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie nie jest trudne. Jeżeli nie można łatwo określić tej stopy, leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową. W odniesieniu do klasyfikacji leasingu u leasingodawców, przeprowadza się ją tak samo jak zgodnie z MSR 17 *Leasing* – tj. jako leasing operacyjny lub finansowy. U leasingodawcy leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania odnośnych aktywów. W przeciwnym przypadku leasing jest klasyfikowany jako leasing operacyjny. W leasingu finansowym leasingodawca rozpoznaje przychody finansowe przez okres leasingu, w oparciu o stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji netto. Leasingodawca ujmuje płatności leasingu operacyjnego w przychody liniowo lub w inny systematyczny sposób, jeśli lepiej odzwierciedla wzór otrzymywania korzyści z wykorzystania odnośnych aktywów.

Wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Wstępna analiza wpływu MSSF 16 *Leasing* na stosowane zasady rachunkowości wykazała, iż dla Grupy istotna będzie zmiana polegająca na konieczności ujęcia w sprawozdaniu finansowym składników aktywów i zobowiązań z tytułu leasingu w przypadku umów leasingu obecnie klasyfikowanych jako leasing operacyjny. Grupa planuje przeprowadzić analizę wszystkich zawartych umów leasingu celem identyfikacji tych, które będą wymagały rozpoznania aktywów i zobowiązań w sprawozdaniu finansowym. Ze względu na odległy termin wejścia w życie MSSF 16 *Leasing*, który jeszcze nie został zatwierdzony przez UE, na dzień zatwierdzenia do publikacji sprawozdania finansowego Grupa nie przeprowadziła jeszcze analiz pozwalających określić wpływ planowanych zmian na sprawozdanie finansowe. Taka analiza zostanie przeprowadzona w terminie późniejszym.

Wyjaśnienia do MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*

Data wejścia w życie według standardu, niezatwierdzone przez UE – okresy roczne rozpoczynające się dnia 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie.

Zmiana dostarcza dodatkowych wyjaśnień odnośnie pewnych wymagań oraz wprowadza dodatkowe zwolnienie dla

jednostek wprowadzających MSSF 15 *Przychody z tytułu umów z klientami*.

W ocenie Zarządu następujące standardy, zmiany do standardów i interpretacje nie spowodują istotnego wpływu na stosowaną dotychczas politykę rachunkowości:

Standard	Data wejścia w życie według standardu, niezatwierdzone przez UE (okresy roczne rozpoczynające się dnia lub po tej dacie)
MSSF 14 <i>Odroczone salda z regulowanej działalności</i>	1 stycznia 2016*
MSSF 17 <i>Umowy ubezpieczeniowe</i>	1 stycznia 2021
Zmiany do MSSF 10 <i>Skonsolidowane sprawozdania finansowe</i> oraz MSR 28 <i>Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem</i> oraz późniejsze zmiany	data wejścia w życie zmian została odroczone
Zmiany do MSR 12 <i>Podatek dochodowy – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat</i>	1 stycznia 2017
Zmiany do MSR 7 <i>Sprawozdanie z przepływów pieniężnych – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień</i> . Zmiany doprecyzowujące MSR 7 mają na celu poprawę informacji przekazywanych na rzecz użytkowników sprawozdań finansowych o działalności finansowej jednostki.	1 stycznia 2017
Zmiany do MSSF 2 <i>Płatności na bazie akcji: Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji</i>	1 stycznia 2018
Zmiany do MSSF 4 <i>Umowy ubezpieczeniowe - Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe</i>	1 stycznia 2018
Zmiany do różnych standardów <i>Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)</i> :	
MSSF 12 <i>Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach</i>	1 stycznia 2017
MSSF 1 <i>Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy</i>	1 stycznia 2018
MSR 28 <i>Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach</i>	1 stycznia 2018
Interpretacja KIMSF 22 <i>Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe</i>	1 stycznia 2018
Zmiany do MSR 40 <i>Nieruchomości inwestycyjne - Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych</i>	1 stycznia 2018
Interpretacja KIMSF 23 <i>Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego</i>	1 stycznia 2019
Zmiany do MSSF 9 <i>Instrumenty finansowe</i>	1 stycznia 2019
Zmiany do MSR 28 <i>Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach</i>	1 stycznia 2019

*Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14.

Poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje również rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

Po 1 stycznia 2016 roku nie opublikowano nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2016 roku. Standardy i interpretacje, które zostały wydane ale nie obowiązują ponieważ nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską lub zostały zatwierdzone przez Unię Europejską ale nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę Kapitałową zaprezentowane zostały w rocznym sprawozdaniu finansowym za rok 2016.

Zmiana prezentacyjna

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku Grupa zdecydowała o zmianie prezentacji w sprawozdaniach finansowych wyników na transakcjach terminowych – pochodnych towarowych instrumentach finansowych objętych zakresem MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* oraz wyników na obrocie uprawnieniami do emisji nabywanymi z przeznaczeniem do sprzedaży i realizacji w krótkim terminie zysku wynikającego ze zmienności cen rynkowych, co zostało szerzej opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku, w którym to wspomniana zmiana została ujęta po raz pierwszy.

Wpływ opisanej powyżej zmiany prezentacyjnej na śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku prezentuje poniższa tabela. Zmiana wpłynęła na wynik finansowy Grupy.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.

*Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)*

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (dane zatwierdzone niebadane)	Zmiana prezentacji wyników na obrocie uprawnieniami do emisji oraz na towarowych pochodnych instrumentach finansowych	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (dane przekształcone niebadane)
Przychody ze sprzedaży	13 123 745	(132 155)	12 991 590
Koszt sprzedanych towarów, produktów, materiałów i usług	(11 823 168)	132 518	(11 690 650)
Zysk brutto ze sprzedaży	1 300 577	363	1 300 940
Koszty sprzedaży	(332 826)	2 651	(330 175)
Zysk operacyjny	522 941	3 014	525 955
Pozostałe przychody i koszty finansowe	(31 129)	(2 772)	(33 901)
Zysk przed opodatkowaniem	369 544	242	369 786
Podatek dochodowy	(93 412)	(46)	(93 458)
Zysk netto	276 132	196	276 328
Łączne całkowite dochody	346 525	196	346 721

9. Sezonowość działalności

Działalność Grupy cechuje się pewną sezonowością, która dotyczy w szczególności produkcji, dystrybucji i sprzedaży ciepła, dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom indywidualnym oraz sprzedaży węgla odbiorcom indywidualnym dla celów grzewczych.

Sprzedaż ciepła zależy od warunków atmosferycznych, w szczególności od temperatury powietrza i jest większa w okresie jesienno-zimowym. Poziom sprzedaż energii elektrycznej odbiorcom indywidualnym zależy od długości dnia, co powoduje, że sprzedaż energii elektrycznej tej grupie odbiorców jest z reguły niższa w okresie wiosenno-letnim, a wyższa w okresie jesienno-zimowym. Sprzedaż węgla dla odbiorców indywidualnych jest większa w okresie jesienno-zimowym. Sezonowość pozostałych obszarów działalności Grupy jest niewielka.

SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI

10. Informacje dotyczące segmentów działalności

Grupa prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne* za bieżący okres sprawozdawczy oraz okres porównywalny.

Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów i usług. Każdy z segmentów stanowi strategiczną jednostkę gospodarczą, oferującą inne wyroby i obsługującą inne rynki.

Grupa stosuje takie same zasady rachunkowości dla wszystkich segmentów operacyjnych. Grupa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych, czyli przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych.

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane w procesie konsolidacji.

Koszty ogólnego zarządu jednostki dominującej po wyeliminowaniu kosztów wynikających z transakcji wewnątrzgrupowych są prezentowane w kosztach nieprzypisanych. Koszty ogólnego zarządu jednostki dominującej ponoszone są na rzecz całej Grupy i nie można ich bezpośrednio przyporządkować do jednego segmentu operacyjnego.

Aktywa segmentu nie zawierają podatku odroczonego, należności z tytułu podatku dochodowego oraz aktywów finansowych, z wyjątkiem należności od odbiorców i innych należności finansowych, aktywów z tytułu dodatniej wyceny towarowych pochodnych instrumentów finansowych oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, które stanowią aktywa segmentu.

Zobowiązania segmentu nie zawierają podatku odroczonego, zobowiązania z tytułu podatku dochodowego oraz zobowiązań finansowych, z wyjątkiem zobowiązań wobec dostawców, zobowiązań inwestycyjnych, zobowiązań z tytułu wynagrodzeń oraz zobowiązań z tytułu ujemnej wyceny towarowych pochodnych instrumentów finansowych, które stanowią zobowiązania segmentu.

Finansowanie Grupy (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest EBITDA oraz zysk lub strata na działalności operacyjnej. Przez EBITDA Grupa rozumie EBIT powiększony o amortyzację oraz odpisy na aktywa niefinansowe. Przez EBIT Grupa rozumie zysk/(stratę) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem, przychodami i kosztami finansowymi, tj. zysk/(stratę) operacyjną.

Podział sprawozdawczości Grupy w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 30 września 2017 roku oraz w okresie porównywalnym oparty był na następujących segmentach operacyjnych:

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

Segmenty operacyjne	Przedmiot działalności	Spółki zależne/ Spółki ujmowane metodą praw własności
Wydobycie		
	Wydobycie węgla kamiennego	TAURON Wydobycie S.A.
Wytwarzanie		
	Wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach konwencjonalnych, w tym w kogeneracji, jak również wytwarzanie energii elektrycznej przy współpalaniu biomasy i innej termicznie pozyskiwanej energii. Podstawowe paliwa to węgiel kamienny, biomasa, gaz koksowniczy i wielkopiecowy	TAURON Wytwarzanie S.A. TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. TAURON Ciepło Sp. z o.o. TAURON Serwis Sp. z o.o. Marselwind Sp. z o.o. Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.
		TAMEH HOLDING Sp. z o.o.* TAMEH POLSKA Sp. z o.o.* TAMEH Czech s.r.o.*
	Wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach odnawialnych	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.*
	Produkcja, dystrybucja i sprzedaż ciepła	
Dystrybucja		
	Dystrybucja energii elektrycznej	TAURON Dystrybucja S.A. TAURON Dystrybucja Serwis S.A. TAURON Dystrybucja Pomiary Sp. z o.o.
Sprzedaż		
	Handel hurtowy energią elektryczną, jak również obrót uprawnieniami do emisji i świadectwami pochodzenia oraz sprzedaż energii elektrycznej do krajowych odbiorców końcowych lub podmiotów dokonujących dalszej odsprzedaży energii elektrycznej	TAURON Polska Energia S.A. TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. TAURON Czech Energy s.r.o.

* Spółki ujmowane metodą praw własności

Oprócz powyższych głównych segmentów działalności, Grupa TAURON prowadzi również działalność w obszarze wydobywania kamienia, w tym kamienia wapiennego, na potrzeby energetyki, hutnictwa, budownictwa i drogownictwa oraz w obszarze produkcji sorbentów przeznaczonych do instalacji odsiarczania spalin metodą moką oraz do wykorzystania w kotłach fluidalnych (Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.). Jako pozostała działalność Grupy traktowana jest również działalność spółek TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o., TAURON Sweden Energy AB (publ), Biomasa Grupa TAURON Sp. z o.o., Wsparcie Grupa TAURON Sp. z o.o. oraz Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku lub na dzień 30 września 2017 roku (niebadane)

	Wydobycie	Wytwarzanie	Dystrybucja	Sprzedaż	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane / Eliminacje	Razem
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	519 088	1 322 174	2 418 992	8 544 000	67 066	-	12 871 320
Sprzedaż między segmentami	599 379	2 002 658	2 567 918	1 263 209	531 296	(6 964 460)	-
Przychody segmentu ogółem	1 118 467	3 324 832	4 986 910	9 807 209	598 362	(6 964 460)	12 871 320
Zysk/(strata) segmentu	(135 236)	44 184	998 769	683 919	55 817	10 483	1 657 936
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	(78 196)	(78 196)
EBIT	(135 236)	44 184	998 769	683 919	55 817	(67 713)	1 579 740
Udział w zysku/(stracie) wspólnych przedsięwzięć	-	69 535	-	-	-	-	69 535
Przychody/(koszty) finansowe netto	-	-	-	-	-	(167 620)	(167 620)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	(135 236)	113 719	998 769	683 919	55 817	(235 333)	1 481 655
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(287 425)	(287 425)
Zysk/(strata) netto za okres	(135 236)	113 719	998 769	683 919	55 817	(522 758)	1 194 230
Aktywa i zobowiązania							
Aktywa segmentu	2 009 687	10 725 845	16 902 087	4 130 769	455 307	-	34 223 695
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	-	499 690	-	-	-	-	499 690
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-	-	896 523	896 523
Aktywa ogółem	2 009 687	11 225 535	16 902 087	4 130 769	455 307	896 523	35 619 908
Zobowiązania segmentu	677 873	1 578 231	1 966 069	1 185 406	251 306	-	5 658 885
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	-	-	12 084 881	12 084 881
Zobowiązania ogółem	677 873	1 578 231	1 966 069	1 185 406	251 306	12 084 881	17 743 766
EBIT	(135 236)	44 184	998 769	683 919	55 817	(67 713)	1 579 740
Amortyzacja	(93 554)	(299 466)	(797 784)	(6 547)	(58 788)	-	(1 256 139)
Odpisy aktualizujące	2	(42 744)	1 955	(512)	(7)	-	(41 306)
EBITDA	(41 684)	386 394	1 794 598	690 978	114 612	(67 713)	2 877 185
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne *	88 787	1 122 816	972 540	588	32 630	-	2 217 361

* Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw do emisji gazów cieplarnianych oraz praw majątkowych pochodzenia energii.

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (dane przekształcone niebadane) lub na dzień 31 grudnia 2016 roku

	Wydobycie	Wytwarzanie	Dystrybucja	Sprzedaż	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane / Eliminacje	Razem
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	302 919	1 821 945	2 301 601	8 502 911	62 214	-	12 991 590
Sprzedaż między segmentami	584 605	1 421 746	2 374 497	1 651 917	554 682	(6 587 447)	-
Przychody segmentu ogółem	887 524	3 243 691	4 676 098	10 154 828	616 896	(6 587 447)	12 991 590
Zysk/(strata) segmentu	(228 703)	(569 841)	946 514	391 825	48 146	6 882	594 823
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	(68 868)	(68 868)
EBIT	(228 703)	(569 841)	946 514	391 825	48 146	(61 986)	525 955
Udział w zysku/(stracie) wspólnych przedsięwzięć	-	78 338	-	-	-	-	78 338
Przychody/(koszty) finansowe netto	-	-	-	-	-	(234 507)	(234 507)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	(228 703)	(491 503)	946 514	391 825	48 146	(296 493)	369 786
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(93 458)	(93 458)
Zysk/(strata) netto za okres	(228 703)	(491 503)	946 514	391 825	48 146	(389 951)	276 328
Aktywa i zobowiązania							
Aktywa segmentu	2 069 263	10 412 940	16 761 938	2 659 458	468 202	-	32 371 801
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	-	461 348	-	-	-	-	461 348
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-	-	623 745	623 745
Aktywa ogółem	2 069 263	10 874 288	16 761 938	2 659 458	468 202	623 745	33 456 894
Zobowiązania segmentu	829 974	1 936 334	2 162 907	1 660 156	288 365	-	6 877 736
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	-	-	9 899 840	9 899 840
Zobowiązania ogółem	829 974	1 936 334	2 162 907	1 660 156	288 365	9 899 840	16 777 576
EBIT	(228 703)	(569 841)	946 514	391 825	48 146	(61 986)	525 955
Amortyzacja	(91 998)	(316 695)	(774 382)	(8 308)	(53 868)	-	(1 245 251)
Odpisy aktualizujące	(47)	(700 255)	11 236	-	(254)	-	(689 320)
EBITDA	(136 658)	447 109	1 709 660	400 133	102 268	(61 986)	2 460 526
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne *	132 344	1 110 294	1 171 378	1 164	34 637	-	2 449 817

* Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw do emisji gazów cieplarnianych oraz praw majątkowych pochodzenia energii.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku (niebadane)

	Wydobycie	Wytwarzanie	Dystrybucja	Sprzedaż	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane / Eliminacje	Razem
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	160 206	363 668	796 337	2 770 867	24 876	-	4 115 954
Sprzedaż między segmentami	176 577	678 993	822 579	359 346	180 898	(2 218 393)	-
Przychody segmentu ogółem	336 783	1 042 661	1 618 916	3 130 213	205 774	(2 218 393)	4 115 954
Zysk/(strata) segmentu	(69 420)	(36 258)	321 449	143 502	17 870	(6 503)	370 640
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	(28 094)	(28 094)
EBIT	(69 420)	(36 258)	321 449	143 502	17 870	(34 597)	342 546
Udział w zysku/(stracie) wspólnych przedsięwzięć	-	11 205	-	-	-	-	11 205
Przychody/(koszty) finansowe netto	-	-	-	-	-	(112 688)	(112 688)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	(69 420)	(25 053)	321 449	143 502	17 870	(147 285)	241 063
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(52 310)	(52 310)
Zysk/(strata) netto za okres	(69 420)	(25 053)	321 449	143 502	17 870	(199 595)	188 753
EBIT	(69 420)	(36 258)	321 449	143 502	17 870	(34 597)	342 546
Amortyzacja	(32 452)	(104 926)	(269 878)	(2 080)	(20 125)	-	(429 461)
Odpisy aktualizujące	-	(11 255)	39	-	18	-	(11 198)
EBITDA	(36 968)	79 923	591 288	145 582	37 977	(34 597)	783 205
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne *	32 915	308 899	367 910	6	12 389	-	722 119

* Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw do emisji gazów ciepłarnianych oraz praw majątkowych pochodzenia energii.

Okres 3 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (dane przekształcone niebadane)

	Wydobycie	Wytwarzanie	Dystrybucja	Sprzedaż	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane / Eliminacje	Razem
Przychody							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	130 957	457 966	766 072	2 772 745	22 824	-	4 150 564
Sprzedaż między segmentami	244 435	443 091	765 520	496 728	165 229	(2 115 003)	-
Przychody segmentu ogółem	375 392	901 057	1 531 592	3 269 473	188 053	(2 115 003)	4 150 564
Zysk/(strata) segmentu	1 833	(11 530)	302 990	108 166	18 324	(8 018)	411 765
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	(29 224)	(29 224)
EBIT	1 833	(11 530)	302 990	108 166	18 324	(37 242)	382 541
Udział w zysku/(stracie) wspólnych przedsięwzięć	-	18 477	-	-	-	-	18 477
Przychody/(koszty) finansowe netto	-	-	-	-	-	(63 907)	(63 907)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	1 833	6 947	302 990	108 166	18 324	(101 149)	337 111
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(65 500)	(65 500)
Zysk/(strata) netto za okres	1 833	6 947	302 990	108 166	18 324	(166 649)	271 611
EBIT	1 833	(11 530)	302 990	108 166	18 324	(37 242)	382 541
Amortyzacja	(30 713)	(110 712)	(262 277)	(2 394)	(17 783)	-	(423 879)
Odpisy aktualizujące	(44)	6 034	3 204	-	(125)	-	9 069
EBITDA	32 590	93 148	562 063	110 560	36 232	(37 242)	797 351
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne *	41 690	510 474	427 039	407	18 077	-	997 687

* Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw do emisji gazów ciepłarnianych oraz praw majątkowych pochodzenia energii.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

11. Przychody ze sprzedaży

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (dane przekształcone niebadane)
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów bez wyłączenia akcyzy	8 075 499	8 499 271
Podatek akcyzowy	(305 587)	(291 216)
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów, w tym:	7 769 912	8 208 055
Energia elektryczna	6 535 922	7 081 836
Energia ciepła	453 978	428 769
Świadectwa pochodzenia energii	37 108	107 532
Węgiel	478 906	291 209
Gaz	135 236	167 516
Pozostałe towary, produkty i materiały	128 762	131 193
Przychody ze sprzedaży usług, w tym:	5 055 672	4 738 177
Usługi dystrybucyjne i handlowe	4 798 972	4 504 073
Oplaty za przyłączanie odbiorców	85 035	67 591
Usługi konserwacji oświetlenia drogowego	85 044	86 589
Pozostałe usługi	86 621	79 924
Pozostałe przychody	45 736	45 358
Razem przychody ze sprzedaży	12 871 320	12 991 590

12. Koszty według rodzaju

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (dane przekształcone niebadane)
Koszty według rodzaju		
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	(1 256 139)	(1 245 251)
Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe i aktywa niematerialne	(42 185)	(689 824)
Zużycie materiałów i energii	(1 013 660)	(991 692)
Usługi konserwacji i remontowe	(251 027)	(211 138)
Usługi dystrybucyjne	(1 429 269)	(1 346 682)
Pozostałe usługi obce	(665 804)	(551 212)
Koszt obowiązku umorzenia uprawnień do emisji zanieczyszczeń	(238 247)	(237 181)
Pozostałe podatki i opłaty	(531 831)	(484 915)
Koszty świadczeń pracowniczych	(1 940 332)	(1 905 063)
Odpis aktualizujący należności od odbiorców	(19 304)	(13 487)
Pozostałe koszty rodzajowe	(64 682)	(71 425)
Razem koszty według rodzaju	(7 452 480)	(7 747 870)
Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych	(132 347)	(20 435)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	304 585	360 613
Koszty sprzedaży	343 769	330 175
Koszty ogólnego zarządu	455 366	472 789
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(4 035 387)	(5 085 922)
Koszt sprzedanych towarów, produktów, materiałów i usług	(10 516 494)	(11 690 650)

13. Przychody i koszty finansowe

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (dane przekształcone niebadane)
Przychody i koszty z tytułu instrumentów finansowych, w tym :	(122 790)	(180 044)
Przychody z tytułu dywidendy	8 861	7 020
Przychody odsetkowe	29 304	23 789
Koszty odsetkowe	(152 335)	(200 606)
Prowizje związane z kredytami i papierami dłużnymi	(10 902)	(10 825)
Wynik na instrumentach pochodnych	(4 683)	9 407
Różnice kursowe	6 739	(8 992)
Pozostałe	226	163
Pozostałe przychody i koszty finansowe, w tym :	(44 830)	(54 463)
Odsetki od świadczeń pracowniczych	(30 568)	(37 501)
Odsetki z tytułu dyskonta pozostałych rezerw	(10 309)	(16 684)
Pozostałe	(3 953)	(278)
Razem przychody i koszty finansowe, w tym w sprawozdaniu z całkowitych dochodów:	(167 620)	(234 507)
Koszty odsetkowe od zadłużenia	(152 335)	(200 606)
Pozostałe przychody i koszty finansowe	(15 285)	(33 901)

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku wystąpiła nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi w wysokości 6 739 tysięcy złotych. Dodatnie różnice kursowe dotyczą w głównej mierze różnic kursowych związanych z zobowiązaniami jednostki dominującej z tytułu zadłużenia w EUR, tj. otrzymanych od spółki zależnej pożyczek, wyemitowanych w grudniu 2016 roku obligacji podporządkowanych oraz wyemitowanych w lipcu 2017 roku euroobligacji. Nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi z tego tytułu wyniosła 8 472 tysiące złotych.

14. Podatek dochodowy

14.1. Obciążenia podatkowe w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (dane przekształcone niebadane)
Bieżący podatek dochodowy	(262 063)	(220 902)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(257 893)	(215 603)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(4 170)	(5 299)
Odroczony podatek dochodowy	(25 362)	127 444
Podatek dochodowy wykazywany w wyniku finansowym	(287 425)	(93 458)
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych całkowitych dochodów	(253)	(15 898)

14.2. Odroczonego podatek dochodowy

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	1 537 527	1 511 102
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych	36 815	45 981
z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania przychodu ze sprzedaży produktów i usług	71 624	49 299
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością praw majątkowych pochodzenia energii	10 997	15 766
pozostałe	29 961	44 156
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	1 686 924	1 666 304
od rezerw bilansowych	571 726	638 914
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	185 781	143 403
nieodpłatnie otrzymana infrastruktura energetyczna i otrzymane opłaty przyłączeniowe	47 956	51 811
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów i zobowiązań finansowych	73 284	50 387
z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania kosztu sprzedaży produktów i usług	45 654	39 940
straty podatkowe	12 758	12 758
pozostałe	14 961	19 905
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	952 120	957 118
Po skompensowaniu sald na poziomie spółek z Grupy Kapitałowej podatek odroczonego Grupy prezentowany jest jako:		
Aktywo z tytułu podatku odroczonego	45 486	50 382
Zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego	(780 290)	(759 568)

Aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz zobowiązania z tytułu podatku odroczonego spółek tworzących Podatkową Grupę Kapitałową („PGK”) na dzień 30 września 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku zostały skompensowane ze względu na fakt, iż na podstawie podpisanej w dniu 22 września 2014 roku kolejnej umowy Podatkowej Grupy Kapitałowej na lata 2015 – 2017 spółki te składają wspólną deklarację podatkową.

W oparciu o sporządzone prognozy dla PGK, przewidujące uzyskiwanie dochodów podatkowych w 2017 roku i w latach następnych uznano, iż nie występuje ryzyko niezrealizowania aktywa z tytułu podatku odroczonego rozpoznanego w niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

15. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W dniu 13 marca 2017 roku Zarząd TAURON Polska Energia S.A. podjął uchwałę w sprawie skierowania wniosku do Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia TAURON Polska Energia S.A. o pokrycie straty netto Spółki za rok obrotowy 2016 w wysokości 166 253 tysiące złotych z kapitału zapasowego Spółki. Zarząd Spółki postanowił nie rekomendować Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Spółki podjęcia decyzji o użyciu kapitału zapasowego Spółki z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy za 2016 rok dla akcjonariuszy Spółki. W dniu 29 maja 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki podjęło uchwałę zgodną z rekomendacją Zarządu.

W dniu 10 marca 2016 roku Zarząd podjął uchwałę dotyczącą rekomendacji Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki przeznaczenia kapitału zapasowego Spółki w części obejmującej kwoty przeniesione z zysków lat ubiegłych na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki w kwocie 175 255 tysięcy złotych, co daje 0,10 zł na jedną akcję. W dniu 17 marca 2016 roku rekomendacja przedstawiona przez Zarząd została pozytywnie zaopiniowana przez Radę Nadzorczą Spółki. W dniu 8 czerwca 2016 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki nie podjęło uchwały w sprawie użycia kapitału zapasowego Spółki w części obejmującej kwoty przeniesione z zysków lat ubiegłych poprzez przeznaczenie jego części na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

16. Rzeczowe aktywa trwałe

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku (niebadane)

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
WARTOŚĆ BRUTTO						
Bilans otwarcia	121 980	21 603 044	18 164 046	850 102	3 261 173	44 000 345
Zakup bezpośredni	-	12	-	132	2 000 122	2 000 266
Koszty finansowania zewnętrznego	-	-	-	-	79 788	79 788
Rozliczenie środków trwałych w budowie	683	599 176	382 793	38 487	(1 021 139)	-
Sprzedaż	(123)	(6 908)	(39 496)	(14 289)	(3)	(60 819)
Likwidacja	(3)	(21 865)	(100 903)	(4 102)	-	(126 873)
Nieodpłatne otrzymanie	-	5 332	8	-	-	5 340
Przekazanie do/z aktywów przeznaczonych do zbycia	(30)	(14 909)	(2 394)	(15)	(11)	(17 359)
Koszty remontów	-	-	-	-	57 359	57 359
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	29 161	29 161
Pozostałe zmiany	(86)	(577)	934	135	(1 510)	(1 104)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	4	9	-	13
Bilans zamknięcia	122 421	22 163 305	18 404 992	870 459	4 404 940	45 966 117
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)						
Bilans otwarcia	(433)	(7 825 966)	(9 268 038)	(517 062)	(33 657)	(17 645 156)
Amortyzacja za okres	-	(595 394)	(542 766)	(57 953)	-	(1 196 113)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	-	(104 955)	(309 481)	(411)	(211)	(415 058)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	30	134 434	254 147	555	22	389 188
Sprzedaż	-	4 435	37 647	13 692	-	55 774
Likwidacja	-	17 153	99 368	4 028	-	120 549
Przekazanie do/z aktywów przeznaczonych do zbycia	-	9 533	2 101	15	-	11 649
Pozostałe zmiany	-	114	132	(163)	-	83
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	(4)	(4)	-	(8)
Bilans zamknięcia	(403)	(8 360 646)	(9 726 894)	(557 303)	(33 846)	(18 679 092)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	121 547	13 777 078	8 896 008	333 040	3 227 516	26 355 189
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	122 018	13 802 659	8 678 098	313 156	4 371 094	27 287 025
<i>w tym segmenty operacyjne:</i>						
Wydobycie	2 774	758 564	666 474	15 554	250 055	1 693 421
Wytwarzanie	41 257	2 355 152	3 733 764	36 188	3 286 962	9 453 323
Dystrybucja	61 127	10 597 803	4 159 461	244 176	830 713	15 893 280
Inne segmenty oraz pozostała działalność	16 860	91 140	118 399	17 238	3 364	247 001

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
WARTOŚĆ BRUTTO						
Bilans otwarcia	119 536	19 928 399	16 910 428	804 020	2 599 980	40 362 363
Zakup bezpośredni	-	-	62	44	2 251 178	2 251 284
Koszty finansowania zewnętrznego	-	-	-	-	69 218	69 218
Rozliczenie środków trwałych w budowie	777	1 117 411	966 562	41 753	(2 126 503)	-
Sprzedaż	(214)	(2 823)	(10 698)	(14 761)	(48)	(28 544)
Likwidacja	-	(38 220)	(72 116)	(9 056)	-	(119 392)
Nieodpłatne otrzymanie	-	9 399	409	-	-	9 808
Przekazanie do/z aktywów przeznaczonych do zbycia	(43)	(294)	60	4	(13)	(286)
Koszty remontów	-	-	-	-	25 695	25 695
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	30 928	30 928
Nabycie ZCP Brzeszcze	1 544	165 401	22 429	1 637	14 405	205 416
Pozostałe zmiany	(120)	8 048	(5 352)	(427)	(1 005)	1 144
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	2	4	-	6
Bilans zamknięcia	121 480	21 187 321	17 811 786	823 218	2 863 835	42 807 640
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)						
Bilans otwarcia	(466)	(6 692 656)	(8 304 965)	(467 731)	(13 728)	(15 479 546)
Amortyzacja za okres	-	(602 933)	(527 841)	(58 456)	-	(1 189 230)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	-	(452 604)	(895 337)	(1 564)	(17 361)	(1 366 866)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	47	168 127	560 495	586	67	729 322
Sprzedaż	-	985	9 102	14 040	-	24 127
Likwidacja	-	33 142	69 676	8 768	-	111 586
Przekazanie do/z aktywów przeznaczonych do zbycia	16	(42)	(13)	(4)	-	(43)
Pozostałe zmiany	-	(759)	782	107	-	130
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	(2)	(1)	-	(3)
Bilans zamknięcia	(403)	(7 546 740)	(9 088 103)	(504 255)	(31 022)	(17 170 523)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	119 070	13 235 743	8 605 463	336 289	2 586 252	24 882 817
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	121 077	13 640 581	8 723 683	318 963	2 832 813	25 637 117
<i>w tym segmenty operacyjne:</i>						
Wydobycie	2 743	745 374	605 626	14 801	233 217	1 601 761
Wytwarzanie	41 466	2 528 799	3 961 999	38 982	1 811 861	8 383 107
Dystrybucja	60 039	10 268 647	4 028 008	247 552	783 265	15 387 511
Inne segmenty oraz pozostała działalność	16 829	97 761	128 050	17 628	4 470	264 738

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku Grupa dokonała zakupu rzeczowych aktywów trwałych (wliczając skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego) w kwocie 2 080 054 tysiące złotych. Największe zakupy dokonane zostały w związku z inwestycjami w następujących segmentach operacyjnych:

Zakup rzeczowych aktywów trwałych w segmentach	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Dystrybucja	942 922	1 122 065
Wytwarzanie	1 044 957	1 052 336
Wydobycie	79 192	131 865

Testy na utratę wartości

Z uwagi na długotrwałe utrzymywanie się kapitalizacji Spółki na poziomie poniżej wartości bilansowej oraz mające miejsce w ostatnich okresach zmiany w zakresie cen surowców na rynkach światowych i zmianę sytuacji na krajowym rynku węgla energetycznego po konsolidacji sektora wydobywczego, spadek cen świadectw pochodzenia dla energii wytworzonej w źródłach odnawialnych, procedowane zmiany ustawy OZE i systemu aukcyjnego, procedowanie rozwiązań w zakresie rynku mocy oraz ukazanie się projektów niekorzystnych dla sektora energetyki konwencjonalnej zawartych w tzw. pakiecie zimowym została wykonana analiza skutków zmian sytuacji rynkowej w trzecim kwartale bieżącego roku.

W wyniku przeprowadzonych badań, w tym okresie w obszarze rynkowym nie zanotowano wystąpienia czynników, których negatywny wpływ spowodowałby zasadność zmiany długoterminowych prognoz względem informacji dostępnych na dzień 30 czerwca 2017 roku. Z tego względu uznano, iż wyniki ostatnich testów na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości bilansowej wartości firmy oraz pozostałych aktywów niematerialnych przeprowadzonych na dzień 30 czerwca 2017 roku są aktualne.

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku Grupa ujęła odpisy aktualizujące oraz rozwiązanie utworzonych wcześniej odpisów rzeczowych aktywów trwałych będące wynikiem testów na utratę wartości przeprowadzonych na dzień 30 czerwca 2017 roku.

Na dzień 30 czerwca 2017 roku przeprowadzono testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych, uwzględniając następujące przesłanki:

- długotrwałe utrzymywanie się wartości rynkowej aktywów netto Spółki na poziomie poniżej wartości bilansowej;
- zmiany w zakresie cen surowców na rynkach światowych i zmiana sytuacji na krajowym rynku węgla energetycznego po konsolidacji sektora wydobywczego;
- spadek cen świadectw pochodzenia dla energii wytworzonej w źródłach odnawialnych, zmiany ustawy OZE i wprowadzenie systemu aukcyjnego;
- procedowanie rozwiązań funkcjonalnych w zakresie rynku mocy opisanych w projekcie ustawy o rynku mocy;
- utrzymujące się niekorzystne warunki rynkowe z punktu widzenia rentowności energetyki konwencjonalnej;
- ukazanie się projektów niekorzystnych dla sektora energetyki konwencjonalnej rozwiązań zawartych w tzw. pakiecie zimowym;
- wzrost stopy wolnej od ryzyka.

Przeprowadzone na dzień 30 czerwca 2017 roku testy wymagały oszacowania wartości użytkowej jednostek generujących przepływy pieniężne, w oparciu o ich przyszłe przepływy pieniężne, które następnie przy zastosowaniu stopy dyskontowej zostały skorygowane do wartości bieżącej.

Testy na utratę wartości rzeczowych i niematerialnych składników aktywów trwałych zostały przeprowadzone na poziomie poszczególnych spółek, z wyjątkiem:

- TAURON Wytwarzanie S.A., gdzie identyfikacja ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”) dokonana została w oparciu o charakterystykę kosztową oraz analizę aktualnego sposobu kontraktowania i alokowania produkcji z poszczególnych jednostek wytwórczych. W efekcie tych działań test przeprowadzono dla CGU rozumianych jako jednostka lub grupa jednostek wytwórczych;
- TAURON Ekoenergia Sp. z o.o., gdzie test przeprowadzono dla działalności związanej z wytwarzaniem energii elektrycznej w elektrowniach wodnych oraz odrębnie dla poszczególnych farm wiatrowych;
- TAURON Ciepło Sp. z o.o., gdzie oddzielono działalność związaną z wytwarzaniem ciepła i energii elektrycznej od działalności związanej z przesyłem i dystrybucją ciepła (dawne przedsiębiorstwa energetyki ciepłej). Dodatkowo na działalności „wytwarzanie” przeprowadzono również testy dla poszczególnych zakładów wytwarzania.

Kluczowe założenia przyjęte w testach na dzień 30 czerwca 2017 roku:

- Przyjęta ścieżka ceny węgla energetycznego, pozostałych sortymentów węgla oraz paliw gazowych. Do 2027 roku założono wzrost realny ceny węgla energetycznego o 11%, w latach 2027-2040 przyjęto spadek o 3%, a po 2040 roku utrzymano poziom cen z tego roku (w cenach stałych);
- Przyjęta ścieżka hurtowych cen energii elektrycznej na lata 2018-2027 z perspektywą do roku 2040, uwzględniająca m.in. wpływ bilansu podaży i popytu energii elektrycznej na rynku, kosztów paliwa oraz kosztów zakupu uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Do 2020 roku założono wzrost o ok. 5%, do 2027 roku przyjęto wzrost cen 9% w relacji do roku 2020, w latach 2027-2040 przyjęto wzrost o 10%, a po 2040 roku utrzymano poziom cen z tego roku (w cenach stałych);
- Uwzględniono procedowane zmiany modelu rynku polskiego w kierunku wdrożenia mechanizmu tzw. rynku mocy;
- Limity emisji dla produkcji energii elektrycznej zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów, skorygowane o poniesione nakłady inwestycyjne, a dla produkcji ciepła zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów, skorygowane o poziom działalności, tj. produkcji ciepła;
- Przyjęta ścieżka ceny uprawnień do emisji gazów cieplarnianych w latach 2018-2027 z perspektywą do roku 2040. Do 2027 roku założono wzrost ceny rynkowej o ok. 134%, w latach 2027-2040 wzrost o ok. 15%, a po roku 2040 utrzymano poziom cen z tego roku (w cenach stałych);
- Wolumeny produkcji energii zielonej, czerwonej i żółtej wynikające ze zdolności wytwórczych wraz ze ścieżką cenową dla poszczególnych świadectw pochodzenia;

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.

*Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)*

- Dla energii zielonej uwzględniono ograniczone okresy wsparcia, zgodnie z założeniami zapisów ustawy OZE określającej nowe mechanizmy przyznawania wsparcia dla energii elektrycznej wytworzonej w OZE. Okres wsparcia został ograniczony do 15 lat liczonych od momentu wprowadzenia do sieci dystrybucyjnej po raz pierwszy energii elektrycznej, za którą przysługiwało świadectwo pochodzenia. Równocześnie ze wsparcia zostały wyłączone elektrownie wodne, których moc zainstalowana przekracza 5 MW;
- Wsparcie dla kogeneracji zgodnie z obecnie obowiązującymi uregulowaniami. Założono istnienie praw majątkowych i obowiązku ich umorzenia dla energii czerwonej, żółtej i fioletowej do roku 2018. Po tym roku nie ujęto wsparcia dla produkcji energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu;
- Przychód regulowany przedsiębiorstw dystrybucyjnych zapewniający pokrycie uzasadnionych kosztów oraz osiągnięcie zwrotu z zaangażowanego kapitału na uzasadnionym poziomie. Poziom zwrotu uzależniony jest od tzw. Wartości Regulacyjnej Aktywów;
- Przyjęta ścieżka cen detalicznych energii elektrycznej na podstawie hurtowej ceny energii czarnej przy uwzględnieniu kosztu akcyzy, kosztu obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia oraz odpowiedniego poziomu marży;
- Wolumeny sprzedaży uwzględniające wzrost PKB oraz rosnącą konkurencję na rynku;
- Przychód taryfowy przedsiębiorstw ciepłowniczych zapewniający pokrycie uzasadnionych kosztów oraz osiągnięcie zwrotu z zaangażowanego kapitału na uzasadnionym poziomie;
- Utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym;
- Poziom średniego ważonego kosztu kapitału (WACC) przyjętego dla wyliczeń kształtujący się w okresie projekcji między 6,96% - 10,20% w ujęciu nominalnym przed opodatkowaniem.

Wyniki testu na utratę wartości aktywów na dzień 30 czerwca 2017 roku wykazały, iż część aktywów segmentu Wytwarzanie należy objąć dodatkowym odpisem w kwocie 388 358 tysięcy złotych. W wyniku przeprowadzonych testów odwrócono także odpis w segmencie Wytwarzanie na kwotę 356 695 tysięcy złotych.

Wartość odzyskiwalna tej grupy aktywów odpowiada ich wartości użytkowej. Odpisy aktualizujące obciążały koszt własny sprzedaży.

Odpis aktualizujący i jego odwrócenie ujęty w wyniku przeprowadzonych testów na dzień 30 czerwca 2017 roku dotyczy następujących jednostek generujących przepływy pieniężne:

CGU	Spółka	Poziom stopy dyskontowej (przed opodatkowaniem) przyjęty w testach na dzień:		Wartość odzyskiwalna Stan na 30 czerwca 2017 (niebadane)	Kwota ujętego odpisu Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Kwota ujętego odwrócenia odpisu
		30 czerwca 2017 (niebadane)	30 czerwca 2016 (niebadane)			
Elektrownia Jaworzno II	TAURON Wytwarzanie S.A.	8,20%	7,49%	157 932	71 447	-
Elektrownia Jaworzno III				842 433	136 307	-
Elektrownia Łaziska				410 478	-	107 124
Elektrownia Łagisza				1 457 081	-	178 213
Elektrownia Siersza				129 928	31 644	-
Elektrownia Stalowa Wola				(40 247)	18	-
Inwestycje w budowie				-	211	-
ZW Bielsko Biała	TAURON	7,42%	7,17%	561 784	-	27 543
ZW Tychy	Ciepło Sp. z o.o.			453 757	37 309	-
Elektrownie wodne	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	8,55%	8,25%	633 442	-	40 638
Farma Wiatrowa Lipniki		7,67%	6,34%	16 161	53 077	-
Farma Wiatrowa Zagórze		9,08%	8,92%	26 102	6 120	-
Farma Wiatrowa Wicko		8,52%	6,48%	62 394	-	3 177
Farma Wiatrowa Marszewo		8,41%	6,49%	213 370	52 074	-
Razem CGU					388 207	356 695
Aktywa wspólne	TAURON Wytwarzanie S.A.	8,20%	7,49%	(23 031)	151	-
Razem odpisy					388 358	356 695

Konieczność dokonania odpisu wynikała z następujących okoliczności:

- spadek cen świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych, zmiany ustawy OZE i wprowadzenie systemu aukcyjnego;
- wzrost stopy wolnej od ryzyka i kosztu kapitału dla farm wiatrowych.

Możliwość odwrócenia odpisu wynikała z następujących okoliczności:

- procedowanie rozwiązań funkcjonalnych w zakresie rynku mocy opisanych w projekcie ustawy o rynku mocy, co wiąże się z uzyskaniem większego stopnia wiedzy dotyczącej przyszłości tego rynku;
- wydłużenie czasu pracy jednostek wytwórczych i zwiększenia wolumenów produkcji na nich w efekcie zwiększenia nakładów odtworzeniowo-modernizacyjnych.

Wyniki analizy wrażliwości dla poszczególnych jednostek generujących środki pieniężne wykazały, że najistotniejszy wpływ na wartość użytkową testowanych aktywów mają przede wszystkim kwestia uwzględnienia rynku mocy, a w dalszej kolejności zmiany cen energii elektrycznej oraz zmiany cen węgla kamiennego. W mniejszym stopniu na wycenę wpływają zmiany cen uprawnień do emisji gazów cieplarnianych oraz zmiany średnioważonego kosztu kapitału. Poniżej zaprezentowano szacowane zmiany odpisu aktualizującego wartość aktywów segmentu Wytwarzanie po ujęciu także wpływu jego odwrócenia na dzień 30 czerwca 2017 roku w efekcie zmian najistotniejszych założeń.

W przypadku braku uwzględnienia w założeniach dotyczących oszacowania wartości użytkowej rzeczowych aktywów trwałych mechanizmu rynku mocy, przy braku zmiany pozostałych warunków rynkowych, kwota dodatkowego odpisu netto, który obciążałby wynik Grupy wyniosłaby 3 215 miliona złotych.

Parametr	Zmiana	Wpływ na odpis aktualizujący netto tj. po jego pomniejszeniu o odwrócenia (w mln zł)	
		Zwiększenie odpisu netto	Zmniejszenie odpisu netto
Zmiana cen energii elektrycznej w okresie prognozy	+1%	-	214
	-1%	273	-
Zmiana cen węgla kamiennego w okresie prognozy	+1%	111	-
	-1%	-	96
Zmiana cen uprawnień do emisji CO2 w okresie prognozy	+1%	46	-
	-1%	-	44
Zmiana WACC (netto)	+0,1 p.p.	43	-
	-0,1 p.p.	-	35
Brak ujęcia wpłat z tytułu Rynku Mocy		3 215	-

Przeprowadzone testy na utratę wartości obejmowały także wartość pożyczek udzielonych wspólnemu przedsięwzięciu - Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A., które zostały szerzej opisane w nocie 21 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Testy przeprowadzone zostały przy przyjęciu założeń spójnych z testami na utratę wartości pozostałych aktywów. Wyniki przeprowadzonego testu wskazały na brak konieczności dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

17. Wartość firmy

Wartość firmy w segmencie	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Wydobycie	13 973	13 973
Dystrybucja	25 602	25 602
Wytwarzanie	581	581
Razem	40 156	40 156

Testy na utratę wartości

Test przeprowadzono w odniesieniu do aktywów netto powiększonych o wartość firmy na poszczególnych segmentach operacyjnych. Podstawę wyceny wartości odzyskiwalnej poszczególnych spółek stanowiła ich wartość użytkowa.

Test został przeprowadzony w oparciu o bieżącą wartość szacowanych przepływów pieniężnych z działalności. Wyliczeń dokonano na podstawie szczegółowych prognoz na okres od 2017 do 2026 roku oraz oszacowanej wartości rezydualnej. Dla segmentu Wydobycie wykorzystano szczegółowe projekcje do końca wyczerpania się posiadanych złóż węgla. Wykorzystanie prognoz dłuższych niż 5 – letnie wynika w szczególności z długotrwałych procesów inwestycyjnych w branży energetycznej. Założenia makroekonomiczne i sektorowe przyjmowane do prognoz aktualizowane są tak często, jak występują obserwowane na rynku przesłanki do ich zmiany. Prognozy uwzględniają także znane na dzień przeprowadzenia testu zmiany w otoczeniu prawnym.

Uzyskane wartości odzwierciedlają dotychczasowe doświadczenia oraz są spójne z przesłankami pochodzącymi z zewnętrznych źródeł informacji.

Stopa dyskontowa przyjęta do kalkulacji odzwierciedla średnioważony koszt kapitału (WACC) przy uwzględnieniu stopy wolnej od ryzyka odpowiadającej rentowności 10 – letnich obligacji Skarbu Państwa (na poziomie 3,81%) oraz premii za ryzyko działalności właściwej dla branży energetycznej (6%). Stopa wzrostu zastosowana do ekstrapolacji prognoz przepływów pieniężnych wykraczających poza szczegółowy okres objęty planowaniem została przyjęta na poziomie 2,5% i odpowiada zakładanej długoterminowej stopie inflacji.

Kluczowe założenia wpływające na oszacowanie wartości użytkowej oraz stopy dyskontowe przyjęte dla poszczególnych segmentów:

Wartość firmy w segmencie	Kluczowe założenia	Poziom stopy dyskontowej (przed opodatkowaniem) przyjęty w testach na dzień:	
		30 czerwca 2017 (niebadane)	30 czerwca 2016 (niebadane)
Wydobycie	- Przyjęta ścieżka ceny węgla energetycznego oraz pozostałych sortymentów węgla. Do 2027 roku założono wzrost realny ceny węgla energetycznego o 11%, w latach 2027-2040 przyjęto spadek o 3%, a po roku 2040 utrzymano poziom cen z tego roku (w cenach stałych); - Przyjęta ścieżka cen detalicznych energii elektrycznej na podstawie hurtowej ceny energii czarnej przy uwzględnieniu kosztu akcyzy, kosztu obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia oraz odpowiedniego poziomu marży; - Utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym.	10,20%	9,57%-9,63%
Dystrybucja	- Przychód regulowany przedsiębiorstw dystrybucyjnych zapewniający pokrycie uzasadnionych kosztów oraz osiągnięcie zwrotu z zaangażowanego kapitału na uzasadnionym poziomie. Poziom zwrotu uzależniony jest od tzw. Wartości Regulacyjnej Aktywów; - Utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym.	7,60%	7,50%

Założenia wykorzystano również do oszacowania wartości użytkowej pozostałych aktywów niematerialnych.

Przeprowadzony na dzień 30 czerwca 2017 roku test na utratę wartości nie wskazał na utratę bilansowej wartości firmy w segmentach.

Wyniki analizy wrażliwości dla poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne wykazały, że zmiany najistotniejszych czynników takich jak: ceny energii elektrycznej, ceny węgla kamiennego, ceny uprawnień do emisji gazów cieplarnianych oraz średnioważony koszt kapitału musiałyby być znaczące, aby wartość użytkowa testowanych aktywów na tyle się zmieniła, by zaszła konieczność dokonania odpisów wartości firmy.

18. Świadectwa energii i prawa do emisji gazów

18.1. Długoterminowe świadectwa energii i prawa do emisji gazów

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku (niebadane)

	Świadectwa pochodzenia energii	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Razem
Bilans otwarcia	110 430	15 830	126 260
Zakup bezpośredni	31 636	-	31 636
Reklasyfikacja	(98 725)	(15 830)	(114 555)
Bilans zamknięcia	43 341	-	43 341

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)

	Świadectwa pochodzenia energii	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Razem
Bilans otwarcia	232 973	277 867	510 840
Zakup bezpośredni	87 364	-	87 364
Reklasyfikacja	(232 973)	(245 729)	(478 702)
Bilans zamknięcia	87 364	32 138	119 502

18.2. Krótkoterminowe świadectwa energii i prawa do emisji gazów

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku *(niebadane)*

	Świadectwa pochodzenia energii	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Razem
Bilans otwarcia	556 501	423 847	980 348
Zakup bezpośredni	248 328	-	248 328
Wytworzenie we własnym zakresie	35 548	-	35 548
Umorzenie	(653 561)	(209 652)	(863 213)
Reklasyfikacja	97 654	15 830	113 484
Bilans zamknięcia	284 470	230 025	514 495

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku *(niebadane)*

	Świadectwa pochodzenia energii	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Razem
Bilans otwarcia	652 305	153 083	805 388
Zakup bezpośredni	235 579	-	235 579
Wytworzenie we własnym zakresie	82 427	-	82 427
Umorzenie	(707 361)	(174 957)	(882 318)
Reklasyfikacja	227 607	245 729	473 336
Bilans zamknięcia	490 557	223 855	714 412

19. Pozostałe aktywa niematerialne

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku *(niebadane)*

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Oprogramowanie, koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne nie oddane do użytkowania	Aktywa niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO						
Bilans otwarcia	5 434	786 283	610 578	211 873	93 060	1 707 228
Zakup bezpośredni	-	-	11	-	50 776	50 787
Rozliczenie aktywów nie oddanych do użytkowania	-	136	22 678	8 544	(31 358)	-
Sprzedaż/ Likwidacja	-	(1 271)	(1 194)	(101)	-	(2 566)
Przekazanie do/z aktywów przeznaczonych do zbycia	-	(12 949)	-	-	-	(12 949)
Pozostałe zmiany	15	(11)	(6 050)	6 795	-	749
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	13	-	-	13
Bilans zamknięcia	5 449	772 188	626 036	227 111	112 478	1 743 262
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)						
Bilans otwarcia	(5 120)	(25 617)	(387 075)	(64 982)	(7)	(482 801)
Amortyzacja za okres	(62)	-	(47 195)	(12 769)	-	(60 026)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	(17)	(9 859)	(329)	(20)	-	(10 225)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	73	307	11	32	-	423
Sprzedaż/ Likwidacja	-	-	1 170	39	-	1 209
Przekazanie do/z aktywów przeznaczonych do zbycia	-	9 859	-	-	-	9 859
Pozostałe zmiany	(15)	-	2 153	(2 114)	-	24
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	(15)	-	-	(15)
Bilans zamknięcia	(5 141)	(25 310)	(431 280)	(79 814)	(7)	(541 552)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	314	760 666	223 503	146 891	93 053	1 224 427
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	308	746 878	194 756	147 297	112 471	1 201 710

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Oprogramowanie, koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne nie oddane do użytkowania	Aktywa niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO						
Bilans otwarcia	5 690	786 504	550 892	188 004	51 885	1 582 975
Zakup bezpośredni	-	-	38	-	72 654	72 692
Rozliczenie aktywów nie oddanych do użytkowania	-	125	20 085	17 279	(37 489)	-
Sprzedaż/ Likwidacja	(256)	(2 067)	(1 968)	(69)	(55)	(4 415)
Nabycie ZCP Brzeszcze	-	10 266	95	147	-	10 508
Pozostałe zmiany	-	1 374	86	1 002	1 064	3 526
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	13	-	-	13
Bilans zamknięcia	5 434	796 202	569 241	206 363	88 059	1 665 299
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)						
Bilans otwarcia	(4 893)	(13 064)	(332 862)	(49 391)	-	(400 210)
Amortyzacja za okres	(119)	-	(44 297)	(11 605)	-	(56 021)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	(72)	(25)	(1 538)	(102)	(7)	(1 744)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	51	811	1 626	4	-	2 492
Likwidacja	256	-	1 968	65	-	2 289
Pozostałe zmiany	-	-	-	2	-	2
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	(8)	-	-	(8)
Bilans zamknięcia	(4 777)	(12 278)	(375 111)	(61 027)	(7)	(453 200)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	797	773 440	218 030	138 613	51 885	1 182 765
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	657	783 924	194 130	145 336	88 052	1 212 099

20. Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach

Inwestycje we wspólne przedsięwzięcia według stanu na dzień 30 września 2017 roku oraz za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku wyceniane metodą praw własności prezentuje poniższa tabela:

	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.	TAMEH HOLDING Sp. z o.o. *	Stan na 30 września 2017 lub za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)
Aktywa trwałe (długoterminowe)	1 205 302	1 611 323	2 816 625
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe), w tym:	144 615	478 830	623 445
środki pieniężne i ich ekwiwalenty	143 691	196 007	339 698
Zobowiązania długoterminowe (-), w tym:	(532 772)	(656 998)	(1 189 770)
zobowiązania z tytułu zadłużenia	(484 614)	(562 712)	(1 047 326)
Zobowiązania krótkoterminowe (-), w tym:	(853 842)	(351 949)	(1 205 791)
zobowiązania z tytułu zadłużenia	(647 071)	(49 904)	(696 975)
Razem aktywa netto	(36 697)	1 081 206	1 044 509
Udział w aktywach netto	(18 349)	540 603	522 254
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	-	499 690	499 690
Udział w przychodach wspólnych przedsięwzięć	9	470 603	470 612
Udział w zysku (stracie) wspólnych przedsięwzięć	-	69 435	69 435
Udział w pozostałych całkowitych dochodach wspólnych przedsięwzięć	-	46	46

* Zaprezentowane informacje dotyczą grupy kapitałowej TAMEH HOLDING Sp. z o.o. Wartość posiadanego udziału w TAMEH HOLDING Sp. z o.o. jest różna od wartości aktywów netto przypadających Grupie, ze względu na fakt, iż cena nabycia udziałów TAMEH HOLDING Sp. z o.o. została skalkulowana przy uwzględnieniu wartości godziwej udziału wnoszonego do wspólnego przedsięwzięcia przez spółki Grupy ArcelorMittal.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

Inwestycje we wspólne przedsięwzięcia według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku wyceniane metodą praw własności prezentuje poniższa tabela:

	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.	Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. w likwidacji	TAMEH HOLDING Sp. z o.o. *	Stan na 31 grudnia 2016 lub za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Aktywa trwałe (długoterminowe)	1 126 668	-	1 479 845	2 606 513
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe), w tym:	5 739	37 056	501 547	544 342
środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 809	37 009	196 442	237 260
Zobowiązania długoterminowe (-), w tym:	(1 028 954)	-	(664 603)	(1 693 557)
zobowiązania z tytułu zadłużenia	(980 977)	-	(536 585)	(1 517 562)
Zobowiązania krótkoterminowe (-), w tym:	(132 395)	(97)	(349 101)	(481 593)
zobowiązania z tytułu zadłużenia	(65 752)	-	(1 647)	(67 399)
Razem aktywa netto	(28 942)	36 959	967 688	975 705
Udział w aktywach netto	(14 471)	18 479	483 844	487 852
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	-	18 479	442 869	461 348
Udział w przychodach wspólnych przedsięwzięć	6 658	348	427 124	434 130
Udział w zysku (stracie) wspólnych przedsięwzięć	-	4	78 334	78 338
Udział w pozostałych całkowitych dochodach wspólnych przedsięwzięć	-	-	75	75

* Zaprezentowane informacje dotyczą grupy kapitałowej TAMEH HOLDING Sp. z o.o.

Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.

Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. jest spółką celową utworzoną w 2010 roku z inicjatywy TAURON Polska Energia S.A. oraz PGNiG S.A., poprzez którą partnerzy zamierzają zrealizować inwestycję polegającą na budowie bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli opalanego gazem ziemnym o mocy elektrycznej brutto 400 MWe i mocy cieplnej netto 240 MWt.

W dniu 27 października 2016 roku podpisane zostały pomiędzy Spółką, PGNiG S.A. oraz Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. warunkowe porozumienie w sprawie ustalenia podstawowych warunków brzegowych restrukturyzacji projektu oraz warunkowy aneks do umowy sprzedaży energii elektrycznej. Ponadto, pomiędzy PGNiG S.A. oraz Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. zawarty został warunkowy aneks do umowy na dostawy paliwa gazowego.

W dniu 31 marca 2017 roku spełnione zostały warunki zawieszające i jednocześnie weszły w życie powyższe porozumienie oraz aneksy do umów, co zostało szerzej opisane w nocie 31.3 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

TAURON Polska Energia S.A. posiada pośredni udział na poziomie 50% w kapitale spółki i w organie stanowiącym wykonywany poprzez TAURON Wytwarzanie S.A. W związku z faktem, iż w trakcie 2015 roku, dotychczasowy udział w stratach wspólnego przedsięwzięcia oraz korekta wyników z transakcji „odgórnych” pomiędzy spółkami Grupy a wspólnym przedsięwzięciem przewyższyły wartość posiadanych udziałów we wspólnym przedsięwzięciu, Spółka zaprzestała ujmowania swojego udziału w dalszych stratach wspólnego przedsięwzięcia.

Dodatkowo, Spółka posiada należności z tytułu udzielonych pożyczek na rzecz Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. w wartości bilansowej 562 134 tysiące złotych, o czym szerzej w nocie 21 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

TAMEH HOLDING Sp. z o.o. i spółki zależne

W 2014 roku została zawarta umowa pomiędzy Grupą TAURON i Grupą ArcelorMittal. Jest to umowa wspólników w spółce TAMEH HOLDING Sp. z o.o., która odpowiada za zadania inwestycyjne i operacyjne w obszarze energetyki przemysłowej. Umowa została zawarta na okres 15 lat z możliwością jej przedłużenia. W konsekwencji przeprowadzonych w roku 2014 transakcji, obie grupy kapitałowe posiadają w spółce TAMEH HOLDING Sp. z o.o. po 50% udziałów.

TAMEH HOLDING Sp. z o.o. jest właścicielem 100% udziałów w TAMEH POLSKA Sp. z o.o., którą utworzyły wniesione aportem przez Grupę TAURON: Zakład Wytwarzania Nowa oraz Elektrownia Blachownia, a także wniesiona przez Grupę ArcelorMittal - Elektrociepłownia w Krakowie. Ponadto TAMEH HOLDING Sp. z o.o. posiada 100% udziałów w TAMEH Czech s.r.o.

W dniu 29 czerwca 2017 roku Zgromadzenie Wspólników TAMEH HOLDING Sp. z o.o. zdecydowało o przeznaczeniu kwoty 31 000 tysięcy złotych na wypłatę dywidendy dla udziałowców. Udział Grupy we wspólnym przedsięwzięciu TAMEH HOLDING Sp. z o.o. został pomniejszony o wartość dywidendy przypadającej dla Grupy w kwocie 15 500 tysięcy złotych.

Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. w likwidacji

W dniu 5 września 2012 roku spółka zależna TAURON Wytwarzanie S.A. i KGHM Polska Miedź S.A. zawiązały spółkę celową pod nazwą Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie Koźlu. Spółka ta została powołana w celu kompleksowej realizacji inwestycji, która obejmować miała przygotowanie, budowę oraz eksploatację bloku gazowo-parowego o mocy ok. 850 MWe na terenie TAURON Wytwarzanie S.A. – Oddział Elektrownia Blachownia.

TAURON Polska Energia S.A. posiada pośredni udział na poziomie 50% w kapitale spółki i w organie stanowiącym wykonywany poprzez TAURON Wytwarzanie S.A.

W dniu 28 lipca 2016 roku TAURON Polska Energia S.A., KGHM Polska Miedź S.A. oraz TAURON Wytwarzanie S.A. podpisały porozumienie, na mocy którego zgodnie postanawiają odstąpić od realizacji projektu budowy bloku gazowo-parowego w Elektrowni Blachownia Nowa Sp. z o.o. i rozwiązać łączącą KGHM Polska Miedź S.A. oraz TAURON Wytwarzanie S.A. umowę wspólników, co oznacza wygaśnięcie wszelkich określonych w niej zobowiązań oraz zakończenie wszelkich prac w niej przewidzianych. KGHM Polska Miedź S.A. oraz TAURON Wytwarzanie S.A. zgodnie postanowili, iż przystąpią do likwidacji spółki, która przeprowadzona zostanie zgodnie z postanowieniami umowy spółki oraz z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. W dniu 11 października 2016 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki rozwiązało i postawiło spółkę Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. w stan likwidacji, a także powołało likwidatora. W ramach prowadzonych czynności związanych z likwidacją spółki do dnia bilansowego zakończono sprzedaż majątku spółki, archiwizację dokumentacji oraz rozwiązano umowy, których Spółka była stroną.

W dniu 7 lipca 2017 roku środki z tytułu podziału majątku spółki Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. w likwidacji w kwocie 18 542 tysiące złotych wpłynęły na konto spółki TAURON Wytwarzanie S.A.

21. Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć

Pożyczki udzielone na rzecz wspólnego przedsięwzięcia Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. na dzień 30 września 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawiają poniższe tabele.

	Data zawarcia umowy	Kwota pożyczki według umowy	Stan na 30 września 2017 (niebadane)		Termin spłaty	Cel
			Kapitał	Odsetki		
Pożyczka podporządkowana	20.06.2012	177 000	177 000	33 194	31.12.2032	Realizacja projektu poprzez pozyskanie przez pożyczkobiorcę finansowania zewnętrznego
Pożyczki na spłatę zadłużenia	14.12.2015	15 850	15 850	1 201	31.12.2027	Spłata rat kapitałowych wraz z odsetkami kredytów udzielonych pożyczkobiorcy przez Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Bank Polska Kasa Opieki S.A.
	15.12.2016	15 300	11 000	375		
Porozumienia konsolidujące dług pożyczkobiorcy	30.06.2017	150 000	150 000	1 630	31.10.2017	Całkowita spłata wierzytelności wynikających z umów kredytowych udzielonych pożyczkobiorcy przez Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Bank Polska Kasa Opieki S.A. oraz finansowanie bieżącej działalności operacyjnej
	30.06.2017	170 058	170 058	1 826		
Razem pożyczki			523 908	38 226		
Długoterminowe			203 850	34 770		
Krótkoterminowe			320 058	3 456		

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.

*Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)*

	Data zawarcia umowy	Kwota pożyczki według umowy	Stan na 31 grudnia 2016		Termin spłaty	Cel
			Kapitał	Odsetki		
Pożyczka podporządkowana	20.06.2012	177 000	177 000	36 381	31.12.2032	Realizacja projektu poprzez pozyskanie przez pożyczkobiorcę finansowania zewnętrznego
Pożyczki na spłatę zadłużenia	14.12.2015	15 850	15 850	699	31.12.2027	Spłata rat kapitałowych wraz z odsetkami kredytów udzielonych pożyczkobiorcy przez Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Bank Polska Kasa Opieki S.A.
	15.12.2016	15 300	11 000	21		
Pożyczki pozostałe	25.11.2015	2 600	2 600	117	30.06.2017	Finansowanie bieżącej działalności operacyjnej
	22.01.2016	5 500	5 500	214		
	22.04.2016	1 200	600	17		
	27.05.2016	3 100	3 100	65		
	31.08.2016	3 800	2 875	28		
Razem pożyczki			218 525	37 542		
Długoterminowe			203 850	37 101		
Krótkoterminowe			14 675	441		

Na mocy umów z dnia 30 marca 2017 roku Spółka udzieliła Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. pożyczek na spłatę zadłużenia na łączną kwotę 290 742 tysiące złotych. Pożyczki zostały udzielone na wcześniejszą spłatę przez pożyczkobiorcę wierzytelności wynikających z umów kredytowych zawartych z przeznaczeniem na budowę bloku elektrociepłowniczego w Stalowej Woli, o czym szerzej w nocy 31.3 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Na mocy umów z dnia 16 lutego 2017 roku oraz z dnia 28 kwietnia 2017 roku Spółka udzieliła Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. pożyczek pozostałych na łączną kwotę 5 250 tysięcy złotych na finansowanie bieżącej działalności pożyczkobiorcy.

W dniu 30 czerwca 2017 roku Spółka zawarła z Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. dwa porozumienia konsolidujące dług pożyczkobiorcy wynikający z zawartych umów pożyczek na spłatę zadłużenia na łączną kwotę 290 742 tysiące złotych oraz pożyczek pozostałych na łączną kwotę 19 925 tysięcy złotych. Na mocy zawartych porozumień konsolidacją objęto kwoty należności głównych wraz z odsetkami naliczonymi do dnia 30 czerwca 2017 roku łącznie:

- Porozumieniem konsolidującym z dnia 30 czerwca 2017 roku na łączną kwotę 150 000 tysięcy złotych objęta została całość należności głównej wynikającej z umowy pożyczki na spłatę zadłużenia z dnia 30 marca 2017 roku na kwotę 145 991 tysięcy złotych oraz część należności głównej w wysokości 4 009 tysięcy złotych wynikającej z umowy pożyczki na spłatę zadłużenia z dnia 30 marca 2017 roku na kwotę 73 518 tysięcy złotych.
- Porozumieniem z dnia 30 czerwca 2017 roku na łączną kwotę 170 058 tysięcy złotych objęto:
 - pozostałą część należności głównej w wysokości 69 509 tysięcy złotych wynikającej z umowy pożyczki na spłatę zadłużenia z dnia 30 marca 2017 roku na kwotę 73 518 tysięcy złotych,
 - całość należności głównej wynikającej z umowy pożyczki na spłatę zadłużenia z dnia 30 marca 2017 roku na kwotę 71 233 tysiące złotych,
 - całość należności głównej wynikającej z umów pożyczek pozostałych zawartych na finansowanie bieżącej działalności operacyjnej pożyczkobiorcy na łączną kwotę 19 925 tysięcy złotych,
 - odsetki naliczone od udzielonych pożyczek objętych porozumieniami konsolidującymi, liczone za okres od dnia zawarcia danej pożyczki do dnia 30 czerwca 2017 roku łącznie, w łącznej kwocie 3 841 tysięcy złotych,
 - kwotę dodatkowej pożyczki udzielonej na mocy niniejszego porozumienia przez Spółkę pożyczkobiorcy w łącznej wysokości 5 550 tysięcy złotych. Pożyczka została udzielona w głównej mierze na finansowanie bieżącej działalności operacyjnej pożyczkobiorcy.

Po dniu bilansowym, w dniu 31 października 2017 roku, podpisane zostały pomiędzy Spółką a Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A.:

- Nowe porozumienie konsolidujące na łączną kwotę 175 157 tysięcy złotych obowiązujące od dnia 1 listopada 2017 roku, na mocy którego nastąpiło odnowienie do dnia 28 lutego 2018 roku długu Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. wynikającego z podpisanego w dniu 30 czerwca 2017 roku porozumienia konsolidującego na kwotę 170 058 tysięcy złotych wraz z odsetkami naliczonymi do dnia 31 października 2017 roku w łącznej kwocie 2 449 tysięcy złotych oraz udzielenie dodatkowej pożyczki dla Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. w kwocie 2 650 tysięcy złotych przeznaczonej na pokrycie bieżącej działalności pożyczkobiorcy.

- Aneks do porozumienia konsolidującego z dnia 30 czerwca 2017 roku na kwotę 150 000 tysięcy złotych, na mocy którego wydłużono termin spłaty pożyczek objętych porozumieniem do dnia 28 lutego 2018 roku.

22. Pozostałe aktywa finansowe

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Udziały i akcje	132 179	131 698
Lokaty i depozyty	40 418	38 472
Instrumenty pochodne	53 890	56 417
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	78 578	27 761
Pożyczki udzielone	8 082	50
Wadła, kaucje i zabezpieczenia przekazane	62 230	41 818
Depozyty początkowe	39 389	-
Pozostałe	7 495	10 561
Razem	422 261	306 777
Długoterminowe	221 353	227 140
Krótkoterminowe	200 908	79 637

Posiadane udziały i akcje obejmują w głównej mierze udziały w następujących spółkach:

- SCE Jaworzno III Sp. z o.o. o wartości 36 283 tysiące złotych;
- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Tychy Sp. z o.o. o wartości 32 113 tysięcy złotych;
- PGE EJ 1 Sp. z o.o. o wartości 26 546 tysięcy złotych;
- Energetyka Cieszyńska Sp. z o.o. o wartości 15 063 tysiące złotych.

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku jednostka dominująca nabyła jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych za łączną kwotę 50 000 tysięcy złotych.

Lokaty i depozyty stanowią aktywa finansowe Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych.

23. Pozostałe aktywa niefinansowe

23.1. Długoterminowe pozostałe aktywa niefinansowe

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Zaliczki na środki trwale w budowie oraz aktywa niematerialne, w tym:	192 539	274 301
związane z realizacją zadania Budowa Bloku 910 MW w Elektrowni Jaworzno III	189 282	271 667
Koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego	135 018	132 862
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	22 118	15 237
Razem	349 675	422 400

23.2. Krótkoterminowe pozostałe aktywa niefinansowe

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Koszty rozliczane w czasie, w tym:	98 256	78 457
Koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego	55 992	36 175
Ubezpieczenia majątkowe i deliktowe	7 122	10 922
Usługi informatyczne, telekomunikacyjne i pocztowe	8 897	17 994
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	26 245	13 366
Pozostałe aktywa niefinansowe krótkoterminowe, w tym:	31 871	106 551
Zaliczki na dostawy	4 505	103 601
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS	2 490	338
Utworzenie odpisów na ZFŚS	13 827	-
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	11 049	2 612
Razem	130 127	185 008

24. Zapasy

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Wartość brutto		
Węgiel, w tym stanowiący:	201 206	320 201
<i>Materiały</i>	60 400	98 759
<i>Półprodukty i produkcja w toku</i>	139 896	216 831
Świadectwa pochodzenia energii	-	783
Prawa do emisji gazów cieplarnianych	14 672	45 912
Pozostałe zapasy	121 832	115 591
Razem	337 710	482 487
Wycena do wartości netto możliwej do uzyskania / wartości godziwej		
Prawa do emisji gazów cieplarnianych	5 681	13 226
Pozostałe zapasy	(8 714)	(9 593)
Razem	(3 033)	3 633
Wartość netto możliwa do uzyskania / Wartość godziwa		
Węgiel, w tym stanowiący:	201 206	320 201
<i>Materiały</i>	60 400	98 759
<i>Półprodukty i produkcja w toku</i>	139 896	216 831
Świadectwa pochodzenia energii	-	783
Prawa do emisji gazów cieplarnianych	20 353	59 138
Pozostałe zapasy	113 118	105 998
Razem	334 677	486 120

Zapasy wyceniane są w wartości netto możliwej do uzyskania, z wyjątkiem zapasu uprawnień do emisji zanieczyszczeń nabywanych z przeznaczeniem do sprzedaży i realizacji w krótkim terminie zysku wynikającego ze zmienności cen rynkowych, który na dzień bilansowy wyceniany jest w wartości godziwej.

W związku ze wzrostem cen uprawnień do emisji zanieczyszczeń na dzień 30 września 2017 roku Spółka ujęła dodatnią wycenę w wysokości 5 681 tysięcy złotych.

25. Należności od odbiorców

Krótkoterminowe należności od odbiorców na dzień 30 września 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku przedstawia poniższa tabela.

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Wartość pozycji przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego		
Należności od odbiorców	1 394 756	1 527 921
Należności od odbiorców - doszacowanie przychodów z tytułu energii elektrycznej oraz usługi dystrybucyjnej	446 334	425 705
Należności dochodzone na drodze sądowej	151 285	146 086
Razem	1 992 375	2 099 712
Odpis aktualizujący		
Należności od odbiorców	(82 892)	(84 036)
Należności dochodzone na drodze sądowej	(126 609)	(121 611)
Razem	(209 501)	(205 647)
Wartość pozycji netto		
Należności od odbiorców	1 311 864	1 443 885
Należności od odbiorców - doszacowanie przychodów z tytułu energii elektrycznej oraz usługi dystrybucyjnej	446 334	425 705
Należności dochodzone na drodze sądowej	24 676	24 475
Razem	1 782 874	1 894 065

26. Należności z tytułu podatków i opłat

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	965	83 468
Należności z tytułu podatku VAT	229 186	154 181
Należności z tytułu akcyzy	16 123	24 205
Pozostałe	945	2 000
Razem	247 219	263 854

27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Środki pieniężne w banku i w kasie	829 803	368 274
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	1 311 689	16 450
Inne	284	157
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	2 141 776	384 881
środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	140 488	144 404
Kredyt w rachunku bieżącym	(1 518)	(15 156)
Cash pool	(2 400)	(16 095)
Różnice kursowe	(31)	1 103
Razem saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	2 137 827	354 733

Różnica pomiędzy stanem środków pieniężnych wykazywanym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej a stanem wykazywanym w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wynika z kwoty kredytów w rachunkach bieżących, pożyczek z tytułu cash pool od jednostek nie objętych konsolidacją ze względu na sumaryczną nieistotność oraz różnic kursowych z wyceny środków pieniężnych na rachunkach walutowych.

Stan środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania na dzień 30 września 2017 roku stanowią w głównej mierze salda rachunków wadialnych w łącznej kwocie 81 523 tysiące złotych, jak również saldo środków pieniężnych na rachunkach rozliczeniowych do obsługi obrotu energią elektryczną oraz prawami do emisji na Towarowej Giełdzie Energii S.A. w łącznej kwocie 56 168 tysięcy złotych.

28. Kapitał własny

28.1. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy na dzień 30 września 2017 roku (niebadane)

Serial/ emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji (w złotych)	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
AA	na okaziciela	1 589 438 762	5	7 947 194	gotówka/aport
BB	imienne	163 110 632	5	815 553	aport
	Razem	1 752 549 394		8 762 747	

Na dzień 30 września 2017 roku wartość kapitału podstawowego, liczba akcji oraz wartość nominalna akcji nie uległy zmianie od dnia 31 grudnia 2016 roku.

Struktura akcjonariatu na dzień 30 września 2017 roku (według najlepszej wiedzy Spółki, niebadane)

Akcjonariusz	Liczba akcji	Wartość akcji	Udział w kapitale podstawowym (%)	Udział w liczbie głosów (%)
Skarb Państwa	526 848 384	2 634 242	30,06%	30,06%
KGHM Polska Miedź S.A.	182 110 566	910 553	10,39%	10,39%
Nationale - Nederlanden Otwarto	88 742 929	443 715	5,06%	5,06%
Fundusz Emerytalny				
Pozostali akcjonariusze	954 847 515	4 774 237	54,49%	54,49%
Razem	1 752 549 394	8 762 747	100,00%	100,00%

Struktura akcjonariatu, według najlepszej wiedzy Spółki, na dzień 30 września 2017 roku nie uległa zmianie w porównaniu do struktury na dzień 31 grudnia 2016 roku.

28.2. Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Na początek okresu	29 660	(73 414)
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających	(8 708)	67 753
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających odniesiona do wyniku finansowego okresu	381	16 185
Podatek odroczony	1 582	(15 948)
Na koniec okresu	22 915	(5 424)

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających wynika z wyceny instrumentów Interest Rate Swap (IRS) zabezpieczających ryzyko stopy procentowej z tytułu wyemitowanych obligacji, co zostało szerzej opisane w nocie 41.2 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Dla zawartych transakcji zabezpieczających objętych polityką zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym, Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń.

Na dzień 30 września 2017 roku w kapitale z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających Spółka rozpoznała kwotę 22 915 tysięcy złotych. Kwota ta stanowi aktywo z tytułu wyceny instrumentów IRS na dzień bilansowy w kwocie 28 291 tysięcy złotych, skorygowane o część wyceny dotyczącą naliczonych na dzień bilansowy odsetek z tytułu obligacji z uwzględnieniem podatku odroczonego.

W wyniku finansowym bieżącego okresu ujęto kwotę 1 141 tysięcy złotych, z czego kwota 760 tysięcy złotych stanowi otrzymaną kwotę zrealizowanego zabezpieczenia dotyczącą zakończonych okresów odsetkowych, natomiast kwota 381 tysięcy złotych stanowi zmianę wyceny instrumentów dotyczącą naliczonych na dzień bilansowy odsetek z tytułu obligacji. W sprawozdaniu z całkowitych dochodów koszty z tytułu zmiany wyceny instrumentów dotyczących naliczonych odsetek z tytułu obligacji powiększyły koszty finansowe wynikające z tych odsetek.

28.3. Zyski zatrzymane oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

W bieżącym okresie zmiany pozycji zyski zatrzymane (niepokryte straty) obejmowały:

- wypracowany w bieżącym okresie zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej w kwocie 1 192 197 tysięcy złotych;
- zyski aktuarialne od rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia odniesione w pozostałe całkowite dochody w kwocie 7 869 tysięcy złotych;
- pokrycie straty netto Spółki za rok obrotowy 2016 w wysokości 166 253 tysiące złotych z kapitału zapasowego Spółki (uchwała Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki z dnia 29 maja 2017 roku);
- pozostałe transakcje z udziałowcami niekontrolującymi powiększające zyski zatrzymane w kwocie 95 tysięcy złotych.

29. Zobowiązania z tytułu zadłużenia

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Kredyty i pożyczki	1 162 276	1 263 553
Wyemitowane obligacje	9 784 107	7 681 128
Leasing finansowy	24 878	34 848
Razem	10 971 261	8 979 529
Długoterminowe	10 641 045	8 759 789
Krótkoterminowe	330 216	219 740

29.1. Kredyty i pożyczki

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 30 września 2017 roku (niebadane)

Waluta	Stopa oprocentowania	Wartość kredytów, pożyczek na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie (od dnia bilansowego):					
		w walucie	w złotych	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
PLN	zmienna	46 697	46 697	12 293	4 439	7 341	7 341	13 858	1 425
	stała	1 107 426	1 107 426	20 446	141 795	162 240	162 240	324 483	296 222
Razem PLN		1 154 123	1 154 123	32 739	146 234	169 581	169 581	338 341	297 647
USD	zmienna	416	1 518	1 518	-	-	-	-	-
Razem USD		416	1 518	1 518	-	-	-	-	-
Razem			1 155 641	34 257	146 234	169 581	169 581	338 341	297 647
Odsetki zwiększające wartość bilansową			6 635						
Razem kredyty i pożyczki			1 162 276						

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku

Waluta	Stopa oprocentowania	Wartość kredytów, pożyczek na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie (od dnia bilansowego):					
		w walucie	w złotych	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
PLN	zmienna	57 918	57 918	17 791	5 894	7 491	7 341	14 575	4 826
	stała	1 183 418	1 183 418	20 445	127 044	162 227	162 227	324 455	387 020
Razem PLN		1 241 336	1 241 336	38 236	132 938	169 718	169 568	339 030	391 846
EUR	zmienna	3 032	13 415	13 415	-	-	-	-	-
Razem EUR		3 032	13 415	13 415	-	-	-	-	-
USD	zmienna	410	1 716	1 716	-	-	-	-	-
Razem USD		410	1 716	1 716	-	-	-	-	-
Razem			1 256 467	53 367	132 938	169 718	169 568	339 030	391 846
Odsetki zwiększające wartość bilansową			7 086						
Razem kredyty i pożyczki			1 263 553						

Zmianę stanu kredytów i pożyczek bez odsetek zwiększających wartość bilansową w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku oraz w okresie porównywalnym przedstawia poniższa tabela.

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Bilans otwarcia	1 256 467	1 403 618
Zmiana stanu kredytów w rachunku bieżącym i zobowiązań z tytułu pożyczek cash pool	(16 673)	89 984
Zmiana stanu kredytów i pożyczek (bez kredytów w rachunku bieżącym i pożyczek cash pool):	(84 153)	(65 600)
Spłata	(81 959)	(66 959)
Zaciągnięcie	-	916
Zmiana wyceny	(2 194)	443
Bilans zamknięcia	1 155 641	1 428 002

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

Główne zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek przedstawia tabela poniżej.

Kredyt/ pożyczka	Kredytodawca/ pożyczkodawca	Cel	Oprocentowanie	Termin spłaty	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Kredyt	Europejski Bank Inwestycyjny	Budowa kotła opalanego biomasą w Elektrowni Jaworzno III oraz remont turbiny parowej	stałe	15.12.2021	105 606	105 039
		Budowa i rozruch bloku kogeneracyjnego w EC Bielsko - Biała	stałe	15.12.2021	150 870	150 056
		Modernizacja i rozbudowa sieci elektroenergetycznych	stałe - ustalone do dnia 15.12.2017	15.06.2024	290 493	307 362
			stałe - ustalone do dnia 15.03.2018	15.09.2024	127 428	147 091
			stałe - ustalone do dnia 15.03.2018	15.09.2024	159 276	183 783
		Modernizacja i rozbudowa sieci elektroenergetycznych oraz modernizacja elektrowni wodnych	stałe - ustalone do dnia 15.09.2019	15.03.2027	280 375	297 170
Pożyczka	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Budowa jednostki wytwórczej OZE w Elektrowni Jaworzno III	zmienne	15.12.2022	21 000	24 000
		Budowa instalacji zasilania biomasą oraz modernizacja kotła fluidalnego w ZW Tychy	zmienne	15.12.2022	14 556	16 561
Pozostałe kredyty i pożyczki					12 672	32 491
Razem					1 162 276	1 263 553

29.2. Wyemitowane obligacje

Wyemitowane obligacje według stanu na dzień 30 września 2017 roku (niebadane)

Emitent	Transza/Bank	Termin wykupu	Waluta	Wartość nominalna kapitału w walucie	Stan na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie (od dnia bilansowego)		
					Narosłe odsetki	Wartość kapitału według zamortyzowanego kosztu	do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
TAURON Polska Energia S.A.	Bank Gospodarstwa Krajowego	20.12.2019	PLN	100 000	920	99 888	-	99 888	-
		20.12.2020	PLN	100 000	920	99 861	-	99 861	-
		20.12.2021	PLN	100 000	920	99 841	-	99 841	-
		20.12.2022	PLN	100 000	920	99 826	-	-	99 826
		20.12.2023	PLN	100 000	920	99 814	-	-	99 814
		20.12.2024	PLN	100 000	920	99 806	-	-	99 806
		20.12.2025	PLN	100 000	920	99 798	-	-	99 798
		20.12.2026	PLN	100 000	920	99 791	-	-	99 791
		20.12.2027	PLN	100 000	920	99 786	-	-	99 786
		20.12.2028	PLN	100 000	920	99 783	-	-	99 783
		20.12.2020	PLN	70 000	634	69 985	-	69 985	-
		20.12.2021	PLN	70 000	634	69 983	-	69 983	-
		20.12.2022	PLN	70 000	634	69 982	-	-	69 982
		20.12.2023	PLN	70 000	634	69 981	-	-	69 981
		20.12.2024	PLN	70 000	634	69 980	-	-	69 980
		20.12.2025	PLN	70 000	634	69 980	-	-	69 980
		20.12.2026	PLN	70 000	634	69 979	-	-	69 979
		20.12.2027	PLN	70 000	634	69 979	-	-	69 979
		20.12.2028	PLN	70 000	634	69 979	-	-	69 979
		20.12.2029	PLN	70 000	634	69 978	-	-	69 978
	Program Emisji Obligacji z dnia 24.11.2015 roku	29.12.2020	PLN	2 250 000	17 152	2 245 730	-	2 245 730	-
		9.12.2020	PLN	300 000	2 773	299 418	-	299 418	-
	TPEA1119	4.11.2019	PLN	1 750 000	19 678	1 749 246	-	1 749 246	-
	Europejski Bank Inwestycyjny	16.12.2034	EUR	190 000	29 794	817 564	-	-	817 564
	Euroobligacje EURBD050727	5.07.2027	EUR	500 000	12 337	2 137 830	-	-	2 137 830
TAURON Sweden Energy AB (publ)		3.12.2029	EUR	168 000	20 964	718 081	-	-	718 081
Razem obligacje					118 238	9 665 869	-	4 733 952	4 931 917

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

Wyemitowane obligacje według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku

Emitent	Transza/Bank	Termin wykupu	Waluta	Wartość nominalna kapitału w walucie	Stan na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie (od dnia bilansowego)		
					Narosłe odsetki	Wartość kapitału według zamortyzowanego kosztu	do 2 lat	od 2 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
TAURON Polska Energia S.A.	Bank Gospodarstwa Krajowego	20.12.2019	PLN	100 000	107	99 805	-	99 805	-
		20.12.2020	PLN	100 000	107	99 786	-	99 786	-
		20.12.2021	PLN	100 000	107	99 773	-	99 773	-
		20.12.2022	PLN	100 000	107	99 763	-	-	99 763
		20.12.2023	PLN	100 000	107	99 754	-	-	99 754
		20.12.2024	PLN	100 000	107	99 749	-	-	99 749
		20.12.2025	PLN	100 000	107	99 744	-	-	99 744
		20.12.2026	PLN	100 000	107	99 738	-	-	99 738
		20.12.2027	PLN	100 000	107	99 734	-	-	99 734
		20.12.2028	PLN	100 000	107	99 733	-	-	99 733
		20.12.2020	PLN	70 000	74	69 976	-	69 976	-
		20.12.2021	PLN	70 000	74	69 976	-	69 976	-
		20.12.2022	PLN	70 000	74	69 976	-	-	69 976
		20.12.2023	PLN	70 000	74	69 976	-	-	69 976
		20.12.2024	PLN	70 000	74	69 975	-	-	69 975
		20.12.2025	PLN	70 000	74	69 975	-	-	69 975
		20.12.2026	PLN	70 000	74	69 975	-	-	69 975
		20.12.2027	PLN	70 000	74	69 975	-	-	69 975
		20.12.2028	PLN	70 000	74	69 975	-	-	69 975
		20.12.2029	PLN	70 000	74	69 975	-	-	69 975
		Program Emisji	29.12.2020	PLN	2 250 000	549	2 244 801	-	2 244 801
		Obligacji z dnia	25.03.2020	PLN	100 000	790	99 771	-	99 771
		24.11.2015 roku	9.12.2020	PLN	300 000	560	298 761	-	298 761
		TPEA1119	4.11.2019	PLN	1 750 000	7 578	1 749 155	-	1 749 155
		Europejski Bank Inwestycyjny	16.12.2034	EUR	190 000	1 693	839 330	-	839 330
TAURON Sweden Energy AB (publ)		3.12.2029	EUR	168 000	2 067	736 930	-	-	736 930
Razem obligacje					15 047	7 666 081	-	4 831 804	2 834 277

Obligacje wyemitowane w dniu 16 grudnia 2016 roku o wartości nominalnej 190 000 tysięcy euro stanowią podporządkowane, niezabezpieczone, kuponowe papiery wartościowe na okaziciela, które zostały objęte przez Europejski Bank Inwestycyjny w ramach operacji Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, uruchomionego przez EBI wspólnie z Komisją Europejską w celu realizacji tzw. planu Junckera. Walutą emisji jest euro. Termin wykupu przypada na 18 lat od daty emisji, przy czym zgodnie z charakterystyką finansowania hybrydowego zdefiniowano pierwszy okres finansowania na 8 lat („I Okres Finansowania”), w którym nie będzie możliwy wcześniejszy wykup obligacji przez Spółkę oraz nie będzie możliwa wcześniejsza sprzedaż obligacji przez EBI na rzecz osób trzecich (w obu przypadkach z zastrzeżeniem wyjątków określonych w umowie). Obligacje są oprocentowane według stałej stopy procentowej w I Okresie Finansowania, natomiast w kolejnym 10-letnim okresie finansowania („II Okres Finansowania”) będą oprocentowane według zmiennej stopy procentowej (Euribor 6M) powiększonej o ustaloną marżę. Umowa przewiduje możliwość odroczenia płatności odsetek od obligacji. Podporządkowany charakter obligacji sprawia, iż w przypadku upadłości lub likwidacji Spółki, zobowiązania wynikające z obligacji będą miały pierwszeństwo zaspokojenia jedynie przed wierzytelnościami akcjonariuszy Spółki. Emisja obligacji ma pozytywny wpływ na stabilność finansową Grupy, ponieważ obligacje są wyłączone z kalkulacji wskaźnika zadłużenia, stanowiącego kowenant niektórych programów finansowania. Ponadto 50% kwoty obligacji zostało zaliczone przez agencję ratingową jako kapitał w modelu ratingowym, co ma korzystny wpływ na ocenę ratingową Grupy TAURON. Obligacje uzyskały rating agencji ratingowej Fitch na poziomie BB+.

W dniu 5 lipca 2017 roku Spółka wyemitowała euroobligacje o łącznej wartości nominalnej 500 000 tysięcy euro i cenie emisyjnej 99,438 % wartości nominalnej. Zapadalność obligacji wynosi 10 lat. Są to obligacje o oprocentowaniu stałym, a odsetki płatne są w okresach rocznych. Obligacje zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym Giełdy Papierów Wartościowych w Londynie (London Stock Exchange). Agencja ratingowa Fitch nadała euroobligacjom rating na poziomie "BBB".

Pozostałe obligacje wyemitowane przez jednostkę dominującą na rynku polskim mają formę zdematerializowaną, są niezabezpieczone, kuponowe o oprocentowaniu opartym o WIBOR 6M powiększonym o marżę odpowiednią dla każdej emisji. Walutą emisji i spłaty jest złoty polski.

W dniu 20 czerwca 2017 roku zostały podpisane aneksy do umowy agencyjnej i depozytowej oraz umowy gwarancyjnej z dnia 24 listopada 2015 roku, na podstawie których dokonano prolongaty programu:

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

- o jeden rok, tj. do dnia 31 grudnia 2021 roku („I Okres Prolongaty”). Kwota programu w I Okresie Prolongaty będzie wynosić maksymalnie 5 320 000 tysięcy złotych, a do prolongaty przystąpiły następujące banki: MUFG Bank (Europe) N.V., MUFG Bank (Europe) N.V. S.A. Oddział w Polsce, Bank Zachodni WBK S.A., CaixaBank S.A. (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce, Industrial and Commercial Bank of China (Europe) S.A. Oddział w Polsce, ING Bank Śląski S.A., Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. oraz mBank S.A.
- o dwa lata, tj. do dnia 31 grudnia 2022 roku („II Okres Prolongaty”). Kwota programu w II Okresie Prolongaty będzie wynosić maksymalnie 2 450 000 tysięcy złotych, a do prolongaty przystąpiły banki: MUFG Bank (Europe) N.V., MUFG Bank (Europe) N.V. S.A. Oddział w Polsce oraz Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.

Do dnia 31 grudnia 2020 roku kwota Programu nie ulega zmianie i wynosi maksymalnie 6 270 000 tysięcy złotych. W związku z dokonaną prolongatą nie uległ zmianie poziom marży finansowania w ramach Programu.

Obligacje wyemitowane przez jednostkę zależną TAURON Sweden Energy AB (publ) to obligacje o oprocentowaniu stałym, a odsetki z tytułu obligacji są płatne w okresach rocznych. Walutą emisji i spłaty jest euro. Na dzień 30 września 2017 roku wartość bilansowa w walucie obligacji wraz z odsetkami wynosiła 171 508 tysięcy euro (na dzień 31 grudnia 2016 roku 167 043 tysiące euro). Spółka udzieliła gwarancji korporacyjnej na rzecz TAURON Sweden Energy AB (publ) celem zabezpieczenia wspomnianych obligacji. Gwarancja obowiązuje w całym okresie obligacji, tj. do dnia 3 grudnia 2029 roku i opiewa na kwotę 168 000 tysięcy euro.

Zmiana stanu obligacji bez odsetek zwiększających wartość bilansową w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku oraz w okresie porównywalnym.

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Bilans otwarcia	7 666 081	6 665 528
Emisja*	2 707 005	2 852 461
Wykup	(700 000)	(2 550 000)
Zmiana wyceny	(7 217)	11 727
Bilans zamknięcia	9 665 869	6 979 716

* Uwzględnione zostały koszty emisji.

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku w ramach Programu Emisji Obligacji z dnia 24 listopada 2015 roku Spółka dokonała emisji czterech transz o łącznej wartości nominalnej 600 000 tysięcy złotych:

- 100 000 tysięcy złotych z terminem wykupu 30 stycznia 2020 roku;
- 100 000 tysięcy złotych z terminem wykupu 1 marca 2020 roku;
- 300 000 tysięcy złotych z terminem wykupu 30 czerwca 2017 roku;
- 100 000 tysięcy złotych z terminem wykupu 31 lipca 2017 roku.

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2017 roku w ramach Programu Emisji Obligacji z dnia 24 listopada 2015 roku Spółka wykupiła transze o łącznej wartości nominalnej 700 000 tysięcy złotych:

- 100 000 tysięcy złotych z terminem wykupu 30 stycznia 2020 roku – wcześniejszy wykup 31 lipca 2017 roku;
- 100 000 tysięcy złotych z terminem wykupu 1 marca 2020 roku – wcześniejszy wykup 1 września 2017 roku;
- 100 000 tysięcy złotych z terminem wykupu 25 marca 2020 roku – wcześniejszy wykup 25 września 2017 roku;
- 300 000 tysięcy złotych z terminem wykupu 30 czerwca 2017 roku – wykupiona w terminie;
- 100 000 tysięcy złotych z terminem wykupu 31 lipca 2017 roku – wykupiona w terminie.

Spółka zabezpiecza część przepływów odsetkowych związanych z wyemitowanymi obligacjami poprzez zawarte kontrakty terminowe swap procentowy (IRS). Instrumenty te objęte są rachunkowością zabezpieczeń, co zostało szerzej opisane w nocie 41.2 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Podpisane z bankami umowy nakładają na Spółkę zobowiązania natury prawnofinansowej (kovenanty), stosowane standardowo w tego rodzaju transakcjach. Zgodnie ze stanem na dzień 30 września 2017 roku nie wystąpił przypadek przekroczenia kovenantów, czyli naruszenia warunków umów.

30. Rezerwy na świadczenia pracownicze

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe	1 462 046	1 480 391
Rezerwa na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	33 670	51 222
Razem	1 495 716	1 531 613
Długoterminowe	1 371 769	1 373 385
Krótkoterminowe	123 947	158 228

30.1. Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku (niebadane)

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Nagrody jubileuszowe	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	307 281	532 184	112 469	2 248	526 209	1 480 391
Koszty bieżącego zatrudnienia	11 046	8 701	1 763	-	21 146	42 656
Zyski i straty aktuarialne	(9 167)	-	(500)	-	(365)	(10 032)
Wypłacone świadczenia	(17 241)	(9 777)	(2 763)	-	(42 490)	(72 271)
Koszty przeszłego zatrudnienia	(1 560)	(533)	(64)	-	(7 109)	(9 266)
Koszty odsetek	6 121	11 500	2 429	-	10 518	30 568
Bilans zamknięcia	296 480	542 075	113 334	2 248	507 909	1 462 046
Rezerwy długoterminowe	269 619	525 636	108 944	-	455 805	1 360 004
Rezerwy krótkoterminowe	26 861	16 439	4 390	2 248	52 104	102 042

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Nagrody jubileuszowe	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	341 124	722 734	131 110	2 242	653 165	1 850 375
Koszty bieżącego zatrudnienia	10 331	12 141	1 416	-	27 112	51 000
Zyski i straty aktuarialne	269	-	(4)	-	(18)	247
Wypłacone świadczenia	(17 891)	(11 137)	(2 748)	(2 242)	(58 999)	(93 017)
Koszty odsetek	6 956	14 873	2 678	-	12 994	37 501
Nabycie ZCP Brzeszcze	9 436	-	-	-	17 026	26 462
Bilans zamknięcia	350 225	738 611	132 452	-	651 280	1 872 568
Rezerwy długoterminowe	327 412	714 717	128 123	-	596 100	1 766 352
Rezerwy krótkoterminowe	22 813	23 894	4 329	-	55 180	106 216

Wycena rezerw na świadczenia pracownicze

Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych.

Wycena rezerw na świadczenia pracownicze na dzień 30 września 2017 roku została sporządzona w oparciu o prognozy aktuarialne. Założenia przyjęte przez aktuarium do sporządzenia prognozy na 2017 rok były tożsame z założeniami przyjętymi do wyceny rezerw na dzień 31 grudnia 2016 roku. Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień 31 grudnia 2016 roku do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2016 roku
Stopa dyskontowa (%)	3,00%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,50%
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	0,04% - 7,95%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	1,00% - 3,50%
Przewidywana stopa wzrostu cen energii elektrycznej (%)	3,50%
Przewidywana stopa wzrostu wartości odpisu na ZFŚS (%)	3,50%
Pozostały średni okres zatrudnienia	9,27 – 25,00

30.2. Rezerwy na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku *(niebadane)*

	Programy dobrowolnych odejść			Razem
	Segment Wytwarzanie	Segment Dystrybucja	Pozostała działalność	
Bilans otwarcia	17 599	17 062	16 561	51 222
Utworzenie	11 328	-	-	11 328
Rozwiązanie	-	(4 982)	-	(4 982)
Wykorzystanie	(5 659)	(8 701)	(9 538)	(23 898)
Bilans zamknięcia	23 268	3 379	7 023	33 670
Rezerwy długoterminowe	11 765	-	-	11 765
Rezerwy krótkoterminowe	11 503	3 379	7 023	21 905

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku *(niebadane)*

	Programy dobrowolnych odejść			Razem
	Segment Wytwarzanie	Segment Dystrybucja	Pozostała działalność	
Bilans otwarcia	23 460	25 432	8 444	57 336
Utworzenie	5 165	-	-	5 165
Rozwiązanie	-	-	(2 468)	(2 468)
Wykorzystanie	(8 180)	(9 299)	(2 081)	(19 560)
Bilans zamknięcia	20 445	16 133	3 895	40 473
Rezerwy długoterminowe	12 959	-	-	12 959
Rezerwy krótkoterminowe	7 486	16 133	3 895	27 514

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku spółka z segmentu Wytwarzanie ogłosiła kolejne Programy Dobrowolnych Odejść. Na przewidywane koszty wynikające z realizacji tych programów została utworzona rezerwa w wysokości 10 974 tysiące złotych. Spółki Grupy kontynuowały również programy wprowadzone w latach poprzednich. Kwota utworzenia uwzględnia również koszt rozwinięcia dyskonta w wysokości 354 tysiące złotych.

31. Rezerwy na koszty demontażu środków trwałych i rekultywację terenu oraz pozostałe

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku *(niebadane)*

	Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych	Rezerwa na koszty rekultywacji i demontażu oraz likwidację środków trwałych	Rezerwy na umowy rodzące obciążenia ze wspólnym przedsięwzięciem i pokrycie kosztów	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	146 885	115 302	198 844	461 031
Odwrocenie dyskonta	3 856	2 598	2 330	8 784
Utworzenie/(rozwiązanie) netto	91	211	(201 174)	(200 872)
Bilans zamknięcia	150 832	118 111	-	268 943
Rezerwy długoterminowe	150 832	101 112	-	251 944
Rezerwy krótkoterminowe	-	16 999	-	16 999
Część długoterminowa pozostałych rezerw				46 669
Razem				298 613

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku *(niebadane)*

	Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych	Rezerwa na koszty rekultywacji i demontażu oraz likwidację środków trwałych	Rezerwy na umowy rodzące obciążenia ze wspólnym przedsięwzięciem i pokrycie kosztów	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	111 675	101 244	182 877	395 796
Odwrocenie dyskonta	3 679	2 070	10 935	16 684
Utworzenie/(rozwiązanie) netto	126	-	2 176	2 302
Nabycie ZCP Brzeszcze	65 992	-	-	65 992
Bilans zamknięcia	181 472	103 314	195 988	480 774
Rezerwy długoterminowe	181 472	102 409	156 594	440 475
Rezerwy krótkoterminowe	-	905	39 394	40 299
Część długoterminowa pozostałych rezerw				1 824
Razem				442 299

31.1. Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych

Rezerwa tworzona jest w odniesieniu do zakładów górniczych wchodzących w skład Grupy na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu eksploatacji. W ramach rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych ujmowane jest saldo Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych („FLZG”), który zgodnie z przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz przepisami wykonawczymi wydanymi do tej ustawy tworzony jest przez przedsiębiorstwa górnicze wchodzące w skład Grupy w określonym stosunku procentowym do wartości podatkowych odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych, lub w odniesieniu do opłaty eksploatacyjnej, poprzez przekazanie środków pieniężnych w wysokości równowartości odpisów na wydodrębiony rachunek bankowy. Aktywa finansowe FLZG prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako długoterminowe i krótkoterminowe aktywa finansowe, natomiast saldo FLZG ujmowane jest w ramach rezerwy na przyszłe koszty likwidacji obiektów zakładów górniczych.

Na dzień 30 września 2017 roku saldo rezerwy wyniosło 150 832 tysiące złotych, a zmiana stanu dotyczy przede wszystkim rozwinięcia dyskonta – 3 856 tysięcy złotych.

31.2. Rezerwa na koszty rekultywacji i demontażu oraz likwidację środków trwałych

W ramach rezerwy na koszty rekultywacji i demontażu oraz likwidację środków trwałych Grupa ujmuje następujące rezerwy tworzone przez spółki z segmentu Wytwarzanie:

- rezerwa na koszty związane z rekultywacją składowisk popiołów, której saldo na dzień 30 września 2017 roku wynosiło 40 374 tysiące złotych (na dzień 31 grudnia 2016 roku – 39 415 tysięcy złotych);
- rezerwa na koszty związane z demontażem farm wiatrowych, której saldo na dzień 30 września 2017 roku wynosiło 52 428 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2016 roku – 51 088 tysięcy złotych);
- rezerwa na koszty likwidacji środków trwałych dotycząca likwidacji komina w Elektrowni Jaworzno oraz likwidacji chłodni kominowych i bloku w Elektrowni Łagisza, której saldo na dzień 30 września 2017 roku wynosiło 25 309 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2016 roku - 24 799 tysięcy złotych).

31.3. Rezerwy na umowy rodzące obciążenia ze wspólnym przedsięwzięciem i pokrycie kosztów

Zmianę stanu poszczególnych rezerw w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku prezentuje poniższa tabela.

	Rezerwa na umowę elektryczną	Rezerwa na "take or pay" w umowie gazowej	Rezerwa na pokrycie kosztów	Rezerwy na umowy rodzące obciążenia ze wspólnym przedsięwzięciem i pokrycie kosztów razem
Bilans otwarcia	133 327	54 837	10 680	198 844
Odwroćenie dyskonta	1 626	475	229	2 330
Utworzenie	-	-	2 250	2 250
Rozwiązanie	(134 953)	(55 312)	(13 159)	(203 424)
Bilans zamknięcia	-	-	-	-

W związku z naruszeniem harmonogramu oraz istotnych warunków technicznych kontraktu z generalnym wykonawcą projektu budowy bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli, które mają wpływ zarówno na bezpieczeństwo i bezawaryjność pracy bloku, jak i jego przyszłą efektywność i koszty jego pracy, w dniu 29 stycznia 2016 roku Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. odstąpiła od kontraktu z generalnym wykonawcą oraz w dniu 22 lutego 2016 roku protokolarnie przejęła teren budowy. Zakończono inwentaryzację prac wykonanych przez generalnego wykonawcę. Zakończono inwentaryzację obiektu. Realizowane są na bieżąco prace konserwacyjne zainstalowanych maszyn i urządzeń zapobiegające ich degradacji, trwają prace związane z rozruchem urządzeń pomocniczych. Przygotowano koncepcję dokończenia inwestycji w formule menedżera kontraktu – EPCM (Engineering, Procurement, Construction Management) oraz kontraktacji wykonawców. Zakończono postępowanie na wybór EPCM. Na wykonawcę EPCM wybrano konsorcjum firm Energoprojekt Katowice – Energopomiar Gliwice.

W związku z powyższym, w roku 2015 Spółka rozpoznała rezerwy na umowy rodzące obciążenia ze wspólnym przedsięwzięciem - Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. Na dzień 31 grudnia 2016 roku rezerwy z tego tytułu wynosiły 198 844 tysiące złotych.

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku Spółka zaktualizowała wartość rezerw na umowy rodzące obciążenia ze wspólnym przedsięwzięciem w związku z odwróceniem dyskonta na dzień bilansowy, co

zwiększyło rezerwy o łączną kwotę 2 330 tysięcy złotych, dotworzyła rezerwę na pokrycie kosztów funkcjonowania w kwocie 2 250 tysięcy złotych oraz rozwiązała w całości rezerwy:

- rezerwę wynikającą z faktu, iż na podstawie wieloletniej umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej pomiędzy Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. a Spółką oraz PGNiG Energia S.A., Spółka zobowiązana była do zakupu połowy wolumenu energii elektrycznej produkowanej przez Elektrociepłownię Stalowa Wola S.A. po cenie w formule „koszt plus” pokrywającej koszty produkcji oraz zapewniającej obsługę finansowania;
- rezerwę związaną z faktem, iż Spółka była zobligowana do pokrycia ewentualnych strat związanych z realizacją klauzuli umownej „take or pay” w ramach umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego zawartej pomiędzy PGNiG S.A. a Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. Zgodnie z powyższą klauzulą Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. była zobowiązana do zapłaty PGNiG S.A. za nieodebrany gaz;
- rezerwę na pokrycie kosztów związaną z faktem, iż w związku z opóźnieniem realizacji projektu, na Spółce mogłaby spoczywać konieczność pokrycia dodatkowych kosztów funkcjonowania Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A.

Rozwiązanie rezerwy na koszty związane z umową sprzedaży energii elektrycznej oraz rezerwy na pokrycie ewentualnych strat w związku z realizacją klauzuli umownej „take or pay” związane jest ze spełnieniem warunków zawieszających wynikających z podpisanego dnia 27 października 2016 roku warunkowego porozumienia w sprawie ustalenia podstawowych warunków brzegowych restrukturyzacji projektu „Budowa bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli”. Warunki zawieszające zostały spełnione poprzez dokonanie w dniu 31 marca 2017 roku przez Elektrociepłownię Stalowa Wola S.A. zapłaty na rzecz finansujących ją dotychczas instytucji, tj. Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, Banku Polska Kasa Opieki S.A. wszystkich zobowiązań spółki względem instytucji finansujących. Środki na spłatę kredytów bankowych Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. uzyskała na podstawie umów pożyczek, zgodnie z którymi Spółka oraz Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. udzieliły Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. pożyczek. Spółka udzieliła w tym celu pożyczki w kwocie 290 742 tysiące złotych, o czym szerzej w nocie 21 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Z chwilą spełnienia warunków zawieszających jednocześnie weszły w życie dokumenty:

- porozumienie w sprawie ustalenia podstawowych warunków brzegowych restrukturyzacji Projektu pomiędzy TAURON Polska Energia S.A., Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem S.A. i Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A.;
- aneks do umowy sprzedaży energii elektrycznej z dnia 11 marca 2011 roku pomiędzy Spółką, Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem S.A. i Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A.;
- aneks do umowy na dostawy paliwa gazowego z dnia 11 marca 2011 roku pomiędzy Polskim Górnictwem Naftowym i Gazownictwem S.A. i Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A.

Porozumienie reguluje przede wszystkim warunki rozliczania kar umownych, urynkowienie stosowanych dotychczas formuł cenowych oraz kwestie restrukturyzacji finansowej projektu. Porozumienie stanowi odzwierciedlenie woli sponsorów projektu, tj. TAURON Polska Energia S.A. i Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. co do kontynuacji budowy bloku gazowo-parowego, wprowadzenia zmian w umowie na dostawy paliwa gazowego i umowie sprzedaży energii elektrycznej oraz zmiany formuły finansowania projektu z project finance na corporate finance. Niezależnie od powyższego sponsorzy wraz z Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. kontynuują wspólne prace związane z pozyskaniem nowego finansowania projektu budowy bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli, którego warunki i struktura byłyby korzystniejsze od dotychczas obowiązujących umów.

Aneksy do umowy na dostawy paliwa gazowego i umowy sprzedaży energii elektrycznej, które weszły w życie, przewidują w szczególności urynkowienie stosowanych w tych umowach formuł cenowych. Ponadto, w związku z opóźnieniem realizacji projektu, aneks do umowy na dostawy paliwa gazowego przewiduje zmianę w zakresie wysokości, terminów i metodologii naliczania kar umownych. Wprowadzone aneksami zmiany do umów w ocenie Zarządu Spółki stanowiły podstawę do rozwiązania w pierwszym kwartale 2017 roku rezerwy na koszty związane z umową sprzedaży energii elektrycznej oraz rezerwy na pokrycie ewentualnych strat w związku z realizacją klauzuli umownej „take or pay”.

32. Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadectw pochodzenia energii i emisji gazów

Rezerwy na zobowiązania z tytułu świadectw pochodzenia energii i emisji gazów dotyczą obowiązku za rok bieżący lub rok poprzedni, w związku z czym w całości mają charakter krótkoterminowy.

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku (niebadane)

	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadczeń pochodzenia energii	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	209 736	755 085	964 821
Utworzenie	238 331	498 806	737 137
Rozwiązanie	(84)	(10 471)	(10 555)
Wykorzystanie	(209 652)	(761 171)	(970 823)
Bilans zamknięcia	238 331	482 249	720 580

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku (niebadane)

	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadczeń pochodzenia energii	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	153 083	865 051	1 018 134
Utworzenie	237 244	572 352	809 596
Rozwiązanie	(63)	(3 877)	(3 940)
Wykorzystanie	(174 957)	(858 192)	(1 033 149)
Bilans zamknięcia	215 307	575 334	790 641

32.1. Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości rezerwa na zobowiązanie z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona w ciężar kosztów operacyjnych w przypadku, gdy rzeczywista emisja przekracza wolumen posiadanych nieodpłatnych uprawnień do emisji, z uwzględnieniem przypisania nieodpłatnych uprawnień do emisji na poszczególne instalacje przynależne do spółek segmentu Wytwarzanie, tj. TAURON Wytwarzanie S.A. oraz TAURON Ciepło Sp. z o.o. Rezerwa na koszt pokrycia deficytu tworzona jest w wartości nabytych lub zakontraktowanych w tym celu uprawnień oraz według cen rynkowych na dzień bilansowy w odniesieniu do niezabezpieczonego deficytu uprawnień (w przypadku, gdy taka sytuacja wystąpi).

Na dzień 30 września 2017 roku rezerwa na zobowiązanie z tytułu emisji gazów wynosiła 238 331 tysięcy złotych i dotyczyła obowiązku umorzenia uprawnień z tytułu emisji za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku. Spółki utworzyły rezerwy celem pokrycia emisji za bieżący okres w wysokości odpowiednio:

- TAURON Wytwarzanie S.A. 212 408 tysięcy złotych,
- TAURON Ciepło Sp. z o.o. 25 923 tysiące złotych.

Zmiana stanu rezerwy w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku wynika z:

- aktualizacji rezerwy z tytułu obowiązku umorzenia uprawnień za rok 2016 – rozwiązanie rezerwy w wysokości 84 tysięcy złotych;
- utworzenia rezerwy z tytułu obowiązku umorzenia uprawnień za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku – utworzenie rezerwy w wysokości 238 331 tysięcy złotych;
- wykorzystania rezerwy w związku z wypełnieniem przez TAURON Wytwarzanie S.A. pozostałego obowiązku za rok 2016 i umorzeniem uprawnień do emisji zanieczyszczeń w wysokości 169 335 tysięcy złotych (obowiązek umorzenia uprawnień za rok 2016 został już częściowo wypełniony przez tę spółkę w grudniu 2016 roku) oraz wykorzystania rezerwy w związku z wypełnieniem przez TAURON Ciepło Sp. z o.o. obowiązku za rok 2016 w wysokości 40 317 tysięcy złotych.

32.2. Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadczeń pochodzenia energii

Na dzień 30 września 2017 roku rezerwa krótkoterminowa z tytułu obowiązku przedstawienia świadczeń pochodzenia energii elektrycznej dotycząca obowiązku za dziewięć miesięcy 2017 roku została oszacowana w wysokości 482 249 tysięcy złotych, z czego: obowiązek w wysokości 230 217 tysięcy złotych jest pokryty posiadanymi na dzień bilansowy świadectwami, obowiązek w wysokości 191 253 tysiące złotych Grupa planuje spełnić poprzez zapłatę opłaty zastępczej, obowiązek w wysokości 60 779 tysięcy złotych Grupa planuje spełnić poprzez zakup praw majątkowych.

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku Grupa wypełniła obowiązek umorzenia certyfikatów pochodzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, z kogeneracji oraz świadectw efektywności energetycznej za 2016 rok. W związku z powyższym wykorzystana została rezerwa w kwocie 761 171 tysięcy złotych.

33. Pozostałe rezerwy

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku *(niebadane)*

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości	Rezerwy na spory sądowe, roszczenia od kontrahentów i pozostałe rezerwy	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	92 143	262 592	354 735
Odwrocenie dyskonta	-	1 525	1 525
Utworzenie/(Rozwiązanie) netto	2 015	22 005	24 020
Wykorzystanie	(348)	(13 093)	(13 441)
Pozostałe zmiany	(723)	720	(3)
Bilans zamknięcia	93 087	273 749	366 836
Rezerwy długoterminowe	-	46 669	46 669
Rezerwy krótkoterminowe	93 087	227 080	320 167
Część krótkoterminowa rezerw na koszty demontażu środków trwałych i rekultywację terenu oraz pozostałych			16 999
Razem pozostałe rezerwy			337 166

Okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku *(niebadane)*

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości	Rezerwy na spory sądowe, roszczenia od kontrahentów i pozostałe rezerwy	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	91 909	67 711	159 620
Utworzenie/(Rozwiązanie) netto	1 632	6 726	8 358
Wykorzystanie	(500)	(4 827)	(5 327)
Pozostałe zmiany	(25)	20	(5)
Bilans zamknięcia	93 016	69 630	162 646
Rezerwy długoterminowe	-	1 824	1 824
Rezerwy krótkoterminowe	93 016	67 806	160 822
Część krótkoterminowa rezerw na koszty demontażu środków trwałych i rekultywację terenu oraz pozostałych			40 299
Razem pozostałe rezerwy			201 121

Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości

Spółki Grupy tworzą rezerwy na wszystkie zgłoszone roszczenia właścicieli nieruchomości, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne oraz instalacje ciepłownicze. Na dzień 30 września 2017 roku rezerwa z tego tytułu wynosiła 93 087 tysięcy złotych i dotyczyła segmentów:

- Wytwarzanie – 50 943 tysiące złotych;
- Dystrybucja – 42 144 tysiące złotych.

W 2012 roku podmiot trzeci wystąpił wobec TAURON Ciepło S.A. (obecnie TAURON Ciepło Sp. z o.o.) z roszczeniami z tytułu uregulowania stanów prawnych urzędów przesyłowych przebiegających przez jego nieruchomości. Spółka kwestionuje zarówno zasadność tych roszczeń, jak i zasadność dokonanych potrąceń z bieżącymi zobowiązaniami wobec spółki z tytułu dostaw ciepła. W konsekwencji spółka wystąpiła na drogę postępowania sądowego celem dochodzenia bieżących należności wobec dłużnika. W dalszym toku postępowania zostanie zweryfikowana kwota ewentualnych roszczeń tego podmiotu z tytułu regulowania stanów prawnych urzędów przesyłowych spółki. W związku z toczącym się sporem, mając na uwadze przyjętą politykę rachunkowości, rozpoznana została rezerwa na szacowane koszty powyższego roszczenia. Mając na uwadze toczący się spór sądowy, uwzględniając zapisy MSR 37.92 Grupa nie ujawnia wszystkich informacji związanych z ww. kwestią, a wymaganych przez MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe*.

Rezerwy na spory sądowe, roszczenia od kontrahentów i pozostałe rezerwy

Istotne rezerwy ujęte w ramach pozostałych rezerw zostały opisane poniżej:

Tytuł	Segment	Opis	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Rezerwa na kary umowne	Wytwarzanie	W związku z ryzykiem zapewnienia trwałości projektów, która wymagana była w umowach o dofinansowanie projektów: • Budowy kotła na biomasę w Elektrowni Jaworzno III – Elektrowni II; • Budowy instalacji do produkcji energii elektrycznej w Odnawialnym Źródle Energii w Stalowej Woli w 2016 roku utworzono rezerwę na zwrot dotacji w wysokości 52 297 tysięcy złotych. Zaktualizowana na dzień 30 września 2017 roku rezerwa wynosi 53 777 tysięcy złotych. W związku z ryzykiem wypowiedzenia przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. umowy, wynikającym z odstąpienia przez TAURON Wytwarzanie S.A. od realizacji projektu budowy bloku gazowo-parowego na terenie Elektrowni Łagisza w Będzinie oraz ryzykiem naliczenia kary umownej w roku 2016 utworzono rezerwę w wysokości 11 250 tysięcy złotych. W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku w związku z wpływem faktury wykorzystano rezerwę w wysokości 5 625 tysięcy złotych. Pozostałe saldo rezerwy rozwiązano.	53 777	63 547
Rezerwa na karę pieniężną na rzecz Urzędu Regulacji Energetyki ("URE")	Dystrybucja	Rezerwa dotycząca ryzyka naruszenia ustawy Prawo energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 roku poprzez wprowadzenie w błąd Prezesa URE w zakresie przedstawianych na jego żądanie informacji.	20 436	20 436
Rezerwa na wzrost wynagrodzenia za służebności przesyłu	Dystrybucja	Rezerwa dotyczy ryzyka zwiększonych opłat okresowych za służebność przesyłu dla infrastruktury energetycznej zlokalizowanej na terenach nadleśnictw podlegających Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu w związku ze zmianą charakteru gruntów z terenów leśnych na grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.	21 700	21 700
Rezerwa na podatek od nieruchomości	Wydobycie	Rezerwy na postępowania w zakresie podatku od nieruchomości od podziemnych wyrobisk górniczych.	21 532	23 008
	Wytwarzanie	Rezerwa związana z ustaleniem podstawy opodatkowania w podatku od nieruchomości dla farm wiatrowych.	12 313	-
Rezerwa na podatek od towarów i usług	Sprzedaż	Rezerwa utworzona w związku z trwającym postępowaniem kontrolnym wszczętym przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Warszawie („Dyrektor UKS”) w zakresie podatku od towarów i usług. Czas trwania postępowania kontrolnego był wielokrotnie przedłużany przez Dyrektora UKS. Aktualny nowy termin zakończenia postępowania, został wyznaczony na dzień 28 grudnia 2017 roku. Na dzień 30 września 2017 roku rezerwa z tego tytułu wynosi 67 635 tysięcy złotych. Zwiększenie rezerwy o 3 141 tysięcy złotych, które obciążało koszty finansowe, dotyczy naliczonych za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku odsetek.	67 635	64 494

34. Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowej

34.1. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.

*Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)*

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	267 564	293 284
Darowizny, dopłaty na nabycie oraz nieodpłatnie otrzymane środki trwałe	64 792	71 849
Oplaty przyłączeniowe	201 268	218 075
Pozostałe rozliczenia przychodów	1 504	3 360
Dotacje rządowe, w tym:	307 001	317 505
Otrzymane dopłaty w ramach funduszy europejskich	207 840	211 981
Umorzenie pożyczek z funduszy środowiskowych	26 787	28 068
Rozliczenie wyceny kredytów preferencyjnych	36 633	37 777
Pozostałe rozliczenia dotacji rządowych	35 741	39 679
Razem	574 565	610 789
Długoterminowe	524 100	553 874
Krótkoterminowe	50 465	56 915

34.2. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu niewykorzystanych urlopów	37 533	48 640
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu premii	201 050	140 930
Oplaty z tytułu ochrony środowiska	19 599	3 806
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe kosztów	15 046	17 790
Razem	273 228	211 166
Długoterminowe	-	419
Krótkoterminowe	273 228	210 747

35. Zobowiązania wobec dostawców

Krótkoterminowe zobowiązania wobec dostawców na dzień 30 września 2017 roku i na dzień 31 grudnia 2016 roku prezentuje tabela poniżej:

Zobowiązania wobec dostawców w segmentach	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Dystrybucja	301 550	294 573
<i>w tym wobec spółki Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.</i>	<i>227 676</i>	<i>200 732</i>
Sprzedaż	227 959	247 487
Wydobycie	137 906	144 722
Wytwarzanie	103 695	100 857
Pozostałe	37 644	42 090
Razem	808 754	829 729

36. Zobowiązania inwestycyjne

Krótkoterminowe zobowiązania inwestycyjne na dzień 30 września 2017 roku i na dzień 31 grudnia 2016 roku prezentuje tabela poniżej:

Zobowiązania inwestycyjne w segmentach	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Wytwarzanie	152 982	511 403
Dystrybucja	144 678	336 624
Wydobycie	24 954	159 138
Sprzedaż i Pozostałe	6 178	26 639
Razem	328 792	1 033 804

Spadek zobowiązań inwestycyjnych w segmencie Wytwarzanie dotyczył głównie spadku zobowiązań związanych z budową bloku 910 w Jaworznie w kwocie 322 162 tysiące złotych, które na dzień 30 września 2017 roku wynosiły 136 322 tysiące złotych, a na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiły 458 484 tysiące złotych.

Spadek zobowiązań inwestycyjnych w segmencie Wydobycie dotyczył głównie spadku zobowiązania z tytułu zabudowy kompleksu ścianowego Zakładu Górniczego Brzeszcze w kwocie 89 080 tysięcy złotych, które na dzień 30 września 2017 roku zostało spłacone w całości.

Zobowiązania inwestycyjne długoterminowe zostały zaprezentowane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji pozostałe zobowiązania finansowe. Na dzień 30 września 2017 roku i na dzień 31 grudnia 2016 roku zobowiązania z tego tytułu wynosiły odpowiednio: 210 tysięcy złotych (segment Dystrybucja) i 299 tysięcy złotych (segment Dystrybucja).

Zobowiązania do poniesienia nakładów inwestycyjnych

Na dzień 30 września 2017 roku i na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i aktywa niematerialne odpowiednio w wysokości 3 889 786 tysięcy złotych oraz 4 368 685 tysięcy złotych, z czego największe pozycje przedstawiono w poniższej tabeli:

Segment operacyjny	Przedmiot umowy / nazwa projektu inwestycyjnego	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Wytwarzanie	Budowa nowych mocy w Elektrowni Jaworzno III (910 MW)	2 174 498	2 835 269
	Budowa nowych mocy w kogeneracji w Elektrociepłowni Tychy	10 000	10 000
Dystrybucja	Budowa nowych przyłączy	620 284	622 415
	Modernizacja i odtworzenie istniejących sieci	464 400	497 926
Wydobycie	Budowa szybu Grzegorz wraz z infrastrukturą oraz wyrobiskami towarzyszącymi	237 763	16 484
	Budowa poziomu 800 m w Zakładzie Górniczym Janina	23 285	19 578
	Program inwestycyjny w Zakładzie Górniczym Brzeszcze	29 617	32 731

37. Zobowiązania z tytułu podatków i opłat

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Podatek dochodowy od osób prawnych	99 728	2 371
Podatek dochodowy od osób fizycznych	36 545	51 084
Podatek akcyzowy	38 226	41 549
Podatek VAT	161 224	98 114
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	112 744	170 039
Opłaty za korzystanie ze środowiska	14 074	40 964
Pozostałe	8 480	6 822
Razem	471 021	410 943

Na dzień 30 września 2017 roku Grupa posiada następujące rozrachunki z tytułu podatku dochodowego:

- zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego w kwocie 99 728 tysięcy złotych, z czego kwota 98 688 tysięcy złotych dotyczy Podatkowej Grupy Kapitałowej („PGK”),
- należność z tytułu podatku dochodowego w kwocie 965 tysięcy złotych nie dotyczące PGK.

Podatkowa Grupa Kapitałowa

W dniu 22 września 2014 roku podpisana została umowa PGK na lata 2015 – 2017. Na podstawie poprzedniej umowy PGK była zarejestrowana na okres trzech lat podatkowych 2012 - 2014.

Główne spółki tworzące PGK od dnia 1 stycznia 2015 roku: TAURON Polska Energia S.A., TAURON Wytwarzanie S.A., TAURON Dystrybucja S.A., TAURON Ciepło Sp. z o.o., TAURON Sprzedaż Sp. z o.o., TAURON Sprzedaż GZE

Sp. z o.o., TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o., TAURON Ekoenergia Sp. z o.o., TAURON Wydobywanie S.A. i Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.

Na dzień 30 września 2017 roku Podatkowa Grupa Kapitałowa posiadała zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego w kwocie 98 688 tysięcy złotych, z czego kwota 98 483 tysiące złotych dotyczy okresu dziewięciu miesięcy zakończonego dnia 30 września 2017 roku i stanowi nadwyżkę obciążenia podatkowego PGK w kwocie 255 463 tysiące złotych nad stałymi, miesięcznymi zaliczkami zapłaconymi za pierwsze osiem miesięcy 2017 roku przez PGK z tytułu podatku dochodowego w kwocie 156 980 tysięcy złotych.

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Obowiązujące przepisy mogą również zawierać niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z odsetkami.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane.

38. Pozostałe zobowiązania finansowe

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i potrąceń od wynagrodzeń	122 814	174 212
Wadia, kaucje, zabezpieczenia otrzymane	82 457	79 415
Zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia	6 363	12 560
Instrumenty pochodne	22 054	560
Depozyty uzupełniające	91 895	13 106
Pozostałe	42 926	48 816
Razem	368 509	328 669
Długoterminowe	75 515	72 374
Krótkoterminowe	292 994	256 295

39. Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Wpłaty kontrahentów dotyczące przyszłych okresów, w tym:	311 781	298 606
Przedpłaty na poczet opłaty przyłączeniowej	17 139	21 369
Nadpłaty od klientów	255 268	245 544
Inne	39 374	31 693
Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe	3 490	2 573
Razem	315 271	301 179

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

40. Istotne pozycje skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

40.1. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej

Zmiana stanu kapitału obrotowego

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (dane przekształcone niebadane)
Zmiana stanu należności, w tym:	51 655	117 608
Bilansowa zmiana stanu należności od odbiorców	111 191	204 117
Zmiana stanu innych należności finansowych	(56 735)	(84 804)
Korekta o zmianę stanu należności z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych i aktywów finansowych	(2 917)	(1 705)
Pozostałe korekty	116	-
Zmiana stanu zapasów, w tym:	149 295	6 017
Bilansowa zmiana stanu zapasów	151 443	7 824
Korekta o przesunięcie zapasów do/z rzeczowych aktywów trwałych	(2 148)	(3 156)
Pozostałe korekty	-	1 349
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek, w tym:	(147 670)	(414 986)
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań wobec dostawców	(20 975)	(175 506)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu wynagrodzeń, ubezpieczeń i pozostałych zobowiązań finansowych	18 435	(120 961)
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań niefinansowych	14 092	14 384
Zmiana stanu zobowiązań podatkowych za wyjątkiem podatku dochodowego	(37 279)	(72 020)
Korekta o zmianę stanu podatku od towarów i usług dotycząca zobowiązań inwestycyjnych	(126 410)	(51 839)
Korekta nabycia ZCP Brzeszcze	-	(11 906)
Pozostałe korekty	4 467	2 862
Zmiana stanu pozostałych aktywów długo- i krótkoterminowych, w tym:	529 302	774 407
Bilansowa zmiana stanu pozostałych aktywów niefinansowych długo i krótkoterminowych	127 606	182 805
Zmiana stanu należności podatkowych za wyjątkiem podatku dochodowego	(65 868)	166 860
Zmiana stanu praw do emisji gazów cieplarnianych długo i krótkoterminowych	209 652	174 957
Zmiana stanu świadectw pochodzenia energii długo i krótkoterminowych	339 120	307 357
Korekta o zmianę stanu zaliczek na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	(81 430)	(51 207)
Pozostałe korekty	222	(6 365)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych i dotacji rządowych, w tym:	14 417	19 724
Bilansowa zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych i dotacji rządowych	25 838	57 965
Korekta o nieodpłatnie otrzymane rzeczowe aktywa trwałe i aktywa niematerialne	(5 998)	(10 767)
Korekta o otrzymane dotacje	(5 423)	(23 271)
Korekta nabycia ZCP Brzeszcze	-	(4 203)
Zmiana stanu rezerw, w tym:	(451 247)	(227 364)
Bilansowa zmiana stanu rezerw długo i krótkoterminowych	(460 125)	(134 159)
Korekta o zyski/straty aktuarialne od rezerw po okresie zatrudnienia ujmowane w pozostałe całkowite dochody	9 667	(265)
Korekta nabycia ZCP Brzeszcze	-	(92 454)
Pozostałe korekty	(789)	(486)
Razem	145 752	275 406

Podatek dochodowy zapłacony

Podatek dochodowy zapłacony w kwocie 82 599 tysięcy złotych wynika w głównej mierze z :

- zapłaty przez Podatkową Grupę Kapitałową w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku zaliczek podatku dochodowego w kwocie 156 980 tysięcy złotych;
- zwrotu nadpłaconych zaliczek za rok 2016 w kwocie 79 024 tysięcy złotych.

40.2. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(2 076 187)	(2 320 502)
Nabycie aktywów niematerialnych	(50 787)	(72 692)
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych skorygowanych o VAT	(578 691)	(230 601)
Zmiana stanu zaliczek	81 430	51 207
Koszty remontów oraz wytworzenie we własnym zakresie	(86 520)	(56 623)
Pozostałe	1 333	(12)
Razem	(2 709 422)	(2 629 223)

Udzielenie pożyczek

Wydatki związane z udzieleniem pożyczek związane są z przekazaniem pożyczek dla spółki współzależnej Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. w łącznej kwocie 301 542 tysiące złotych, o czym szerzej w nocy 21 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Dywidendy otrzymane

Wpływy z tytułu dywidend otrzymanych w kwocie 24 509 tysięcy złotych związane są w głównej mierze z otrzymaniem przez Spółkę dywidendy od jednostki współzależnej TAMEH HOLDING Sp. z o.o. w kwocie 15 500 tysięcy złotych.

40.3. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

Wykup dłużnych papierów wartościowych

Wydatki z tytułu wykupu dłużnych papierów wartościowych w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku związane są z wykupem przez jednostkę dominującą transzy obligacji o wartości nominalnej 700 000 tysięcy złotych w ramach zawartego w listopadzie 2015 roku Programu Emisji Obligacji.

Splata pożyczek/kredytów

Wydatki z tytułu spłaty pożyczek i kredytów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w kwocie 81 959 tysięcy złotych wynikają w głównej mierze ze spłaty przez jednostkę dominującą w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku rat kredytu do Europejskiego Banku Inwestycyjnego w kwocie 76 114 tysiące złotych.

Odsetki zapłacone

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Odsetki zapłacone od dłużnych papierów wartościowych	(19 658)	(72 628)
Odsetki zapłacone od kredytów	(32 578)	(41 068)
Odsetki zapłacone od leasingu	(574)	(723)
Razem	(52 810)	(114 419)

Grupa prezentuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych poniesione koszty finansowania zewnętrznego aktywowane w bieżącym okresie na składniki aktywów jako wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych w przepływach z działalności inwestycyjnej. W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku odsetki stanowiące koszty finansowania zewnętrznego, które podlegały kapitalizacji w wartości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych wyniosły 76 405 tysięcy złotych.

Emisja dłużnych papierów wartościowych

Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku związane są z:

- emisją transz obligacji o łącznej wartości nominalnej 600 000 tysięcy złotych w ramach zawartego w listopadzie 2015 roku Programu Emisji Obligacji, co zostało szczerzej opisane w nocie 29.2 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego;
- emisją euroobligacji w kwocie 2 107 462 tysiące złotych, co zostało szerzej opisane w nocie 29.2 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

INNE INFORMACJE

41. Instrumenty finansowe

41.1. Wartość bilansowa i wartość godziwa kategorii i klas instrumentów finansowych

Kategorie i klasy aktywów finansowych	Nota	Stan na 30 września 2017 (niebadane)		Stan na 31 grudnia 2016	
		wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
1 Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - przeznaczone do obrotu		101 038		45 092	
Instrumenty pochodne	41.2	25 195	25 195	19 776	19 776
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	22	75 843	75 843	25 316	25 316
2 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		134 914		134 143	
Udziały i akcje (długoterminowe)	22	127 846		127 594	
Udziały i akcje (krótkoterminowe)	22	4 333		4 104	
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	22	2 735	2 735	2 445	2 445
3 Pożyczki i należności		2 502 622		2 241 033	
Należności od odbiorców	25	1 782 874	1 782 874	1 894 065	1 894 065
Lokaty i depozyty	22	40 418	40 418	38 472	38 472
Pożyczki udzielone		570 216	570 216	256 117	256 117
Inne należności finansowe		109 114	109 114	52 379	56 379
4 Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39		499 690		461 348	
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	20	499 690		461 348	
5 Instrumenty pochodne zabezpieczające	41.2	28 695	28 695	36 641	36 641
6 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27	2 141 776	2 141 776	384 881	384 881
Razem aktywa finansowe, w tym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:		5 408 735		3 303 138	
Aktywa trwałe		959 663		929 439	
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach		499 690		461 348	
Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć		238 620		240 951	
Pozostałe aktywa finansowe		221 353		227 140	
Aktywa obrotowe		4 449 072		2 373 699	
Należności od odbiorców		1 782 874		1 894 065	
Pożyczki udzielone na rzecz wspólnych przedsięwzięć		323 514		15 116	
Pozostałe aktywa finansowe		200 908		79 637	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		2 141 776		384 881	

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	Nota	Stan na 30 września 2017 (niebadane)		Stan na 31 grudnia 2016	
		wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
1 Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		22 054		560	
- przeznaczone do obrotu					
Instrumenty pochodne	41.2	22 054	22 054	560	560
2 Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		12 430 384		11 136 323	
Kredyty i pożyczki preferencyjne	29.1	36 228	36 228	41 748	41 748
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	29.1	1 124 530	1 122 120	1 206 649	1 209 558
Kredyty w rachunku bieżącym	29.1	1 518	1 518	15 156	15 156
Wyemitowane obligacje	29.2	9 784 107	9 832 314	7 681 128	7 719 015
Zobowiązania wobec dostawców	35	808 754	808 754	829 729	829 729
Pozostałe zobowiązania finansowe		232 246	232 246	158 383	158 383
Zobowiązania inwestycyjne	36	329 002	329 002	1 034 103	1 034 103
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń		107 636	107 636	156 867	156 867
Zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia	38	6 363	6 363	12 560	12 560
3 Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39		24 878		34 848	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		24 878	24 878	34 848	34 848
Razem zobowiązania finansowe, w tym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:		12 477 316		11 171 731	
Zobowiązania długoterminowe		10 716 560		8 832 163	
Zobowiązania z tytułu zadłużenia		10 641 045		8 759 789	
Pozostałe zobowiązania finansowe		75 515		72 374	
Zobowiązania krótkoterminowe		1 760 756		2 339 568	
Zobowiązania z tytułu zadłużenia		330 216		219 740	
Zobowiązania wobec dostawców		808 754		829 729	
Zobowiązania inwestycyjne		328 792		1 033 804	
Pozostałe zobowiązania finansowe		292 994		256 295	

Pochodne instrumenty finansowe klasyfikowane do kategorii aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz stanowiące instrumenty zabezpieczające, które na dzień bilansowy wycenione są w wartości godziwej, zostały wycenione zgodnie z metodologią opisaną w nocie 41.2 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Ujawnienie odnośnie hierarchii wartości godziwej zostało również zaprezentowane w nocie 41.2. Wycena jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych została zaklasyfikowana do Poziomu 1 hierarchii wyceny wartości godziwej.

Instrumenty finansowe klasyfikowane do pozostałych kategorii instrumentów finansowych:

- Na dzień 30 września 2017 roku instrumenty finansowe o stałej stopie procentowej - kredyty otrzymane z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, obligacje podporządkowane, euroobligacje oraz obligacje wyemitowane przez spółkę zależną, zostały wycenione w wartości godziwej. Wycena wartości godziwej wspomnianych instrumentów finansowych dokonana została jako bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych aktualnie obowiązującą stopą procentową dla danej obligacji czy kredytu, tzn. przy zastosowaniu rynkowych stóp procentowych. Wycena została sklasyfikowana do Poziomu 2 hierarchii wyceny wartości godziwej.
- Wartość godziwa pozostałych instrumentów finansowych (poza udziałami i akcjami w ramach kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz wyłączonych z zakresu MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*, o czym mowa poniżej) na dzień 30 września 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku nie odbiegała istotnie od wartości prezentowanych w sprawozdaniach finansowych za poszczególne okresy z następujących powodów:
 - w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta nie jest istotny;
 - instrumenty te dotyczą transakcji zawieranych na warunkach rynkowych.

Z powyższych względów wartość godziwa wspomnianych instrumentów w powyższych tabelach została ujawniona w wysokości wartości bilansowej.

- Grupa nie ujawnia wartości godziwej dla udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Grupa nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach. Na dzień bilansowy są one wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Podobnie, udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach – aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena* - zgodnie z polityką rachunkowości Grupy wyceniane są według metody praw własności.

41.2. Instrumenty pochodne

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)				Stan na 31 grudnia 2016			
	Odniesiono w wynik finansowy	Odniesiono w pozostałe całkowite dochody	Ogółem		Odniesiono w wynik finansowy	Odniesiono w pozostałe całkowite dochody	Ogółem	
			Aktywa	Zobowiązania			Aktywa	Zobowiązania
IRS	404	28 291	28 695	-	23	36 618	36 641	-
Forward/futures towarowy	4 500	-	25 195	(20 695)	15 999	-	16 559	(560)
Forward walutowy	(1 359)	-	-	(1 359)	3 217	-	3 217	-
Instrumenty pochodne razem, w tym:			53 890	(22 054)			56 417	(560)
Długoterminowe			27 610	(45)			35 814	-
Krótkoterminowe			26 280	(22 009)			20 603	(560)

Wartość godziwa, w odniesieniu do poszczególnych pochodnych instrumentów finansowych, ustalana jest w następujący sposób:

Instrument pochodny	Metodologia ustalania wartości godziwej
IRS	W oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy stanowiące różnicę pomiędzy ceną terminową (skalkulowaną w oparciu o zerokuponową krzywą stóp procentowych) a ceną transakcyjną.
Kontrakty walutowe forward	W oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy stanowiące różnicę pomiędzy ceną terminową (skalkulowaną w oparciu o fixing NBP i krzywą stóp procentowych implikowaną z transakcji fx swap) a ceną transakcyjną.
Kontrakty towarowe (forward, futures)	Wartość godziwa transakcji terminowych na zakup i sprzedaż uprawnień do emisji zanieczyszczeń, energii elektrycznej oraz innych towarów ustalana jest w oparciu o ceny notowane na aktywnym rynku lub w oparciu o przepływy pieniężne stanowiące różnicę pomiędzy indeksem referencyjnym cenowej (krzywą forward) i ceną kontraktu przewidzianą w umowie.

Hierarchia wartości godziwej w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych przedstawiała się następująco:

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)		Stan na 31 grudnia 2016	
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Aktywa				
Instrumenty pochodne - towarowe	25 195	-	16 559	-
Instrumenty pochodne IRS	-	28 695	-	36 641
Instrumenty pochodne - walutowe	-	-	-	3 217
Zobowiązania				
Instrumenty pochodne - towarowe	20 695	-	560	-
Instrumenty pochodne - walutowe	-	1 359	-	-

Instrumenty pochodne zabezpieczające (objęte rachunkowością zabezpieczeń) – IRS

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku, zgodnie z decyzją Zespołu ds. Zarządzania Ryzykiem Finansowym i Kredytowym Spółka zabezpieczyła część ryzyka stopy procentowej w stosunku do przepływów pieniężnych związanych z ekspozycją na WIBOR 6M wyznaczonych w ramach dynamicznej strategii zarządzania ryzykiem, tj. odsetek od dłużnych papierów wartościowych o wartości nominalnej 2 100 000 tysięcy złotych, poprzez zawarcie transakcji zabezpieczających swap procentowy (IRS) na okres od 4 do 5 lat. Powyższe transakcje objęte są rachunkowością zabezpieczeń z zastrzeżeniem, iż pierwszy okres odsetkowy był wyłączony z wyznaczenia rachunkowości zabezpieczeń. Ma to związek z faktem, iż zmienna stopa procentowa w pierwszym okresie odsetkowym była ustalana z góry, a tym samym Spółka nie mogła objąć zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych wynikających z pierwszego okresu odsetkowego.

Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Na dzień 30 września 2017 roku instrumenty pochodne nie objęte rachunkowością zabezpieczeń i klasyfikowane do kategorii aktywów lub zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmowały:

- instrumenty pochodne (futures, forward) towarowe obejmujące transakcje terminowe na zakup i sprzedaż uprawnień do emisji zanieczyszczeń i innych towarów,
- transakcje pochodne typu forward walutowy mające na celu zabezpieczenie przepływów walutowych wygenerowanych z tytułu prowadzonej działalności.

42. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym nie uległy zmianie w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Na dzień 30 września 2017 roku jednostka dominująca posiadała transakcje zabezpieczające objęte polityką zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym, zawarte w celu zabezpieczenia przepływów odsetkowych związanych z wyemitowanymi obligacjami. Dla zawartych transakcji jednostka dominująca stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Ujęcie księgowe opisanych powyżej transakcji zabezpieczających zostało szerzej opisane w nocie 41.2 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

43. Zarządzanie kapitałem i finansami

W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie wystąpiły istotne zmiany celów, zasad i procedur zarządzania kapitałem i finansami.

44. Zobowiązania warunkowe

Tytuł	Opis
Bezumowne korzystanie z nieruchomości	Spółki należące do Grupy nie posiadają tytułów prawnych do wszystkich gruntów, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne, instalacje ciepłownicze oraz związane z nimi urządzenia. W przyszłości Grupa może być zobowiązana do ponoszenia kosztów z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości, jednak należy zaznaczyć, iż ryzyko utraty majątku jest znikome. Grupa tworzy rezerwę na wszystkie zgłoszone spory sądowe w tym zakresie. Nie jest tworzona rezerwa na potencjalnie nie zgłoszone roszczenia właścicieli gruntów o nieuregulowanym statusie ze względu na brak szczegółowej ewidencji nieuregulowanych gruntów i w konsekwencji brak możliwości wiarygodnego oszacowania kwoty potencjalnych roszczeń. Biorąc jednak pod uwagę dotychczasową historię zgłoszonych roszczeń i koszty ponoszone z tego tytułu w latach ubiegłych ryzyko związane z koniecznością poniesienia istotnych kosztów z tego tytułu można uznać za niewielkie.
Kwota	Na zgłoszone spory sądowe na dzień bilansowy została utworzona rezerwa w wysokości 93 087 tysięcy złotych (nota 33).
Roszczenia od Huty Łaziska S.A.	W związku z połączeniem Spółki z Górnośląskim Zakładem Elektroenergetycznym S.A. („GZE”) – TAURON Polska Energia S.A. została stroną sporu sądowego z Huta Łaziska S.A. („Huta”) przeciwko GZE i Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesa URE. Aktualnie proces toczy się przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Prezes URE postanowieniem z dnia 12 października 2001 roku nakazał GZE wznowić dostawy energii elektrycznej do Huty (wstrzymane w dniu 11 października 2001 roku z powodu nieregulowania zobowiązań płatniczych przez Hute) na warunkach umowy z dnia 30 lipca 2001 roku, w szczególności po cenie 67 zł/MWh, do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu, a w dniu 14 listopada 2001 roku ostatecznie rozstrzygnął spór, wydając decyzję stwierdzającą, iż wstrzymanie dostaw energii elektrycznej nie było nieuzasadnione. Huta odwołała się od tej decyzji. W dniu 25 lipca 2006 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok prawomocnie kończący spór o zasadność wstrzymania przez GZE dostaw energii do Huty, oddalając apelację Huty od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 19 października 2005 roku oddalającego odwołanie Huty od przedmiotowej decyzji Prezesa URE. Od powołanego wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie Huta wniosła skargę kasacyjną, która została przez Sąd Najwyższy oddalona wyrokiem z dnia 10 maja 2007 roku. W dniu 15 listopada 2001 roku (po wydaniu przez Prezesa URE wyżej wspomnianej decyzji z 14 listopada 2001 roku, i w związku z pogłębiającym się zadłużeniem Huty wobec GZE z tytułu dostaw energii elektrycznej) GZE ponownie wstrzymał dostawy. W związku z tym wstrzymaniem Huta wywodzi wobec GZE roszczenie o zapłatę odszkodowania. Pozwem z 12 marca 2007 roku Huta domaga się od GZE i Skarbu Państwa - Prezesa URE (in solidum) zasądzenia kwoty 182 060 tysięcy złotych z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za rzekome szkody wywołane niewykonaniem przez GZE postanowienia Prezesa URE z dnia 12 października 2001 roku. W sprawie tej zapadły korzystne dla GZE wyroki sądu pierwszej i drugiej instancji, jednakże wyrokiem z dnia 29 listopada 2011 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania. W dniu 5 czerwca 2012 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu. Począwszy od 27 listopada 2012 roku odbywają się rozprawy przed sądem pierwszej instancji. W maju 2015 roku została sporządzona przez biegłą opinią dotycząca prawidłowości rozliczeń między stronami sporu. W dniu 30 czerwca 2015 roku TAURON Polska Energia S.A. złożyła zarzuty do wyżej wskazanej opinii. Zarzuty do tej opinii złożyła także Huta oraz Skarb Państwa. Postanowieniem z dnia 16 września 2015 roku Sąd dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego, w której biegła ma się odnieść do zarzutów zgłoszonych przez strony. Po wydaniu tego postanowienia Spółka wielokrotnie próbowała doprowadzić do zmiany przyjętej przez Sąd koncepcji postępowania dowodowego twierdząc, że przeprowadzanie dowodu z opinii biegłego sądowego jest w tej sprawie niedopuszczalne. Ostatecznie jednak Sąd zlecił biegłemu sporządzenie opinii uzupełniającej. W dniu 5 września 2016 roku Spółka otrzymała opinię uzupełniającą biegłego sądowego, do której w dniach 12 i 19 września 2016 roku Spółka wniosła zarzuty. Zarzuty do opinii uzupełniającej biegłej wniósł także Skarb Państwa oraz Huta. W dniu 24 marca 2017 roku odbyła się kolejna rozprawa, na którą biegła sądowa nie stawiała się. Sąd odroczył rozprawę bez wyznaczenia terminu. W dniu 20 czerwca 2017 roku Sąd doręczył pełnomocnikom procesowym Spółki odpis postanowienia Sądu z dnia 5 czerwca 2017 roku (wydanego na posiedzeniu niejawnym) o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu energetyki (z wyłączeniem biegłego dotychczas powołanego w sprawie) celem wydania opinii. Następnie Sąd zwrócił się do kilku biegłych sądowych oraz do Instytutu Energetyki z zapytaniami dotyczącymi możliwości sporządzenia opinii w sprawie. Ponadto, postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2017 roku Sąd cofnął Hucie zwolnienie od kosztów sądowych. Postanowieniem z dnia 16 października 2017 roku wydanym na posiedzeniu niejawnym Sąd uchylił wcześniejsze postanowienie dowodowe dotyczące dopuszczenia dowodu z opinii biegłego oraz postanowił zwrócić się do Sądu Okręgowego w Katowicach i Sądu Okręgowego w Gliwicach o przesłanie odpisów prawomocnych wyroków w innych sprawach między GZE (a następnie TAURON Polska Energia S.A.) a Huta. W sprawie Huty Łaziska S.A. Sąd wyznaczył rozprawę na dzień 23 lutego 2018 roku. Na podstawie przeprowadzonej analizy prawnej roszczeń Spółka uważa, że są one bezzasadne, a ryzyko konieczności ich zaspokojenia nikłe. W rezultacie Spółka nie utworzyła rezerwy na koszty związane z tymi roszczeniami.
Kwota	Roszczenie o zapłatę odszkodowania w wysokości 182 060 tysięcy złotych.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

Tytuł	Opis
	Powództwa związane z wypowiedzeniem umów długoterminowych przeciwko spółce zależnej Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. W dniu 18 marca 2015 roku spółka zależna w likwidacji wypowiedziała długoterminowe umowy zawarte w latach 2009-2010 na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych od farm wiatrowych należących do spółek grup in.ventus, Polenergia i Wind Invest. Przyczyną wypowiedzenia umów przez Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. było naruszenie ich postanowień przez kontrahentów polegające na odmowie przystąpienia w dobrej wierze do renegotjacji warunków umów. Spółce wytoczone zostały powództwa o stwierdzenie bezskuteczności złożonych oświadczeń o wypowiedzeniu. W sprawie wniesionej przez Dobiesław Wind Invest Sp. z o.o. Sąd Okręgowy w Warszawie wydał w 2016 roku wyrok o oddaleniu powództwa o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia umów. Powódz wnioskował o apelację od wyroku. W 2016 roku powództwa przeciwko spółce zostały zmienione poprzez uwzględnienie w nich roszczeń odszkodowawczych związanych z wypowiedzeniem umów w łącznej kwocie około 40 000 tysięcy złotych. W październiku 2017 roku Dobiesław Wind Invest Sp. z o.o. wytoczył Polskiej Energii Pierwszej Kompanii Handlowej Sp. z o.o. nowy pozew, tj. dotyczący zapłaty kwoty 42 095 tysięcy złotych, której Dobiesław Wind Invest Sp. z o.o. dochodzi tytułem odszkodowania i kar umownych. W związku z faktem, iż postępowania sądowe dotyczące powyższych spraw są na wstępnym etapie, niemożliwe jest oszacowanie ostatecznej kwoty ewentualnych konsekwencji finansowych dla spółki oraz Grupy. Uwzględniając aktualny stan spraw sądowych i okoliczności im towarzyszące Grupa ocenia, iż prawdopodobieństwo materializacji ryzyka przegrania spraw sądowych związanych z powództwami zarówno w zakresie stwierdzenia bezskuteczności oświadczeń o wypowiedzeniu oraz zabezpieczenie roszczeń niepieniężnych jak i roszczeń odszkodowawczych nie przekracza 50%, w związku z czym nie tworzy rezerwy na koszty z nimi związane.
Powództwa związane z wypowiedzeniem umów długoterminowych	Powództwo związane z wypowiedzeniem umów długoterminowych przeciwko spółce zależnej Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. oraz TAURON Polska Energia S.A. Wobec Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. oraz TAURON Polska Energia S.A. w listopadzie 2014 roku zostało wytoczone powództwo przez Dobiesław Wind Invest Sp. z o.o. o odwołanie grożącego niebezpieczeństwa szkody. Żądaniem pozwu było zobowiązanie Spółki do uchylenia likwidacji Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. w likwidacji. Żądaniem ewentualnym pozwu było zobowiązanie TAURON Polska Energia S.A. do przekazania zabezpieczenia poprzez złożenie do depozytu sądowego kwoty 183 391 tysięcy złotych. W dniu 8 marca 2017 roku decyzją Zgromadzenia Wspólników Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. została cofnięta likwidacja tej spółki. Wobec cofnięcia likwidacji spółki zgodnie z zarządzeniem Sądu Okręgowego w Krakowie wydanego na rozprawie w dniu 15 marca 2017 roku nastąpiła wymiana pism między stronami sporu, mająca na celu ustosunkowanie się stron wobec zaistniałej zmiany w spółce, w toku której powód podtrzymał żądanie pozwu. W dniu 2 sierpnia 2017 roku do pełnomocnika Spółki ustanowionego w powyższej sprawie wpłynęło pismo procesowe Dobiesław Wind Invest Sp. z o.o. zawierające zmianę powództwa. Powodowa spółka zmieniła żądanie pozwu w ten sposób, że cofnęła pierwotne powództwo wobec spółki zależnej Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o., zaś powództwo wobec Spółki zmienia, z powództwa o odwołanie grożącego niebezpieczeństwa szkody, na powództwo o zapłatę odszkodowania. Dobiesław Wind Invest Sp. z o.o. domaga się zapłaty kwoty około 34 700 tysięcy złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia zgłoszenia roszczenia do dnia zapłaty. Ponadto powód domaga się ustalenia, że Spółka ponosi względem Dobiesław Wind Invest Sp. z o.o. odpowiedzialność za szkody mogące powstać w przyszłości szacowane przez powodową spółkę na kwotę około 254 000 tysiące złotych (a wynikające z rzekomych czynów niedozwolonych Spółki) oraz ustanowienia zabezpieczenia przez Spółkę w kwocie około 254 000 tysiące złotych, na wypadek nie uwzględnienia przez sąd ustalenia odpowiedzialności Spółki za szkody, które mogą wyniknąć w przyszłości. Podstawą faktyczną żądania, według twierdzeń spółki powodowej, jest wypowiedzenie przez spółkę zależną Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. umów długoterminowych sprzedaży energii elektrycznej i sprzedaży praw majątkowych. Dokonana ocena uzasadnienia żądań pozwu wskazuje na ich całkowitą bezzasadność. Na rozprawie w dniu 4 października 2017 roku Sąd, zgodnie z wnioskiem TAURON Polska Energia S.A., wyłączył nowe żądanie pozwu względem TAURON Polska Energia S.A. do osobnego postępowania. Co do żądań pierwotnych wobec TAURON Polska Energia S.A. i Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. (żądanie uchylenia likwidacji), Sąd skierował sprawę na posiedzenie niejawne – celem umorzenia. Wobec konieczności oceny przez Sąd obszernego materiału dowodowego, przeprowadzenia analizy nierozstrzygniętego dotąd w orzecznictwie problemu prawnego stwierdzić należy, że wyrażenie oceny co do przewidywanego wyniku postępowania byłoby na obecnym etapie przedwczesne, jednakże jest duże prawdopodobieństwo, że orzeczenie sądu będzie korzystne dla pozwanych spółek.
	Powództwo związane z wypowiedzeniem umów długoterminowych przeciwko TAURON Polska Energia S.A. W dniu 20 lipca 2017 roku wpłynął do Spółki pozew z dnia 29 czerwca 2017 roku Gorzyca Wind Invest Sp. z o.o. przeciwko TAURON Polska Energia S.A., o zapłatę odszkodowania w kwocie około 39 700 tysięcy złotych oraz ustalenie odpowiedzialności za szkody, które mogą wyniknąć w przyszłości z czynów niedozwolonych, w tym z czynów nieuczciwej konkurencji, o wartości szacowanej przez spółkę powodową na kwotę około 465 900 tysięcy złotych. Sprawa zawisła przed Sądem Okręgowym w Katowicach. Następnie w dniu 21 sierpnia 2017 roku wpłynął do Spółki pozew z dnia 29 czerwca 2017 roku spółki Pėkanino Wind Invest Sp. z o.o. przeciwko TAURON Polska Energia S.A., o zapłatę odszkodowania w kwocie 28 500 tysięcy złotych oraz ustalenie odpowiedzialności za szkody, które mogą wyniknąć w przyszłości z czynów niedozwolonych, w tym z czynów nieuczciwej konkurencji, o wartości szacowanej przez spółkę powodową na kwotę 201 600 tysięcy złotych. Po dniu bilansowym, w dniu 16 października 2017 roku, wpłynął do Spółki pozew z dnia 29 czerwca 2017 roku spółki Nowy Jarosław Wind Invest Sp. z o.o. przeciwko TAURON Polska Energia S.A., o zapłatę odszkodowania w kwocie 27 000 tysięcy złotych oraz ustalenie odpowiedzialności za szkody, które mogą wyniknąć w przyszłości z czynów niedozwolonych, w tym z czynów nieuczciwej konkurencji, o wartości szacowanej przez spółkę powodową na kwotę 197 800 tysięcy złotych. Podstawą faktyczną żądania wszystkich pozwów, według twierdzeń spółek powodowych, jest wypowiedzenie przez spółkę zależną Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. umów długoterminowych na zakup energii elektrycznej i praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia, a łączna kwota przyszłej szkody poniesionej przez wszystkie spółki grupy Wind Invest wyniesie według twierdzeń spółki powodowej 1 212 900 tysięcy złotych. Ocena uzasadnienia żądań zawartych w pozwie wskazuje na ich całkowitą bezzasadność. Spółka wniosła odpowiedzi na pozwy w sprawach z powództwa Gorzyca Wind Invest Sp. z o.o. oraz Pėkanino Wind Invest Sp. z o.o. w zakresłych przez sądy terminach.
	Wypowiedzenie umów długoterminowych na zakup praw majątkowych przez TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. W dniu 28 lutego 2017 roku spółka zależna TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. złożyła oświadczenia o wypowiedzeniu długoterminowych umów na zakup przez spółkę zależną praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych. Stroną zawartych w 2008 roku umów są spółki z grupy in.ventus. Umowy uległy wypowiedzeniu wobec nieosięgnięcia przez strony porozumienia w ramach renegotjacji kontraktowych w trybie przewidzianym w umowach. Szacowana na lata 2017-2023 całkowita wartość zobowiązań umownych TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. wynikająca z wypowiedzianych umów, na dzień wypowiedzenia wyniosłaby około 417 000 tysięcy złotych netto. W związku z wypowiedzeniem umów przez TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. nie toczą się spory sądowe. Na podstawie przeprowadzonej analizy sytuacji prawnej, popartej analizą niezależnych kancelarii prawnych, w ocenie Grupy brak jest podstaw do utworzenia rezerw w związku z wypowiedzeniem umów przez TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

Tytuł	Opis
Sprawa z powództwa ENEA S.A.	Sprawa z powództwa ENEA S.A. („ENEA”) przeciwko TAURON Polska Energia S.A. wniesiona do Sądu Okręgowego w Katowicach dotyczy zapłaty kwoty 17 086 tysięcy złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 31 marca 2015 roku do dnia zapłaty z tytułu zarzucanego bezpodstawnego wzbogacenia Spółki w związku z rozliczeniami niezbilansowania na Rynku Bilansującym dokonywanymi ze spółką Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. w okresie od stycznia do grudnia 2012 roku. Pozew wpłynął do Spółki w dniu 11 stycznia 2016 roku. Zgodnie z twierdzeniami ENEA, źródłem nieprawidłowości w rozliczeniach były rozbieżności w danych pomiarowych zgromadzonych przez ENEA Operator Sp. z o.o. (jako Operatora Systemu Dystrybucyjnego, OSD) i udostępnionych uczestnikom Rynku Bilansującego (PSE S.A., ENEA S.A. i Spółka) na potrzeby tych rozliczeń, a skutkiem błędu było przypisanie ENEA S.A. (jako sprzedawcy z urzędu na obszarze dystrybucyjnym ENEA Operator Sp. z o.o.) przez PSE S.A. ilości pobranej energii elektrycznej, która powinna zostać przypisana Spółce (jako podmiotowi odpowiedzialnemu za bilansowanie handlowe sprzedawców energii z obszaru dystrybucyjnego ENEA Operator Sp. z o.o.). Istota sporu sprowadza się do tego, że zgodnie z Instrukcją Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej Elektroenergetycznej (IRiESP), wiążącej wszystkich uczestników Rynku Bilansującego, rozliczenia z tytułu bilansowania handlowego za dany okres rozliczeniowy mogą być korygowane w okresie: 2 miesięcy, 4 miesięcy oraz 15 miesięcy po danym okresie rozliczeń. IRiESP przyjmuje, że po 15 miesiącach rozliczenia stają się ostateczne. Tymczasem informacja o konieczności korekty danych pomiarowych, a przez to i całych rozliczeń, została przekazana TAURON Polska Energia S.A. przez ENEA Operator Sp. z o.o. już po upływie wskazanego okresu dopuszczalnych korekt. Wobec tego rozliczenia na linii PSE S.A. – ENEA S.A. oraz PSE S.A. – Spółka nie zostały skorygowane. TAURON Polska Energia S.A. wniosła odpowiedź na pozew, podnosząc szereg zarzutów. Sąd zobowiązał ENEA do ustosunkowania się do treści odpowiedzi na pozew, co nastąpiło w dniu 5 kwietnia 2016 roku. W dniu 20 czerwca 2016 roku TAURON Polska Energia S.A. złożyła wniosek o wezwanie spółki ENEA Operator Sp. z o.o. do wzięcia udziału w procesie (przypozwanie), Sąd dopuścił także dowód z zeznań świadków. W dniu 4 lipca 2016 roku TAURON Polska Energia S.A. złożyła pismo procesowe. W toku postępowania przesłuchano sześciu świadków. Ostatnia rozprawa odbyła się w dniu 6 marca 2017 roku. Na tej rozprawie sąd na wniosek ENEA S.A. (wyrażony w piśmie z dnia 8 grudnia 2016 roku) postanowił o dopozwaniu (tj. wezwaniu do wzięcia udziału w sprawie w charakterze pozwanych) w trybie art. 194 par. 1 KPC siedmiu sprzedawców, dla których TAURON Polska Energia S.A. pełniła funkcję podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe na terenie obszaru dystrybucji ENEA Operator Sp. z o.o. w 2012 roku. Wśród dopozwanych podmiotów znalazły się dwie spółki zależne od TAURON Polska Energia S.A., tj.: TAURON Sprzedaż Sp. z o.o., względem której ENEA S.A. wniosła o zasądzenie kwoty 4 934 tysiące złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu wniosku o dopozwanie do dnia zapłaty oraz TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o., względem której ENEA S.A. wniosła o zasądzenie kwoty 3 480 tysięcy złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu wniosku o dopozwanie do dnia zapłaty. Żądanie zapłaty kwot wskazanych w zdaniu poprzednim, jak również kwot dochodzonych od pozostałych pięciu sprzedawców, zostało zgłoszone przez stronę powodową na wypadek oddalenia powództwa przeciwko TAURON Polska Energia S.A. W kwietniu 2017 roku obie spółki: TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. i TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. wniosły odpowiedzi na pozew, w których wniosły o oddalenie powództwa w całości. Rozprawa została odroczona z terminem z urzędu celem złożenia przez dopozwanych sprzedawców ich odpowiedzi na pozew, które zostały wniesione do Sądu przez wszystkich dopozwanych. ENEA S.A. złożyła następnie pismo procesowe z dnia 15 września 2017 roku odnoszące się do tych odpowiedzi. Sprawa jest w toku. Do dnia zatwierdzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji, Sąd nie wyznaczył terminu kolejnej rozprawy. Spółka nie utworzyła rezerwy, ponieważ uważa, że ryzyko niekorzystnego rozstrzygnięcia sprawy dla Spółki wynosi poniżej 50%. Rezerwy nie utworzyły także spółki zależne od Spółki, także oceniając ryzyko niekorzystnego rozstrzygnięcia sprawy na wynoszące poniżej 50%.
Kwota	Roszczenie o zapłatę przez Spółkę kwoty 17 086 tysięcy złotych. Na wypadek oddalenia powództwa przeciwko Spółce roszczenie o zapłatę przez spółki Grupy łącznie 8 414 tysięcy złotych.
Zastawy rejestrowe i zastaw finansowy na udziałach TAMEH HOLDING Sp. z o.o.	W dniu 15 maja 2015 roku TAURON Polska Energia S.A. ustanowiła na 3 293 403 udziałach w kapitale zakładowym spółki TAMEH HOLDING Sp. z o.o., o wartości nominalnej 100 złotych i łącznej wartości nominalnej 329 340 tysięcy złotych, stanowiących około 50% udziałów w kapitale zakładowym, zastaw finansowy i zastawy rejestrowe na rzecz RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG. Spółka ustanowiła na rzecz RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG zastaw rejestrowy o najwyższym pierwszeństwie zaspokojenia na udziałach do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 3 950 000 tysięcy koron czeskich oraz zastaw rejestrowy o najwyższym pierwszeństwie zaspokojenia na udziałach do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 840 000 tysięcy złotych. Spółka zobowiązała się również, że po nabyciu lub objęciu nowych udziałów, ustanowi zastaw finansowy i zastawy rejestrowe na nowych udziałach. Ponadto, dokonano cesji praw do dywidendy i innych płatności. Umowa o ustanowienie zastawów rejestrowych i zastawu finansowego została zawarta w celu zabezpieczenia transakcji obejmującej umowę kredytów terminowych i obrotowych, która została zawarta pomiędzy TAMEH Czech s.r.o. oraz TAMEH POLSKA Sp. z o.o. jako pierwotnymi kredytobiorcami, TAMEH HOLDING Sp. z o.o. jako spółką dominującą i gwarantem oraz RAIFFEISEN BANK INTERNATIONAL AG jako agentem oraz agentem zabezpieczenia. Zastawy rejestrowe obowiązują przez okres zabezpieczenia, tzn. do całkowitej spłaty zabezpieczonych wierzytelności lub do momentu zwolnienia przez zastawnika. Zastaw finansowy obowiązuje przez okres zabezpieczenia lub do momentu zwolnienia przez zastawnika, nie później jednak niż w dniu 31 grudnia 2028 roku. W dniu 15 września 2016 roku zawarto aneks nr 1 do wskazanej powyżej umowy, na podstawie którego zmieniono najwyższą sumę zabezpieczenia na kwotę 1 370 000 tysięcy złotych.
Kwota	Na dzień 30 września 2017 roku wartość bilansowa inwestycji we wspólne przedsięwzięcie ujmowanej według metody praw własności w grupie kapitałowej TAMEH HOLDING Sp. z o.o. wynosiła 499 690 tysięcy złotych.
Gwarancje bankowe wystawione na zlecenie TAURON Polska Energia S.A. celem zabezpieczenia zobowiązań wspólnego przedsięwzięcia	W związku z podpisaniem w dniu 27 października 2016 roku porozumień w sprawie warunków dalszej realizacji projektu budowy bloku gazowo-parowego w Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. oraz celem umożliwienia wejście w życie umowy standstill zawartej przez Spółkę, Elektrociepłownię Stalowa Wola S.A., PGNiG S.A., Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Bank Polska Kasa Opieki S.A., której celem było zapewnienie, że instytucje finansujące powstrzymają się od postawienia kredytów udzielonych Spółce w stan natychmiastowej wymagalności oraz zaspokojenia swoich wierzytelności z ustanowionych zabezpieczeń, na zlecenie spółki The Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Ltd. wystawił trzy gwarancje bankowe na rzecz: - Europejskiego Banku Inwestycyjnego - w kwocie 156 000 tysięcy złotych; - Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju - w kwocie 83 494 tysiące złotych; - Banku Polska Kasa Opieki S.A. - w kwocie 74 992 tysiące złotych. Wszystkie gwarancje bankowe posiadały datę obowiązywania do dnia 14 kwietnia 2017 roku. Zabezpieczeniem Umowy jest notarialne oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji. W dniu 31 marca 2017 roku Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. dokonała spłaty wszystkich zobowiązań wobec banków finansujących. Gwarancje wygasły 14 kwietnia 2017 roku.
Kwota	Łączna wartość wystawionych gwarancji 314 486 tysięcy złotych.

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku
zgodne z MSSF zatwierdzonymi przez UE
(w tysiącach złotych)

Tytuł	Opis
	Wobec spółki z segmentu Sprzedaż Prezes UOKiK wszczął postępowania: - Postępowanie wszczęte w dniu 17 września 2013 roku w związku z podejrzeniem stosowania przez TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na podawaniu w cennikach i materiałach informacyjnych cen energii elektrycznej bez uwzględnienia wartości podatku od towarów i usług, co stanowi naruszenie Ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 roku o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym i w związku z tym stanowi naruszenie Ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331 ze zm.) („Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów”). Spółka zobowiązała się do zaniechania działań naruszających przepisy Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz wniosła o prowadzenie postępowania w kierunku wydania decyzji zobowiązującej. W dniu 22 grudnia 2014 roku wpłynęło do spółki zawiadomienie UOKiK o zakończeniu postępowania dowodowego. W dniu 14 grudnia 2015 roku Prezes UOKiK wezwał spółkę do wskazania, czy praktyka została zaniechana, na co spółka odpowiedziała w lutym 2016 roku, informując UOKiK o zaniechaniu praktyki i wniosła o odstąpienie od nakładania kary. Decyzji do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego nie wydano. - W dniu 27 stycznia 2015 roku zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy działania TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. w stosunku do małych elektrowni wodnych, polegające na narzucaniu przez przedsiębiorcę nieuczciwych warunków zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii i uzależnianiu zakupu tej energii od konieczności uregulowania obowiązku bilansowania handlowego, mogą stanowić naruszenie przepisów Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Postanowieniem z dnia 15 października 2015 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie antymonopolowe. W dniu 1 lutego 2016 roku UOKiK przyjął deklarację spółki dotyczącą przedstawienia skonkretyzowanego zobowiązania. W dniu 24 sierpnia 2016 roku Prezes UOKiK wydał decyzję, w której nałożył na spółkę obowiązek wykonania zobowiązania do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia zarzucanym naruszeniom poprzez określone czynności w terminie dwóch miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK. W dniu 29 września 2016 roku spółka złożyła odwołanie od decyzji do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W dniu 2 grudnia 2016 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzję, w której zmienił uzasadnienie wcześniejszej decyzji. Decyzja uprawomocniła się 2 lutego 2017 roku. Sprawozdanie z wykonania decyzji sporządzono i wysłano do UOKiK 31 marca 2017 roku. Spółka nie tworzy rezerw na potencjalne kary związane z powyższymi postępowaniami, ponieważ w ocenie Zarządu spółki ryzyko niekorzystnego rozstrzygnięcia spraw i nałożenia kary jest niskie.
	Wobec spółek z segmentu Sprzedaż toczą się również postępowania wyjaśniające prowadzone przez UOKiK w sprawie wstępnego ustalenia, czy działania spółek nie stanowiły naruszenia przepisów Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Spółki składają wyjaśnienia, przekazują żądane dokumenty i ustosunkowują się do twierdzeń zawartych w pismach UOKiK. Zarządy spółek oceniają, mając na uwadze, że wszczęte postępowania mają charakter postępowań wyjaśniających, iż prawdopodobieństwo niekorzystnego rozstrzygnięcia spraw jest niskie i w związku z tym Grupa nie tworzy rezerw na te zdarzenia.
Postępowania administracyjne i wyjaśniające wszczęte przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ("UOKiK")	Pismem z dnia 5 kwietnia 2016 roku Prezes URE powiadomił spółkę TAURON Dystrybucja S.A. o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej z uwagi na nie utrzymywanie w należytym stanie technicznym obiektów, instalacji i urządzeń oraz na naruszenie warunków określonych w koncesji na dystrybucję energii elektrycznej. Pismem z dnia 30 marca 2017 roku Prezes URE poinformował o ustaleniu aktualnego terminu załatwienia sprawy na dzień 30 kwietnia 2017 roku. Kolejnymi pismami z dnia 8 maja oraz 1 czerwca 2017 roku Prezes URE przedłużył postępowanie odpowiednio do dnia 31 maja oraz 30 czerwca 2017 roku. W dniu 10 lipca 2017 roku Spółka otrzymała decyzję Prezesa URE o nałożeniu kary administracyjnej w łącznej wysokości 350 tysięcy złotych. W miesiącu lipcu Spółka utworzyła rezerwę w kwocie 351 tysięcy złotych oraz w dniu 24 lipca złożyła odwołanie do SOKiK za pośrednictwem Prezesa URE. Wobec spółek z segmentu Sprzedaż zostały wszczęte następujące postępowania: - W dniu 7 kwietnia 2017 roku wszczęto postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z nie przekazaniem w terminie Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki danych, zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 roku w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii; - W dniu 19 kwietnia 2017 roku wszczęto dwa postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z nie przekazaniem w terminie Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki danych, zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 roku w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii. Zgodnie z ostatecznymi decyzjami Prezesa URE z dnia 27 lipca 2017 roku oraz z dnia 31 lipca 2017 roku odstąpiono od wymierzenia spółkom kar pieniężnych; - W dniu 11 maja 2017 roku wszczęto postępowanie dotyczące nieprzestrzegania w 2013 roku obowiązku uzyskania i przedstawiania do umorzenia Prezesowi URE świadectw efektywności energetycznej; - W dniach 30 maja 2017 roku, 28 czerwca 2017 roku oraz w dniu 20 września 2017 roku wszczęto postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za przewinienie polegające na nieuzasadnionym wstrzymaniu dostarczania energii elektrycznej do odbiorców końcowych. Spółki nie tworzą rezerw na potencjalne kary związane z powyższymi postępowaniami, ponieważ w ocenie Zarządu spółek ryzyko niekorzystnego rozstrzygnięcia spraw i nałożenia kary jest niskie.
Podatek od nieruchomości	W odniesieniu do urządzeń służących do wytwarzania i przesyłu energii elektrycznej, jak również wyposażenia podziemnych wyrobisk górniczych istnieją rozbieżności interpretacyjne w zakresie podejścia do opodatkowania tych obiektów podatkiem od nieruchomości. Ze względu na fakt, że organami podatkowymi w zakresie podatku od nieruchomości są władze lokalne, podejście organów podatkowych nie jest jednolite i zdarzają się przypadki kwestionowania prawidłowości ustalenia podstawy opodatkowania. W zależności od rozstrzygnięć sądowych oraz ewentualnych zmian przepisów sytuacja w zakresie opodatkowania podatkiem od nieruchomości urządzeń energetycznych i wyrobisk górniczych może w przyszłości ulec zmianie. W 2017 roku w związku ze zmianami w definiowaniu obiektów budowlanych, które pojawiły się w ustawie o inwestycjach, obecnie nie ma jednoznaczności w definiowaniu budowli. Rodzi to ryzyko potencjalnych sporów z organami lokalnymi (gminy) w zakresie ustalenia podstawy opodatkowania w podatku od nieruchomości w zakresie farm wiatrowych.
Kwota	Wielkość potencjalnego spornego podatku dotyczącego farm wiatrowych wynosi około 16 000 tysięcy złotych. Na spory w zakresie podatku od nieruchomości oraz na ryzyko gospodarcze z tego tytułu na dzień 30 września 2017 roku zostały utworzone rezerwy (łącznie 45 845 tysięcy złotych, w tym 12 313 tysiące złotych dotyczy podatku związanego z farmami wiatrowymi).

45. Zabezpieczenie spłaty zobowiązań

W celu zabezpieczenia spłaty swoich zobowiązań Grupa stosuje wiele form zabezpieczeń. Do najpowszechniejszych należą hipoteki, zastawy rejestrowe, przewłaszczenia na nieruchomościach oraz innych rzeczowych aktywach trwałych oraz blokady środków pieniężnych.

Wartość bilansową składników majątku stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań na poszczególne dni bilansowe przedstawia poniższa tabela.

Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań Grupy

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Nieruchomości	69 408	81 363
Urządzenia techniczne i maszyny	-	14 059
Środki pieniężne	9	13 740
Razem	69 417	109 162

Opis innych form zabezpieczeń spłaty zobowiązań

Grupa stosuje również inne formy zabezpieczeń spłaty zobowiązań niż zabezpieczenia na majątku wymienione powyżej, wśród których na dzień 30 września 2017 roku najistotniejsze pozycje stanowią zabezpieczenia następujących umów zawartych przez jednostkę dominującą:

Umowa	Rodzaj zabezpieczenia	Wartość zabezpieczenia
Program Emisji Obligacji z dnia 16 grudnia 2010 roku wraz z późniejszymi aneksami	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 6 900 000 tysięcy złotych do dnia 31 grudnia 2018 roku
Program Emisji Obligacji Długoterminowych w Banku Gospodarstwa Krajowego	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do maksymalnej kwoty 2 550 000 tysięcy złotych, obowiązujące do dnia 20 grudnia 2032 roku
Program Emisji Obligacji z dnia 24 listopada 2015 roku	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do maksymalnej kwoty 7 524 000 tysięcy złotych, obowiązujące do dnia 31 grudnia 2023 roku
Umowa o limit gwarancyjny zawarta z The Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Ltd.	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 377 383 tysiące złotych, obowiązujące do dnia 27 października 2018 roku
Umowa ramowa zawarta z CaixaBank S.A. na gwarancje bankowe. Z limitu na gwarancje zabezpieczające transakcje może korzystać Spółka oraz spółki z Grupy TAURON (limit gwarancji wynosi 100 000 tysięcy złotych).	pełnomocnictwo do rachunku bankowego w CaixaBank S.A.	do kwoty 100 000 tysięcy złotych
	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 120 000 tysięcy złotych z terminem obowiązywania 11 lipca 2021 roku
Umowa zawarta z Bankiem Zachodnim WBK S.A. na gwarancje bankowe dla Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A.	pełnomocnictwo do pobierania środków pieniężnych z rachunku bankowego w BZ WBK S.A.	do kwoty 150 000 tysięcy złotych
Umowy kredytów w rachunku bieżącym w banku PKO Bank Polski S.A. (do kwoty 300 000 tysięcy złotych oraz limit intraday do kwoty 500 000 tysięcy złotych)	pełnomocnictwa do rachunku bankowego w banku PKO Bank Polski S.A.	do łącznej kwoty 800 000 tysięcy złotych
Umowa kredytu w rachunku bieżącym w Banku Gospodarstwa Krajowego (w EUR, do kwoty 45 000 tysięcy euro)	pełnomocnictwo do rachunku bankowego w Banku Gospodarstwa Krajowego	do kwoty 193 910 tysięcy złotych (45 000 tysięcy euro)
	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 318 873 tysiące złotych (74 000 tysięcy euro) z terminem obowiązywania 31 grudnia 2019 roku
Umowa kredytu w rachunku bieżącym w mBanku (w USD, do kwoty 2 000 tysięcy dolarów)	oświadczenie o poddaniu się egzekucji	do kwoty 10 956 tysięcy złotych (3 000 tysięcy dolarów) z terminem obowiązywania 31 marca 2019 roku

Pozostałe zabezpieczenia spłaty zobowiązań w Grupie

Pozostałe istotne zabezpieczenia spłaty zobowiązań w Grupie TAURON na dzień 30 września 2017 roku:

- Weksle in blanco

Umowa/transakcja, którą zabezpiecza weksel in blanco	Spółka Grupy, która wystawiła weksel in blanco	Stan na 30 września 2017 (niebadane)
Umowy pożyczek udzielonych spółkom zależnym TAURON Wytwarzanie S.A. i TAURON Ciepło Sp. z o.o. przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Celem zabezpieczenia tych pożyczek spółki złożyły również oświadczenia o poddaniu się egzekucji.	TAURON Polska Energia S.A.	70 000
Zabezpieczenia należytego wykonania kontraktów oraz zawartych umów przez spółkę, w tym na dofinansowania prowadzonych projektów.	TAURON Dystrybucja S.A.	242 090
Zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z umów o dofinansowanie zawartych z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i zwrotu środków oraz zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań wynikających z umów o dofinansowanie zawartych z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.	TAURON Ciepło Sp. z o.o.	228 606
Umowy o przyłączenie do sieci przesyłowej, o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej oraz umowy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o częściowe umorzenie pożyczki.	TAURON Wytwarzanie S.A.	66 844

- Zabezpieczenia umów leasingu finansowego

Umowa leasingu finansowego	Leasingobiorca	Wartość bilansowa przedmiotu leasingu na 30 września 2017 (niebadane)	Zabezpieczenie
Umowa leasingu zwrotnego, którego przedmiotem są nieruchomości, maszyny i urządzenia techniczne	TAURON Ciepło Sp. z o.o.	-	Weksel in blanco na kwotę 92 215 tysięcy złotych, dodatkowe zabezpieczenie tej umowy stanowią cesja wierzytelności, cesja praw z polis ubezpieczeniowych, hipoteka na nieruchomościach i urządzeniach technicznych i maszynach oraz pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi. Na dzień bilansowy zobowiązanie z tytułu umowy leasingu zostało w całości spłacone.
Umowa leasingu finansowego, którego przedmiotem jest nieruchomość w Katowicach	TAURON Polska Energia S.A.	22 606	Zabezpieczeniem tej umowy są: dwa weksle in blanco, cesja wierzytelności oraz pełnomocnictwo do rachunku bankowego.

- Spółka udzieliła gwarancji korporacyjnej celem zabezpieczenia obligacji wyemitowanych przez TAURON Sweden Energy AB (publ). Gwarancja obowiązuje do dnia 3 grudnia 2029 roku, tj. dnia wykupu obligacji i opiewa na kwotę 168 000 tysięcy euro, a beneficjentem gwarancji są obligatariusze.
- W ramach umowy na gwarancje bankowe zawartej z Bankiem Zachodnim WBK S.A. bank wystawił gwarancje celem zabezpieczenia transakcji giełdowych wynikających z członkostwa w Giełdowej Izbie Rozrachunkowej. Na dzień 30 września 2017 roku łączna kwota gwarancji wystawionych przez bank wynosiła 70 000 tysięcy złotych z terminem obowiązywania w październiku 2017 roku.
- W ramach umowy na gwarancje bankowe zawartej z CaixaBank S.A. (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce („CaixaBank S.A.”) na zlecenie Spółki bank wystawił gwarancje bankowe na zabezpieczenie zobowiązań i transakcji spółek zależnych od TAURON Polska Energia S.A. na łączną kwotę 13 847 tysięcy złotych oraz na zabezpieczenie realizowanych przez Spółkę transakcji:
 - dla GAZ-SYSTEM S.A. - do kwoty 3 664 tysiące złotych, obowiązująca do dnia 30 listopada 2017 roku;
 - dla Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. - do kwoty 8 666 tysięcy złotych, obowiązująca do dnia 11 lutego 2018 roku.

W celu zabezpieczenia środków na pokrycie przyszłych kosztów likwidacji wchodzące w skład Grupy przedsiębiorstwa górnicze tworzą Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych.

46. Informacja o podmiotach powiązanych

46.1. Transakcje ze wspólnymi przedsięwzięciami

Grupa posiada wspólne przedsięwzięcia: Elektrociepłownię Stalowa Wola S.A. oraz grupę kapitałową TAMEH HOLDING Sp. z o.o., które zostały szerzej opisane w nocie 20 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Łączna wartość transakcji ze spółkami będącymi pod wspólną kontrolą została przedstawiona w tabeli poniżej.

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Przychody	41 547	71 921
Koszty	(25 987)	(32 975)

Główna pozycja przychodów dotyczy transakcji ze wspólnym przedsięwzięciem - grupą kapitałową TAMEH HOLDING Sp. z o.o. Transakcje z tym wspólnym przedsięwzięciem za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku oraz za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku wynosiły odpowiednio 25 602 tysiące złotych i 63 966 tysięcy złotych.

Główną pozycję rozrachunków ze spółkami będącymi pod wspólną kontrolą stanowi pożyczka udzielona Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A., o czym szerzej w nocie 21 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Spółka udzieliła również zabezpieczeń wspólnym przedsięwzięciom poprzez zastaw na udziałach TAMEH HOLDING Sp. z o.o., o czym szerzej w nocie 44 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W związku z zawartymi umowami ze wspólnym przedsięwzięciem Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. Spółka tworzyła rezerwy na umowy rodzące obciążenia i pokrycie kosztów. W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku Spółka rozwiązała w całości rezerwy utworzone z tego tytułu, o czym szerzej w nocie 31.3 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

46.2. Transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa

Głównym akcjonariuszem Grupy jest Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z tym spółki Skarbu Państwa są traktowane jako podmioty powiązane.

Łączna wartość transakcji ze spółkami Skarbu Państwa została przedstawiona w tabeli poniżej.

Przychody i koszty

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)
Przychody	1 337 681	1 765 939
Koszty	(2 208 987)	(1 883 924)

Należności i zobowiązania

	Stan na 30 września 2017 (niebadane)	Stan na 31 grudnia 2016
Należności	240 704	356 595
Zobowiązania	344 068	298 786

Na dzień 30 września 2017 roku pozycja należności w powyższej tabeli obejmuje zaliczki na zakup środków trwałych w wysokości 9 759 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2016 roku pozycja należności w powyższej tabeli obejmuje zaliczki na łączną kwotę 109 364 tysiące złotych, w tym zaliczki na dostawy węgla w wysokości 99 607 tysięcy złotych oraz zaliczki na zakup środków trwałych w kwocie 9 757 tysięcy złotych.

Spośród spółek Skarbu Państwa największymi klientami Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku byli KGHM Polska Miedź S.A., PSE S.A., Jastrzębska

Spółka Węglowa S.A., Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. oraz Energa-Obrót S.A. Łącznie sprzedaż do powyższych kontrahentów wyniosła 87% wielkości przychodów zrealizowanych w transakcjach ze spółkami Skarbu Państwa. Największe transakcje zakupu Grupa dokonała od PSE S.A. oraz Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. Zakupy od powyższych kontrahentów stanowiły 89% wartości zakupów od spółek Skarbu Państwa w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku.

Spośród spółek Skarbu Państwa największymi klientami Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2016 roku byli KGHM Polska Miedź S.A., PSE S.A., Jastrzębska Spółka Węglowa S.A., Kompania Węglowa S.A. oraz powołana do życia 1 maja 2016 roku Polska Grupa Górnicza Sp. z o.o. Łącznie sprzedaż do powyższych kontrahentów wyniosła 86% wielkości przychodów zrealizowanych w transakcjach ze spółkami Skarbu Państwa. Największe transakcje zakupu Grupa dokonała od PSE S.A., Kompanii Węglowej S.A. oraz Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. Zakupy od powyższych kontrahentów stanowiły 86% wartości zakupów od spółek Skarbu Państwa w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2016 roku.

Dodatkowo w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku utworzona została Polska Fundacja Narodowa, którą ustanowiło 17 fundatorów będących istotnymi spółkami Skarbu Państwa. Spółka jest jednym z fundatorów Polskiej Fundacji Narodowej. W związku z zadeklarowanymi wpłatami na fundusz założycielski Polskiej Fundacji Narodowej oraz zobowiązaniem do corocznych wpłat na działalność statutową przez okres 10 lat, na dzień 30 września 2017 roku Spółka ujęła zobowiązanie z tego tytułu w kwocie 32 500 tysięcy złotych. Po dniu bilansowym, w dniu 5 października 2017 roku, Spółka dokonała spłaty części powyższego zobowiązania wobec Polskiej Fundacji Narodowej w wysokości 10 000 tysięcy złotych.

Grupa Kapitałowa dokonuje istotnych transakcji na rynkach energii za pośrednictwem Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. Z uwagi na fakt, iż jednostka ta zajmują się jedynie organizacją obrotu giełdowego, zdecydowano aby nie traktować dokonywanych za jej pośrednictwem transakcji zakupu i sprzedaży jako transakcji z podmiotem powiązanym.

Transakcje ze spółkami Skarbu Państwa dotyczą głównie działalności operacyjnej Grupy i dokonywane są na warunkach rynkowych.

46.3. Wynagrodzenie kadry kierowniczej

Wysokość wynagrodzeń oraz innych świadczeń członków Zarządu, Rad Nadzorczych i pozostałych członków głównej kadry kierowniczej jednostki dominującej oraz spółek zależnych, wypłaconych i należnych do wypłaty w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku oraz w okresie porównywalnym przedstawia poniższa tabela.

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 (niebadane)		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)	
	Jednostka dominująca	Jednostki zależne	Jednostka dominująca	Jednostki zależne
Zarząd jednostki	5 633	16 901	9 276	17 133
Krótkoterminowe świadczenia (wraz z narzutami)	3 759	13 826	4 318	12 851
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-	-	158
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	1 624	2 684	4 632	3 741
Inne	250	391	326	383
Rada nadzorcza jednostki	559	501	898	425
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	559	498	898	411
Inne	-	3	-	14
Pozostali członkowie głównej kadry kierowniczej	10 852	31 172	10 711	29 962
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	9 411	29 578	8 215	28 984
Nagrody jubileuszowe	-	979	-	309
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-	-	16
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	756	340	1 876	492
Inne	685	275	620	161
Razem	17 044	48 574	20 885	47 520

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości Grupa tworzy rezerwy na świadczenia przysługujące z tytułu rozwiązania stosunku pracy członkom Zarządu i pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej, które mogą być wypłacone lub należne do wypłaty w kolejnych okresach sprawozdawczych.

W zakresie wykazanych w powyższej tabeli świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy Członków Zarządu kwota 905 tysięcy złotych stanowi wykorzystanie rezerwy utworzonej na dzień 31 grudnia 2016 roku przez jednostkę

dominującą, natomiast kwota 1 471 tysięcy złotych stanowi wykorzystanie rezerw utworzonych na dzień 31 grudnia 2016 roku przez jednostki zależne.

Dodatkowo, w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym dnia 30 września 2017 roku spółki Grupy utworzyły rezerwy z tytułu rozwiązania stosunku pracy Członków Zarządu w kwocie 2 002 tysięcy złotych, które nie są jeszcze wymagalne. Powyższe koszty utworzenia rezerw niewypłaconych nie zostały ujęte w tabeli.

47. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Wpłynięcie pozwu związanego z wypowiedzeniem umów długoterminowych przeciwko TAURON Polska Energia S.A.

W dniu 16 października 2017 roku wpłynął do Spółki pozew z dnia 29 czerwca 2017 roku spółki Nowy Jarosław Wind Invest Sp. z o.o. przeciwko TAURON Polska Energia S.A., o czym szerzej w nocie 44 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Pozew Dobiesław Wind Invest Sp. z o.o. przeciwko Polskiej Energii Pierwszej Kompanii Handlowej Sp. z o.o.

W październiku 2017 roku Dobiesław Wind Invest Sp. z o.o. wytoczył Polskiej Energii Pierwszej Kompanii Handlowej Sp. z o.o. nowy pozew dotyczący odszkodowania i kar umownych, o czym szerzej w nocie 44 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Porozumienie konsolidujące oraz aneks dotyczący pożyczek udzielonych Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A.

W dniu 31 października 2017 roku podpisane zostało pomiędzy Spółką a Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. nowe porozumienie konsolidujące dług pożyczkobiorcy na łączną kwotę 175 157 tysięcy złotych oraz aneks do porozumienia konsolidującego z dnia 30 czerwca 2017 roku na kwotę 150 000 tysięcy złotych, o czym szerzej w nocie 21 niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. sporządzone za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 obejmuje 69 stron.

Katowice, dnia 3 listopada 2017 roku

Filip Grzegorzczak - Prezes Zarządu

Marek Wadowski - Wiceprezes Zarządu

Oliwia Tokarczyk – Dyrektor Wykonawczy ds. Rachunkowości i Podatków